

RIEŠITEL'SKÝ KOLEKTÍV :

Hlavný riešiteľ :	Ing. arch. Vlasta Cukorová
Urbanizmus :	Ing. arch. Vlasta Cukorová
Ochrana prírody, tvorba krajiny :	Ing. Peter Gažík
Životné prostredie, výroba :	Ing. arch. Vlasta Cukorová Ing. Peter Gažík
Demografia :	RNDr. Vladimír Trebichavský
Občianska vybavenosť, Rekreácia a cestovný ruch :	Ing. arch. Vlasta Cukorová
Doprava :	Ing. Miloš Gontko
Elektrická energia, telekomunikácie :	Ing. Pavol Szaraz
Plyn :	Peter Szegheo
Vodné hospodárstvo :	Peter Szegheo
Zábery plôch PP :	Ing. Peter Gažík

OBSTARÁVATEĽ ÚPN-O:

Obec Úľany nad Žitavou, prostredníctvom odborne spôsobilej osoby podľa § 2 a) Zákona č. 50/1976 Zb. v znení neskorších predpisov
Ing. arch. Gertruda Čuboňová, OSO ÚPP a ÚPD, reg.č. 036

SPRACOVATEĽ ÚPN-O:

Atelier C, Liptovský Hrádok
Ing. arch. Vlasta Cukorová, autorizovaný architekt, reg.č. 0444

OBSAH :

ZÁKLADNÉ ÚDAJE

A) HLAVNÉ CIELE ÚZEMNÉHO PLÁNU OBCE.....	10
B) VYHODNOTENIE DOTERAJŠIEHO ÚZEMNÉHO PLÁNU	10
C) ÚDAJE O SÚLADE RIEŠENIA ÚZEMIA SO ZADANÍM	11
C.1. Chronológia spracovania a prerokovania jednotlivých etáp ÚPD.	11
C.2. Zhodnotenie súladu riešenia so zadaním.....	11
C.3. Súpis použitých podkladov a zhodnotenie ich využitia.	11
A) VYMEDZENIE RIEŠENÉHO ÚZEMIA A JEHO GEOGRAFICKÝ OPIS.....	14
A.1. Vymedzenie riešeného územia.....	14
A.2. Všeobecná charakteristika územia	14
A.2.1. GEOMORFOLOGICKÉ ČLENENIE, TVAR A RELIÉF ÚZEMIA.....	14
A.2.2. GEOLOGICKÉ A INŽINIERSKO-GEOLOGICKÉ POMERY	14
A.2.3. PÔDNE POMERY.....	15
A.2.4. KLIMATICKÉ POMERY	15
A.2.5. HYDROLOGICKÉ A HYDROGEOLOGICKÉ POMERY	15
A.2.6. RASTLINSTVO A ŽIVOČÍŠTVO.....	16
B) VÄZBY VYPLÝVAJÚCE Z RIEŠENIA A ZÁVÄZNÝCH ČASTÍ ÚPD VYŠŠIEHO STUPNA.....	16
B.1. Závazné regulatívy	16
B.1.1.V OBLASTI USPORIADANIA ÚZEMIA Z HĽADISKA EKOLOGICKÝCH ASPEKTOV, OCHRANY PRÍRODY A OCHRANY PÔDNEHO FONDU: 17	
B.1.2.V OBLASTI USPORIADANIA ÚZEMIA Z HĽADISKA KULTÚRNO-HISTORICKÉHO DEDIČSTVA:.....	17
B.1.3.V OBLASTI ROZVOJA NADRADENEJ DOPRAVNEJ INFRAŠTRUKTÚRY :	17
B.1.4.V OBLASTI ROZVOJA NADRADENEJ TECHNICKEJ INFRAŠTRUKTÚRY:	17
B.2. VEREJNOPROSPEŠNÉ STAVBY.....	18
C) ZÁKLADNÉ DEMOGRAFICKÉ, SOCIÁLNE A EKONOMICKÉ ROZVOJOVÉ PREDPOKLADY OBCE.....	18
C.1. Demografická charakteristika	18
C.2. Vzdelanostná štruktúra a ekonomická aktivita obyvateľstva	20
C.3. Domový a bytový fond.....	25
C.4. Celkové zhodnotenie	28
C.4.1. PREDPOKLADANÝ VPLYV NAVRHOVANÝCH ZMIEN NA DEMOGRAFICKÉ UKAZOVATELE.....	28
D) RIEŠENIE ZÁUJMOVÉHO ÚZEMIA A ŠIRŠIE VZŤAHY DOKUMENTUJÚCE ZAČLENENIE OBCE DO SYSTÉMU OSÍDLENIA	29
D.1. Začlenenie obce do systému osídlenia	29
D.2. Väzby obce na okolité územie.....	29
D.3. Riešenie záujmového územia.....	30
E) NÁVRH URBANISTICKEJ KONCEPCIE PRIESTOROVÉHO USPORIADANIA	30
E.1. história a kultúrne hodnoty prostredia	30
E.2. Stanovenie základnej urbanistickej koncepcie a kompozície obce....	32
E.2.1. PRIESTOROVÁ CHARAKTERISTIKA.....	32
E.2.2. FUNKČNÉ ČLENENIE A ORGANIZÁCIA ÚZEMIA.....	32
E.2.3. ZÁKLADNÁ URBANISTICKÁ KONCEPCIA A KOMPOZÍCIA OBCE.	33
F) NÁVRH FUNKČNÉHO VYUŽITIA ÚZEMIA OBCE	33

G)NÁVRH RIEŠENIA BÝVANIA, OBČIANSKEHO VYBAVENIA, VÝROBY A REKREÁCIE	34
G.1. Bývanie.....	34
G.2. Sociálna infraštruktúra a Občianske vybavenie	34
G.2.1. KONCEPCIA ROZVOJA SOCIÁLNEJ INFRAŠTRUKTÚRY V OBCI	34
G.2.2. KONCEPCIA ROZVOJA OBČIANSKEJ VYBAVENOSTI V OBCI	35
G.3. Výrobné územia	36
G.3.1. KONCEPCIA ROZVOJA HOSPODÁRSKEJ ZÁKLADNE	36
G.3.2. POĽNOHOSPODÁRSTVO	37
G.3.3. LESNÉ HOSPODÁRSTVO.....	38
G.3.4. INÁ VÝROBA	38
G.4. rekreácia a cestovný ruch	39
G.4.1. KONCEPCIA ROZVOJA CESTOVNÉHO RUCHU, REKREÁCIE A ŠPORTU V OBCI	39
G.4.2. UBYTOVACIE A STRAVOVACIE KAPACITY V OBCI	39
G.4.3. OSTATNÉ ZARIADENIA REKREÁCIE A CR V OBCI A JEJ BLÍZKOSTI	40
G.4.4. ŠPORTOVO-REKREAČNÉ MOŽNOSTI	40
H) VYMEDZENIE ZASTAVANÉHO ÚZEMIA OBCE	41
I) VYMEDZENIE OCHRANNÝCH PÁSEM A CHRÁNENÝCH ÚZEMÍ	41
I.1.1. OCHRANNÉ PÁSMA	41
I.1.2. CHRÁNENÉ ÚZEMIA.....	42
J) NÁVRH RIEŠENIA ZÁUJMOV OBRANY ŠTÁTU, POŽIARNEJ OCHRANY A OCHRANY PRED POVODŇAMI.....	42
J.1.1. OBRANA ŠTÁTU	42
J.1.2. POŽIARNA OCHRANA	42
J.1.3. OCHRANA PRED POVODŇAMI	42
(sprac. podľa štúdie „Revitalizácia katastra obce Úľany nad Žitavou ako súčasť integrovanej protipovodňovej ochrany“ - MVO Ľudia a voda 2009).....	42
K)NÁVRH OCHRANY PRÍRODY A TVORBY KRAJINY VRÁTANE PRVKOV ÚSES A EKOSTABILIZAČNÝCH OPATRENÍ.....	44
K.1. Ochrana prírody.	44
K.1.1. ÚZEMNÁ OCHRANA PRÍRODY :	44
K.2. Tvorba krajiny.....	44
K.3. Návrh MÚSES.	45
K.4. Návrh ekostabilizačných opatrení.....	46
K.4.1. PROBLÉMOVÉ MIESTA A STRETY ZÁUJMOV V KRAJINE	47
K.4.2. NÁVRH ZÁSAD EKOLOGICKÉHO HOSPODÁRENIA V KRAJINE ..	47
K.4.3. NÁVRH PLŔCH PRE NÁHRADNÚ VÝSADBU DREVÍN.....	48
L) NÁVRH VEREJNÉHO DOPRAVNÉHO A TECHNICKÉHO VYBAVENIA...48	48
L.1. DOPRAVA	48
L.1.1. ŠIRŠIE DOPRAVNÉ VZŤAHY.....	48
L.1.2. CESTNÁ DOPRAVA	49
L.1.3. OCHRANNÉ PÁSMA CESTNÝCH DOPRAVNÝCH TRÁS.....	51
L.1.4. VÝPOČET HLUKU Z DOPRAVY.....	51
L.1.5. VPLYV DOPRAVY NA RIEŠENIE ÚPN-O	53
L.2. vodné hospodárstvo	53
L.2.1. VODNÉ TOKY.....	53
L.2.2. VODNÉ ZDROJE A VODOVODNÁ SIETŤ V OBCI	54
L.2.3. NÁVRH ROZŠÍRENIA VODOVODNEJ SIETE	54
L.2.4. VÝPOČET POTREBY VODY	56
L.2.5. ODKANALIZOVANIE A ČISTENIE ODPADOVÝCH VÔD	58
L.2.6. ROZŠÍRENIE NAVRHOVANEJ KANALIZAČNEJ SIETE	58
ENERGETIKA.....	62
L.3. elektrická energia	62
L.3.1. VN SÚSTAVA	62

L.3.2. NN SÚSTAVA	63
NAVRHOVANÉ PODZEMNÉ VEDENIA NN :	64
L.3.3. VONKAJŠIE OSVETLENIE	64
L.4. Zásobovanie zemným plynom	65
L.4.1. ROZŠÍRENIE PLYNOFIKÁCIE OBCE	66
SÚHRN ZVÝŠENIA POTREBY ZEMNÉHO PLYNU:	70
L.5. Slaboprúdové rozvody	71
L.5.1. DIAĽKOVÉ KÁBLE	71
L.5.2. TELEFÓNNE VEDENIE	71
L.5.3. MIESTNY ROZHLAS	72
L.5.4. TELEVÍZNE SIETE A KÁBLOVÉ ROZVODY	72
L.5.5. MOBILNÉ RÁDIOTELEFÓNNE SIETE	72
M) KONCEPCIA STAROSTLIVOSTI O ŽIVOTNÉ PROSTREDIE	72
M.1. Zásady funkčného využívania územia vo vzťahu k ekologickej únosnosti	72
M.2. Návrh opatrení na elimináciu alebo obmedzenie stresových prvkov v krajine	73
M.3. Zložky životného prostredia	73
M.3.1. VODA	73
M.3.2. OVZDUŠIE	74
M.3.3. PÔDA	74
M.3.4. BIOTA	75
M.4. Faktory ovplyvňujúce životné prostredie	75
M.4.1. DOPRAVA	75
M.4.2. ODPADOVÉ HOSPODÁRSTVO	76
M.4.3. URBANISTICKÁ ZÁSTAVBA	77
M.4.4. VEGETÁCIA ZASTAVANÉHO ÚZEMIA OBCE	78
N) VYMEDZENIE PRIESKUMNÝCH ÚZEMÍ, CHRÁNENÝCH LOŽISKOVÝCH ÚZEMÍ A DOBÝVACÍCH PRIESTOROV	78
O) VYMEDZENIE PLÔCH VYŽADUJÚCICH ZVÝŠENÚ OCHRANU	78
P) VYHODNOTENIE PERSPEKTÍVNEHO POUŽITIA PLÔCH POĽNOHOSPODÁRSKEJ PÔDY A LESNEJ PÔDY	79
P.1. Vyhodnotenie dôsledkov stavebných zámerov a iných návrhov na poľnohospodárskej pôde	79
Q) HODNOTENIE NAVRHOVANÉHO RIEŠENIA	82
A) ZÁSADY A REGULATÍVY PRIESTOROVÉHO USPORIADANIA A FUNKČNÉHO VYUŽÍVANIA ÚZEMIA	84
A.1. Regulatívy urbanistickej koncepcie zastavanej časti obce	84
A.2. Určenie funkčných priestorovo homogénnych jednotiek	84
A.2.1. JESTVUJÚCE LIMITY	85
A.3. návrh funkčných regulatívov pre zastavanú časť obce	85
A.3.1. REGULATÍVY PRE FUNKČNÉ VYUŽITIE PLÔCH	85
A.3.2. LIMITY PRE FUNKČNÉ VYUŽITIE PLÔCH	86
B) URČENIE PODMIENOK NA VYUŽITIE JEDNOTLIVÝCH PLÔCH	86
B.1. návrh priestorových regulatívov	86
B.1.1. REGULATÍVY PRIESTOROVÉ PLATNÉ NA VŠETKÝCH ZASTAVANÝCH PLOCHÁCH	86
B.1.2. PRIESTOROVÉ REGULATÍVY PLATNÉ NA NAVRHOVANÝCH ZASTAVANÝCH PLOCHÁCH	87
C) ZÁSADY A REGULATÍVY UMIESTNENIA OBČIANSKEHO VYBAVENIA ÚZEMIA	91
C.1. Občianska vybavenosť	91
C.2. Rekreácia a cestovný ruch	91
C.3. Výroba v zastavanom území obce	92
C.4. Výroba v území mimo zastavaného územia obce	92

D) ZÁSADY A REGULATÍVY UMIESTNENIA VEREJNÉHO DOPRAVNÉHO A TECHNICKÉHO VYBAVENIA ÚZEMIA.....	92
D.1..1. DOPRAVA.....	92
D.1..2. JESTVUJÚCE LIMITY :	92
D.1..3. REGULATÍVY PRE CESTNÚ DOPRAVU :	93
D.1..4. REGULATÍVY PRE STATICKÚ DOPRAVU :	93
D.1..5. REGULATÍVY PRE PEŠIU DOPRAVU :	93
D.1..6. REGULATÍVY PRE HROMADNÚ DOPRAVU	93
D.1..7. REGULATÍVY PRE ŽELEZNIČNÚ DOPRAVU	93
D.2. Regulatívy vodného hospodárstva	94
D.2..1. VODNÉ ZDROJE A VODNÉ TOKY	94
D.2..2. VODOVODNÁ SIETĚ	94
D.2..3. ODKANALIZOVANIE A ČISTENIE ODPADOVÝCH VÔD.....	94
ENERGETIKA.....	95
D.3. Regulatívy elektrickej energie	95
D.3..1. VYSOKÉ NAPÄTIE VN A VVN	95
D.3..2. TRAFOSTANICE	95
D.3..3. NÍZKE NAPÄTIE.....	95
D.3..4. VEREJNÉ OSVETLENIE	96
D.3..5. NETRADIČNÉ DRUHY ENERGIE	96
D.3..6. OCHRANNÉ PÁSMA.....	96
D.4. Regulatívy zásobovania zemným plynom	96
D.4..1. ODSŤUPOVÉ VZDIALENOSTI.....	96
D.5. Slaboprúdové rozvody.....	97
D.5..1. TELEFÓNNE SIETE.....	97
D.5..2. TV SIETE KÁBLOVÉ.....	97
D.5..3. MIESTNY ROZHĽAS.....	97
D.5..4. OCHRANNÉ PÁSMO VEDENÍ SLABOPRÚDU.....	97
E) ZÁSADY A REGULATÍVY ZACHOVANIA KULTÚRNOHISTORICKÝCH HODNÔT, OCHRANY A VYUŽÍVANIA PRÍRODNÝCH ZDROJOV, OCHRANY PRÍRODY A TVORBY KRAJINY, ÚSES	98
E.1. regulatívy ochrany kultúrnohistorických hodnôt.....	98
E.2. regulatívy ochrany prírody a tvorby krajiny	99
E.2..1. POŽIADAVKY OCHRANY PRÍRODY Z PRÁVNEHO HĽADISKA.....	99
E.2..2. REGULATÍVY PLATNÉ NA JEDNOTLIVÝCH PLOCHÁCH OBCE MIMO JEJ SÚČASNÉHO A NAVRHOVANÉHO ZASTAVANÉHO ÚZEMIA	99
E.3. Regulatívy ÚSES	101
E.4. REGULATÍVY v KRAJINE VYPLÝVAJÚCE Z ĎALŠÍCH REZORTNÝCH A INÝCH ZÁUJMOV	102
F) ZÁSADY A REGULATÍVY STAROSTLIVOSTI O ŽIVOTNÉ PROSTREDIE	103
F.1. Ovzdušie	103
F.2. Voda	103
F.3. Odpadové hospodárstvo	103
F.4. Urbanistická zástavba	103
F.5. Vegetácia.....	104
G) VYMEDZENIE ZASTAVANÉHO ÚZEMIA OBCE	104
H) VYMEDZENIE OCHRANNÝCH PÁSIEM A CHRÁNENÝCH ÚZEMÍ	104
H.1..1. OCHRANNÉ PÁSMA.....	104
H.1..2. CHRÁNENÉ ÚZEMIA	105
I) PLOCHY PRE VEREJNOPROSPEŠNÉ STAVBY, NA VYKONANIE DELENIA A SCELENIA POZEMKOV, NA ASANÁCIU A CHRÁNENÉ ČASTI KRAJINY	105
I.1. Plochy pre verejnoprospešné stavby.....	105
I.2. Plochy na vykonanie scelenia a delenia pozemkov	105
I.3. Plochy na asanáciu	105
I.4. Plochy na chránené časti krajiny	105

J) URČENIE ČASTÍ OBCE, KDE JE POTREBNÉ OBSTARAŤ ÚPN-Z	106
K) ZOZNAM VEREJNOPROSPEŠNÝCH STAVIEB.....	106
L) SCHÉMA ZÁVÄZNÝCH ČASTÍ RIEŠENIA A VEREJNOPROSPEŠNÝCH STAVIEB	107

ZOZNAM VÝKRESOV GRAFICKEJ ČASTI :

1.	VÝKRES ŠIRŠÍCH VZŤAHOV	M 1:50 000
2.	KOMPLEXNÝ VÝKRES PRIESTOROVÉHO USPORIADANIA A FUNKČNÉHO VYUŽÍVANIA ÚZEMIA	M 1:5000
3.	VEREJNÉ DOPRAVNÉ VYBAVENIE	M 1:5000
4.	VEREJNÉ TECHNICKÉ VYBAVENIE: ENERGIE - silnoprúd, slaboprúd, plyn	M 1:5000
	VODNÉ HOSPODÁRSTVO	M 1:5000
5.	VÝKRES OCHRANY PRÍRODY A TVORBY KRAJINY	M 1:10 000
6.	PERSPEKTÍVNE POUŽITIE POĽNOHOSPODÁRSKEJ PÔDY	M 1:5000

ZÁKLADNÉ ÚDAJE

A) HLAVNÉ CIELE ÚZEMNÉHO PLÁNU OBCE

Hlavné ciele územného plánu obce (ÚPN-O) boli stanovené v Zadaní z r.2008 a schválené v obecnom zastupiteľstve dňa 19.12.2008.

V zmysle napĺňania Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja (PHSR) z r. 2006 sú určené hlavné ciele rozvoja územia nasledovne:

- rozvíjať priestorové usporiadanie jednotlivých funkčných plôch v obci tak, aby vzťahy vnútri obce boli prehľadné, jasné a zrozumiteľné pre občanov i návštevníkov obce
- návrhom vhodných plôch v jej zastavanom území pre rozvojové aktivity obce zachovať jej identitu
- rozvíjať obec na vhodných lokalitách aj mimo jestvujúcich hraníc zastavaného územia obce pre funkcie výroby, rekreácie a CR, resp. bývania
- využiť jestvujúci potenciál obce, ktorý spočíva najmä v jej kultúrno-historických hodnotách (početné archeologické náleziská) a v polohe dopravného križovania na regionálnej úrovni
- zabezpečiť syntézu ochrany prírody, hospodárskych aktivít a prosperity obce
- dosiahnuť atraktivitu územia vo väzbe na širšie okolie

Návrhové obdobie pre ÚPN-O Úľany nad Žitavou bude do doby implementácie návrhov (predpoklad - 20 rokov) s tým, že bude nutné preskúmať najmenej raz za štyri roky či nie sú potrebné jeho zmeny alebo doplnky, alebo či netreba obstaráť nový územný plán obce.

B) VYHODNOTENIE DOTERAJŠIEHO ÚZEMNÉHO PLÁNU

V r. 1984 bol vypracovaný ÚPN-SÚ Úľany nad Žitavou. Uvedená územnoplánovacia dokumentácia je v súčasnosti neúplná a nikdy neprešla schvaľovacím procesom.

Niektoré návrhy v uvedenej ÚPD nie je možné do budúcnosti zrealizovať z dôvodu, že v súčasnosti sú zrealizované iné stavby na mieste týchto návrhov (HBV namiesto navrhovanej IBV). Otázny je návrh novej IBV v blízkosti železnice v severovýchodnej časti obce z dôvodu ochranného pásme železnice ale aj jej hlučnosti. Otázna je aj navrhovaná veľkosť hospodárskeho dvora poľnohospodárskeho subjektu.

Návrh, ktorý nie je zrealizovaný a bude opätovne prevzatý do zadania pre spracovanie novej ÚPD je výstavba domov pre bývanie v severnej a juhozápadnej časti obce a návrh rozšírenia športových plôch. Sčasti je prevzatý návrh rozširovania hospodárskeho dvora PD a zóny výroby a skladového hospodárstva.

Uvedená ÚPD je neaktuálna v zmysle nových podmienok pre spracovanie ÚPD (nový legislatívny rámec) a záberu riešenia (nie je spracovaný celý kataster).

C) ÚDAJE O SÚLADE RIEŠENIA ÚZEMIA SO ZADANÍM

C.1. CHRONOLÓGIA SPRACOVANIA A PREROKOVANIA JEDNOTLIVÝCH ETÁP ÚPD.

V riešenom území bola spracovaná územnoplánovacia dokumentácia v r.1994 – Územný plán sídelného útvaru Úľany nad Žitavou (sprac. STAPRING Nitra a.s.).

Uvedená územnoplánovacia dokumentácia je v súčasnosti neúplná a nikdy neprešla schvaľovacím procesom. Z tohto dôvodu a zároveň z dôvodu spracovaného PHSR obce, ktorého ciele má záujem obec naplniť, pristúpila začiatkom roku 2008 k obstarávaniu novej územnoplánovacej dokumentácie ÚPN-O Úľany nad Žitavou.

V roku 2008 boli spracované prieskumy a rozbory a následne bolo spracované Zadanie pre územný plán obce.

Dňa 09.12.2008 bolo vydané súhlasné stanovisko Krajským stavebným úradom v zmysle §-u 20 ods.2 v spojení s ods.5 Stavebného zákona.

Zadanie pre spracovanie ÚPN-O bolo schválené obecným zastupiteľstvom uznesením č. XII/191208 dňa 19.12.2008.

C.2. ZHODNOTENIE SÚLADU RIEŠENIA SO ZADANÍM.

Riešenie návrhu ÚPN-O je v súlade so schváleným Zadaním.

C.3. SÚPIS POUŽITÝCH PODKLADOV A ZHODNOTENIE ICH VYUŽITIA.

Obstarávateľ poskytol nasledujúce podklady využité pri spracovaní ÚPN-O:

- katastrálne mapy v M 1: 2880 zastavaného územia obce
- štátne mapy 1:5000 – odvodené katastra obce
- základné mapy M 1:10 000 k.ú. Úľany nad Žitavou
- základné mapy M 1:10 000 v digitálnom rastrovom formáte
- SMO M 1:5000 v digitálnom rastrovom formáte
- letecké snímky
- ÚPN-SÚ Úľany nad Žitavou – výkresy: Komplexný urbanistický výkres, Doprava (STAPRING Nitra a.s., 1994).
- Región Šurany, odvedenie a čistenie odpadových vôd a zásobovanie pitnou vodou – zámer (DRILL, s.r.o., Bratislava, 2007)

- Regi3n Šurany, odvedenie a 3istenie odpadov3ch v3d a z3asobovanie pitnou vodou, aglomer3cia 3. 2 – DUR – v3ykres: Situ3cia - Úľany nad Žitavou (HYDRO Ing. Štefan Hromada, Bratislava, 2007)
- Územn3e rozhodnutie 3. 2007/632-03-T na stavbu Regi3n Šurany - odvedenie a 3istenie odpadov3ch v3d a z3asobovanie pitnou vodou zo dňa 4.10.2007
- Plynofik3cia obce Úľany nad Žitavou – polohopisn3y a v3yškopisn3y pl3n (KOVOPROJEKT GEO, Bratislava, r. 1994)
- Úľany nad Žitavou – Celoobecn3y vodovod – Prev3dzkov3y poriadok (Ing. Margita Furugly3sov3, Nov3 Z3amky, 2006)
- Z3amer v zmysle z3kona NR SR 127/1994 „Zberov3y dvor odpadov pre mesto Šurany a obce B3nov, Lipov3, Úľany nad Žitavou“ (december 2003)
- Program odpadov3ho hospod3rstva do r. 2005
- Program hospod3rskeho a soci3ln3ho rozvoja obce Úľany nad Žitavou – programovacie obdobie 2007-2016 (SCARABEO, s.r.o. 2006)
- Úľany nad Žitavou – dejiny os3dlenia a b3vania (Ing. F. Bu3ek, 2003)
- zoznam podnikateľov
- zoznam spolo3ensk3ch a z3ujmov3ch organiz3ci3
- Revitaliz3cia katastra obce Úľany nad Žitavou ako s3u3asť integrovanej protipovodňovej ochrany (št3dia, sprac. MVO Ľudia a voda 2009)

Ďalšie podklady využit3 pri spracovan3 ÚPN-O:

- ÚPN-V3ÚC Nitrianskeho kraja (sprac. AUREX, s.r.o., Bratislava, 1998)
- ÚPN-V3ÚC Nitrianskeho kraja, Zmeny a doplnky 3.1 (AUREX, s.r.o., Bratislava, 2004)
- ÚPN-V3ÚC Nitrianskeho kraja, Zmeny a doplnky 3.2 (AUREX, s.r.o., Bratislava, 2007)
- podklady O3 odbor lesn3ho hospod3rstva, ochrany pr3rody a poľnohospod3rstva
- Vlastivedn3y slovn3k obci3 na Slovensku (kolekt3v autorov, SAV Bratislava, r.1977)
- Štandardy minim3lnej vybavenosti obci3 (vyd. MŽP SR, 2001)
- overenie v ter3ene
- obr3zky - zdroj maps.google.com z Úľan nad Žitavou
-

RIEŠENIE ÚPN-O

A) VYMEDZENIE RIEŠENÉHO ÚZEMIA A JEHO GEOGRAFICKÝ OPIS

A.1. VYMEDZENIE RIEŠENÉHO ÚZEMIA

Obec je situovaná v južnej časti Slovenska, 18 km severne od okresného mesta Nové Zámky a 38 km južne od krajského mesta Nitra.

Riešeným územím je kataster obce a jej zastavaná časť s počtom obyvateľov 1535 k 31.12.2007 podľa údajov Obecného úradu.

Kataster obce Úľany nad Žitavou predstavuje 839,98 ha (údaj z www.statistics.sk). Obec na severe hraničí s obcou Mojzesovo a Malá Maňa, na východe s obcou Hul, na juhovýchode s obcou Dolný Ohaj, na juhozápade a západe s katastrom mesta Šurany.

A.2. VŠEOBECNÁ CHARAKTERISTIKA ÚZEMIA

A.2.1. GEOMORFOLOGICKÉ ČLENENIE, TVAR A RELIÉF ÚZEMIA

Z hľadiska geomorfologického členenia Slovenska katastrálne územie Úľan nad Žitavou patrí do alpsko-himalájskej sústavy, podsústavy Panónska panva, provincie Západopanónska panva, subprovincie Malá dunajská kotlina, oblasti Podunajská nížina, celku Nitrianska niva a podcelku Dolnonitrianska niva (Atlas krajiny SR).

Základným typom eróznno-denudačného reliéfu je reliéf rovín a nív s mladými poklesávajúcimi negatívnymi morfoštruktúrami Panónskej panvy.

Výškové rozpätie katastra je asi od 122 m do 130 m n.m.

A.2.2. GEOLOGICKÉ A INŽINIERSKO-GEOLOGICKÉ POMERY

Geologická stavba územia vyplýva z polohy v Podunajskej nížine tvorenej terestrickými, jazerno-riečnymi a morskými sedimentami. Postupne sa tu usadzovali íly, uhoľné íly, vápnité íly, ílovce, prachovce s vrstvami pieskov a pieskovcov. Keďže Podunajská panva je tektonicky ohraničená výraznými systémami zlomov, dochádza tu k zvyšovaniu hrúbky kvartérnych sedimentov. Vrchné súvrstvie má prevahu jemnozrnných sedimentov a je len niekoľko metrov hrubé. Stredné súvrstvie má stredne až hrubopiesčité štrky s medzivrstvami jemnejších sedimentov a spodné súvrstvie je tvorené drobnozrnnými piesčitými štrkami s medzivrstvami ílovitých a siltovitých pieskov až ílov.

A.2.3. PÔDNE POMERY

Kataster obce z hľadiska využívania územia je členený nasledovne:

Celková výmera územia v m ²						
spolu	v tom					
	poľnohosp. pôda	nepoľnohosp. pôda	v tom			
			lesný pozemok	vodná plocha	zast. plocha a nádvorie	ostatná plocha
8399848	6683340	1716508	193998	338741	748459	435310

Štruktúra poľnohospodárskej pôdy:

Poľnohospodárska pôda v m ²						
spolu	v tom					
	orná pôda	chmelnica	vinica	záhrada	ovocný sad	trvalý trávny porast
6683340	6126306	0	49406	402159	2467	103002

Pôdne typy v katastri sú výsledkom rovinného reliéfu riečnych náplavov, dlhým slnečným svitom, veľkým počtom letných dní, menším množstvom zrážok a záplavami územia. Nachádzajú sa tu nivné pôdy – fluvizeme glejové na aluviálnych sedimentoch, lužné pôdy - čiernice a glejové lužné pôdy. Úrodnosťou patria do 1. až 6. skupiny. Fluvizeme a čiernice patria k našim najúrodnejším pôdam.

Zrornosťou patria k hlinitým, ílovito-hlinitým až ílovitým pôdam.

A.2.4. KLIMATICKÉ POMERY

Úľany patria do teplej klimatickej oblasti, veľmi suchej s miernou zimou. Priemerne je tu viac ako 50 letných dní s teplotou vyššou ako 25 °C. Januárová teplota je vyššia ako -3 °C, index zavláženia menej ako -40. Slnečný svit prekračuje 2000 hodín.

V oblasti prevláda severozápadný vietor a juhovýchodný je menej zastúpený. V lete prevládajú SZ vetry, ostatné mesiace prevládajú JV vetry. Najveternejší je koniec zimy a začiatok jari, najpokojnejšia je jeseň.

Priemerný ročný úhrn zrážok sa pohybuje do 550 mm.

A.2.5. HYDROLOGICKÉ A HYDROGEOLOGICKÉ POMERY

Kataster je v zásade ohraničený dvomi významnými vodnými tokmi – Nitrou a Žitavou. Obe rieky, najmä Nitra, majú vybudované protipovodňové hrádze o výške niekoľko metrov a izolujú tak rieky od okolitej krajiny.

Z hľadiska odtokových pomerov ide o vrchovinnú-nížinnú oblasť s dažďovo-snehovým typom režimu odtoku. Tento režim odtoku sa vyznačuje maximálnym prietokom v marci a minimálnym prietokom v mesiaci september.

Priemerný špecifický odtok z tohto územia patrí do izolínie 1 – 3 l.s-1.km-2 čo v kontexte Slovenska predstavuje podpriemerný špecifický odtok.

A.2.6. RASTLINSTVO A ŽIVOČÍŠTVO

V zmysle Plesníka patrí vegetácia tohoto územia do dubovej zóny, nížinnej podzóny, pahorkatinnej oblasti Žitavskej nivy.

Potenciálna vegetácia sú jaseňovo-brestovo-dubové lesy v povodiach veľkých riek (tvrdé lužné lesy), karpatské dubovo-hrabové lesy, dubové a cerovo-dubové lesy. Pôvodné dreviny sú vrba biela, jelša lepkavá, jaseň úzkolistý, vrba popolavá a trojtyčinková, rešetliak prečisťujúci, hloh jednosemenný. Významné rastlinné spoločenstvá sú tvorené ostricovými porastami – s ostricou pobrežnou a štíhlou. Zastúpené sú aj psiarkové porasty s psiarkou lúčnou, iskerníkom mnohokvetým, pichliačom sivým, plamienkom celistvolistým.

Zoogeograficky v rámci terestrického biocyklu patrí územie do provincie stepí, panónskeho úseku (JEDLIČKA, L., KALIVODOVOÁ, E., 2002: *Zoogeografické členenie – terestrický biocyklus. Atlas krajiny SR*).

V rámci limnického biocyklu patrí územie do Pontokaspickej provincie, podunajského okresu a západoslovenskej časti (Hensel, K., Krno, I., 2002: *Zoogeografické členenie – limnický biocyklus. Atlas krajiny SR*).

V oblasti katastra sú významnými živočíchmi druhy vtákov – kačice, husy, dravce, sovy. Vyskytuje sa tu kaňa močiarna, haja tmavá, sokol červenonohý, myšiarka močiarna. Z kačicovitých je najhojnejšia kačica divá, chrapka, chochlačka sivá, lyžičiarka pestrá, potápk. Spevavce sú takisto bohato zastúpené.

Z obojživelníkov sa tu vyskytujú ropucha zelená, bradavičnatá, skokan štíhly, hrabavka škrvnitá. Z plazov je tu užovka obojková a jašterica krátkohlavá.

Z cicavcov sú tu hlodavce – dulovnica menšia, myška drobná, v oblasti bol zaznamenaný výskyt aj vydry riečnej.

B) VÄZBY VYPLÝVAJÚCE Z RIEŠENIA A ZÁVÄZNÝCH ČASTÍ ÚPD VYŠŠIEHO STUPŇA

Územnoplánovacou dokumentáciou vyššieho stupňa pre toto územie je Územný plán veľkého územného celku (ÚPN-VÚC) Nitrianskeho kraja z r. 1998. Záväzná časť prvých Zmien a doplnkov bola vyhlásená VZN Nitrianskeho samosprávneho kraja v r. 2004 pod č. 3/2004. Posledné Zmeny a doplnky č.2 boli schválené Nitrianskym samoprávnym krajom uznesením č. 271/2007 zo dňa 17.12.2007 a Všeobecne záväzným nariadením č.1/2008 bola dňa 14.1.2008 vyhlásená ich záväzná časť.

B.1. ZÁVÄZNÉ REGULATÍVY

Najvýznamnejšie záväzné regulatívy ÚPN-VÚC Nitrianskeho kraja v katastri obce Úľany nad Žitavou sú po jeho poslednej aktualizácii nasledovné:

B.1..1. V OBLASTI USPORIADANIA ÚZEMIA Z HĽADISKA EKOLOGICKÝCH ASPEKTOV, OCHRANY PRÍRODY A OCHRANY PÔDNEHO FONDU:

- 5.3. revitalizovať skanalizované toky, kompletizovať sprievodnú vegetáciu výsadbou pásu domácich druhov drevín a krovín pozdĺž tokov, zvýšením podielu trávnych porastov na plochách okolitých mikrodepresií čím vzniknú podmienky pre realizáciu navrhovaných biokoridorov pozdĺž tokov, opatrenia treba realizovať v súlade s projektmi pozemkových úprav území.

B.1..2. V OBLASTI USPORIADANIA ÚZEMIA Z HĽADISKA KULTÚRNO–HISTORICKÉHO DEDIČSTVA:

- 6.3. pri novej výstavbe akceptovať a nadväzovať na historicky utvorenú štruktúru osídlenia s cieľom dosiahnuť ich vzájomnú funkčnú a priestorovú previazanosť pri zachovaní identity a špecifičnosti pôvodného osídlenia,
- 6.5. rešpektovať potenciál kultúrnych, historických, spoločenských, technických, hospodárskych a ďalších hodnôt charakterizujúcich prostredie a to v polohe hmotnej aj nehmotnej a vytvárať pre ne vhodné prostredie,
- 6.11 zohľadňovať a revitalizovať v územnom rozvoji kraja:
- 6.11.3 známe a predpokladané lokality archeologických nálezísk a nálezov.
- 6.13 zohľadňovať archeologické lokality a náleziská, ktoré v Nitrianskom kraji majú mimoriadny význam najmä z hľadiska pravekého a starovekého osídlenia.

B.1..3. V OBLASTI ROZVOJA NADRADENEJ DOPRAVNEJ INFRAŠTRUKTÚRY :

- 7.33 cesta II/580: rezervovať koridor pre obchvat mesta Šurany,

B.1..4. V OBLASTI ROZVOJA NADRADENEJ TECHNICKEJ INFRAŠTRUKTÚRY:

- 8.1 vodné hospodárstvo
- 8.1.1 na úseku odtokových pomerov v povodí,
- vykonávať na upravených tokoch údržbu za účelom udržiavania vybudovaných kapacít,
  - zlepšovať vodohospodárske pomery na malých vodných tokoch a v povodí zásahmi smerujúcimi k stabilizácii pomerov v extrémnych situáciách tak povodňových, ako aj v období sucha,
  - revitalizovať odstavené korytá na dolnom Hrone, Starej Nitry, Starej Žitavy a ďalej rameno Malej Nitry, toku Dlhý kanál a do odstavených korýt tokov zabezpečovať dostatočné množstvo kvalitnej vody,
  - zabezpečiť ochranu inundačných území tokov a zamedziť v nich výstavbu a iné nevhodné činnosti
- 8.2 Energetika
- 8.2.1 chrániť koridor pre realizáciu linky 400 kV Gabčíkovo – Nové Zámky – Mochovce,
- 8.2.13 rešpektovať koridory súčasných plynovodov prechádzajúcich územím,
- 8.2.17 utvárať priaznivé podmienky pre intenzívnejšie využívanie obnoviteľných a druhotných zdrojov energie ako lokálnych doplnkových zdrojov k systémovej energetike

B.2. VEREJNOPROSPEŠNÉ STAVBY

Z ÚPN-VÚC Nitrianskeho kraja sú po jeho aktualizácii v katastri obce záväzné nasledujúce verejnoprospešné stavby:

1. V oblasti cestnej dopravy:

1.29 obchvat mesta Šurany na ceste II/580

5. V oblasti vodného hospodárstva

5.1. Odtokové pomery:

5.1.1 stavby spojené s revitalizáciou odstavených korýt: dolného Hrona, Starej Nitry, Starej Žitavy, rameno Malej Nitry a tok Dlhý kanál,

6. V oblasti energetiky:

6.3. realizácia linky 400 kV Gabčíkovo–Nové Zámky–Veľký Ďur,

C) ZÁKLADNÉ DEMOGRAFICKÉ, SOCIÁLNE A EKONOMICKÉ ROZVOJOVÉ PREDPOKLADY OBCE

C.1. DEMOGRAFICKÁ CHARAKTERISTIKA

Obec Úľany nad Žitavou patrí administratívne k okresu Nové Zámky.

Pri SODB 2001 (26.5.2001) žilo v obci Úľany nad Žitavou 1546 obyvateľov, k 31.12.2007 1531 obyvateľov. Pri katastrálnej výmere 8,4 km² dosiahla obec hustotu osídlenia 182,3 obyvateľov na km².

Počet obyvateľov v obci Úľany nad Žitavou sústavne vzrastal od roku 1869 do roku 1970 (s výnimkou poklesu medzi rokmi 1940 a 1950), od roku 1970 zaznamenáva obec pokles počtu obyvateľov, od roku 1991 iba veľmi mierne (možno hovoriť skôr o stagnácii počtu obyvateľov).

Tab. č. 1. Historický vývoj počtu obyvateľov v obci Úľany nad Žitavou v rokoch 1869-2001 (SODB 2001)

Rok	Počet Obyvateľov	Prírastok (úbytok) oproti predchádz. obdobiu	Predchádzajúce obdobie =100,0	Rok 1869=100,0
1869	855	-	-	100,0
1880	949	94	111,0	111,0
1890	978	29	103,1	114,4
1900	1101	123	112,6	128,8
1910	1289	188	117,1	150,8
1921	1352	63	104,9	158,1
1930	1477	125	109,2	172,7
1940	1542	65	104,4	180,4

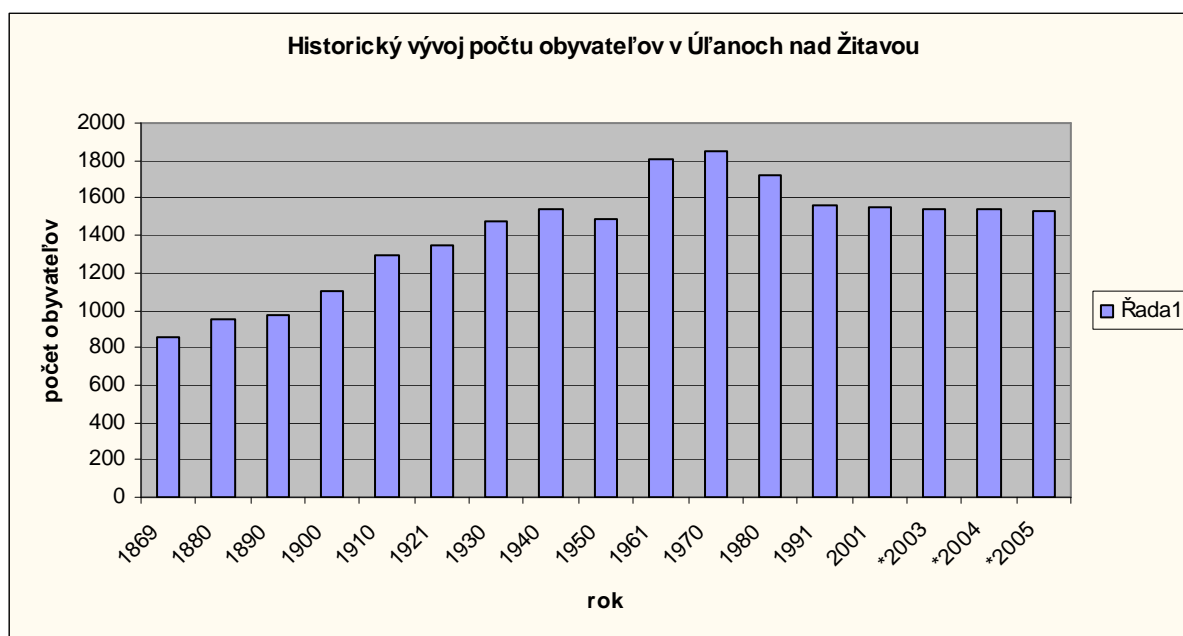

1950	1483	-59	96,2	173,5
1961	1809	326	122,0	211,6
1970	1849	40	102,2	216,3
1980	1722	-127	93,1	201,4
1991	1559	-163	90,5	182,3
2001	1546	-13	99,2	180,8
*2003	1545	-1	99,9	180,7
*2004	1535	-10	99,5	179,5
*2005	1527	-8	99,6	178,6
**2007	1535	8	100,5	179,5

*údaje získané z PHSR

**údaje získané od obce

Vývoj počtu obyvateľov za viac ako 130 rokov bol pomerne rovnomerný, pričom obec nezaznamenala v žiadnom intercenzálnom období extrémny nárast ani pokles počtu obyvateľov.

V obci Úľany nad Žitavou sa 99,3% obyvateľov prihlásilo v roku 2001 k slovenskej národnosti, 0,3% bolo Čechov a 0,2% Maďarov.

Tab. č. 2. Bývajúce obyvateľstvo podľa pohlavia a podľa národností (SODB 2001)

Národnosť	Muži	Ženy	Spolu
Slovenská	741	794	1 535
Maďarská	3	0	3
Rómska	-	-	-
Rusínska	-	-	-
Ukrajinská	-	-	-
Česká	2	2	4
Nemecká	-	-	-
Ostatné, nezistené	1	3	4
Spolu	747	799	1 546

V roku 2001 sa až 96,8% obyvateľov prihlásilo k veriacim rímskokatolíckej cirkvi, 0,8% boli ostatní veriaci, 0,9% obyvateľov malo nezistené vyznanie a 1,5% osôb bolo bez vyznania.

Tab. č. 3. Bývajúce obyvateľstvo podľa pohlavia a náboženského vyznania (SODB 2001)

Náboženské vyznanie / cirkev	Muži	Ženy	Spolu
Rímskokatolícka cirkev	719	777	1 496
Gréckokatolícka cirkev	2	2	4
Evanjelická cirkev augsburského vyznania	2	4	6
Reformovaná kresťanská cirkev	0	1	1
Evanjelická cirkev metodistická	1	0	1
Bez vyznania	14	10	24
Nezistené	9	5	14
Spolu	747	799	1 546

Tab. Č. 4 Obyvateľstvo podľa druhu pobytu a pohlavia (SODB 2001)

Pohlavie	Bývajúce obyvateľstvo	Dočasne neprítomné obyvateľstvo	Bývajúce prítomné obyvateľstvo	Dočasne prítomné obyvateľstvo	Prítomné obyvateľstvo
muži	747	31	716	4	720
ženy	799	16	783	5	788
spolu	1 546	47	1 499	9	1 508

Tab. Č. 4 Obyvateľstvo podľa veku a pohlavia (SODB 2001)

VEK	muži	ženy	spolu
Predproduktívny (%)	15,0	17,2	16,1
Produktívny (%)	67,6	51,3	59,2
Poproduktívny (%)	17,3	31,4	24,6
Priemerný vek (roky)	37,8	41,3	39,6

C.2. VZDELANOSTNÁ ŠTRUKTÚRA A EKONOMICKÁ AKTIVITA OBYVATEĽSTVA

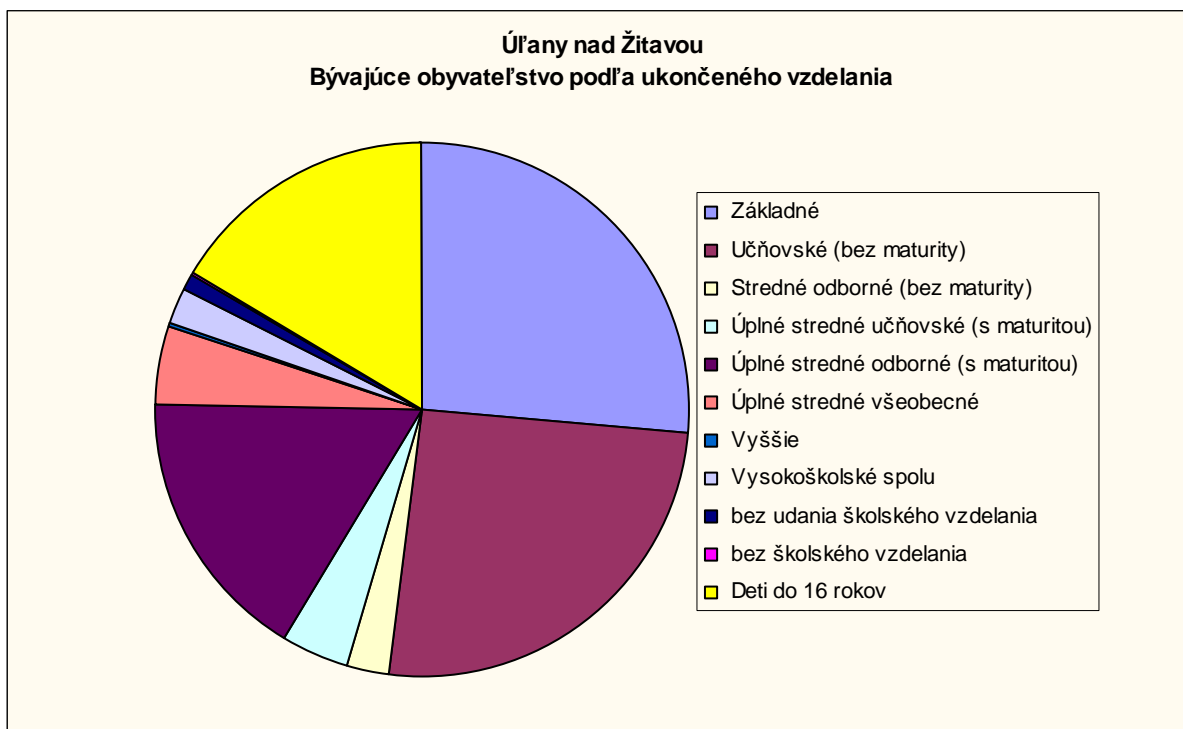
V roku 2001 žilo v obci Úľany nad Žitavou 1290 osôb vo veku nad 16 rokov. Z uvedeného počtu malo 31,7% osôb vo veku nad 16 rokov len základné vzdelanie, 30,5% učňovské vzdelanie bez maturity a 2,9% stredné vzdelanie bez maturity. Ďalších 5,2% osôb žijúcich v obci získalo učňovské vzdelanie s maturitou, 20,0% úplné stredné odborné vzdelanie s maturitou, 5,7% stredné všeobecné s maturitou a 2,6% osôb malo vysokoškolské vzdelanie. Vyššie vzdelanie dosiahlo 0,4% osôb vo veku nad 16 rokov, 0,3% bolo bez základného vzdelania a 0,7% neuviedlo svoje vzdelanie.

Vzdelanostná štruktúra obyvateľstva obce Úľany nad Žitavou je mierne nepriaznivá, hoci zodpovedá veľkostnej skupine obce.

Tab. č. 5. Bývajúce obyvateľstvo podľa pohlavia a podľa najvyššieho skončeného stupňa školského vzdelania (SODB 2001)

Najvyšší skončený stupeň školského vzdelania	Spolu	Spolu	Muži	Ženy
Základné	26,5%	409	159	250
Učňovské (bez maturity)	25,4%	393	259	134
Stredné odborné (bez maturity)	2,5%	38	23	15

Úplné stredné učňovské (s maturitou)	4,3%	67	40	27
Úplné stredné odborné (s maturitou)	16,7%	258	101	157
Úplné stredné všeobecné	4,7%	73	24	49
Vyššie	0,3%	5	3	2
Vysokoškolské bakalárske		-	-	-
Vysokoškolské magisterské, inžinierské, doktorské		34	15	19
Vysokoškolské doktorandské		-	-	-
Vysokoškolské spolu	2,2%	34	15	19
Vysokoškolské podľa zamerania:				
- univerzitné		16	4	12
- technické		11	7	4
- ekonomické		3	1	2
- poľnohospodárske		3	3	0
- ostatné		1	0	1
bez udania školského vzdelania	0,6%	9	3	6
bez školského vzdelania	0,3%	4	3	1
Deti do 16 rokov	16,5%	256	117	139
Úhrn	100%	1 546	747	799

V roku 2001 žilo v obci 739 ekonomicky aktívnych osôb. Z uvedeného počtu 444 (60%) odchádzalo za prácou mimo obec – z toho 300 denne. Najviac osôb odchádzalo za prácou do Nových Zámok – 120, do Bratislavy – 74, do Šurian 73, do Vráblov – 41, do Nitry – 39 a do Levíc 11. Naopak – v roku 2001 do obce dochádzalo za prácou 28 osôb – z toho 11 za Šurian.

V roku 2001 –pracovalo v priemysle 22,7% ekonomicky aktívnych osôb, 18,1% pracovalo v doprave a spojoch, v ostatných odvetviach pracovalo do 8% ekonomiky aktívnych osôb.

Ku koncu roku 2006 bolo v obci 58 nezamestnaných osôb.

Tab. č. 6. Bývajúce obyvateľstvo ekonomicky aktívne podľa pohlavia, dochádzky do zamestnania a podľa odvetvia hospodárstva (SODB 2001)

Odvetvie hospodárstva	Ekonomicky aktívne osoby			
	muži	ženy	spolu	z toho odchádza do zamestnania
Poľnohospodárstvo, poľovníctvo a súvisiace služby	12	6	18	1
Lesníctvo, ťažba dreva a pridružené služby	0	4	4	4
Rybolov, chov rýb	-	-	-	-
Ťažba nerastných surovín	0	1	1	0
Priemyselná výroba	68	100	168	117
Výroba a rozvod elektriny, plynu a vody	7	1	8	6
Stavebníctvo	20	3	23	19
Veľkoobchod a maloobchod, oprava motorových vozidiel, motocyklov a spotrebného tovaru	21	33	54	29
Hotely a reštaurácie	4	10	14	4
Doprava, skladovanie a spoje	114	20	134	114
Peňažníctvo a poisťovníctvo	1	4	5	3
Nehnuteľnosti, prenajímanie a obchodné služby, výskum a vývoj	15	5	20	17
Verejná správa a obrana, povinné sociálne zabezpečenie	29	27	56	35
Školstvo	9	27	36	21
Zdravotníctvo a sociálna starostlivosť	3	33	36	31
Ostatné verejné, sociálne a osobné služby	4	4	8	6
Súkromné domácnosti s domácim personálom	0	1	1	0
Exteritoriálne organizácie a združenia	-	-	-	-
EA bez udania odvetví	93	60	153	37
Spolu	400	339	739	444

V obci pôsobí niekoľko podnikateľských subjektov. Zväčša sa jedná o malých a stredných podnikateľov a živnostníkov, ktorí sa orientujú na poskytovanie služieb v obci.

Hlavným podnikateľským subjektom, ktorý však nemá sídlo v obci je Združenie podnikateľov Dvory nad Žitavou, ktoré disponuje hospodárskym dvorom a spravuje poľnohospodársku pôdu v katastri. Ďalej je v obci alokovaná prevádzka výroby sladených nápojov „Soft-Drink“, kvetinárstvo, drevovýroba, pneuservis, a niektoré druhy obchodnej a pohostinskej činnosti.

Tab. č. 7. Bývajúce obyvateľstvo ekonomicky aktívne podľa spoločenskej skupiny a podľa veku a pohlavia

Vek	Zamestnanec pracujúci za mzdu, plat, iný druh odmeny				Členovia produkčných družstiev	Podnikatelia		Vypomáhajúci v rodinnom podniku	Ostatní a nezistení	Ekonomicky aktívni	
	v štátnom podniku	v súkromnom podniku	v poľnoh. družs. alebo inej družs. org.	u iného zamestnávateľa		bez zamestnancov	so zamestnancami			spolu	z toho robotníci
15 - 19											
muži	0	2	0	0	0	0	0	0	11	13	2
ženy	1	1	0	0	0	0	0	0	6	8	0
spolu	1	3	0	0	0	0	0	0	17	21	2
20 - 29											
muži	50	39	1	2	0	2	1	0	14	109	73
ženy	33	31	1	2	0	1	1	0	26	95	42
spolu	83	70	2	4	0	3	2	0	40	204	115
30 - 39											
muži	48	28	2	0	0	3	1	1	10	93	61
ženy	46	23	2	1	0	3	1	0	16	92	37
spolu	94	51	4	1	0	6	2	1	26	185	98
40 - 49											
muži	49	33	5	1	0	3	6	0	16	113	79
ženy	41	30	6	2	0	3	2	0	12	96	45
spolu	90	63	11	3	0	6	8	0	28	209	124
50 - 54											
muži	26	10	1	0	0	1	1	0	7	46	26
ženy	31	6	1	0	0	0	0	0	7	45	19
spolu	57	16	2	0	0	1	1	0	14	91	45
55 - 59											
muži	15	5	1	0	0	0	0	0	5	26	17
ženy	2	1	0	0	0	0	0	0	0	3	2
spolu	17	6	1	0	0	0	0	0	5	29	19
60 - 64											
muži	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ženy	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
spolu	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
65+											
muži	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

ženy	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
spolu	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Nezistený vek												
muži	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ženy	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
spolu	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Úhrn												
muži	188	117	10	3	0	9	9	1	63	400	258	
ženy	154	92	10	5	0	7	4	0	67	339	145	
spolu	342	209	20	8	0	16	13	1	130	739	403	
v %	46,3	28,3	2,7	1,1	0	2,2	1,8	0,1	17,6	100	54,5	
Z obyvateľstva v produktívnom veku podiel ekonomicky aktívnych												
muži	-	-	-	-	-	-	-	-	-	79,2	-	
ženy	-	-	-	-	-	-	-	-	-	82	-	
spolu	-	-	-	-	-	-	-	-	-	80,4	-	

C.3. DOMOVÝ A BYTOVÝ FOND

V roku 2001 bolo v obci Úľany nad Žitavou 567 domov, z toho 486 trvalo obývaných. Okrem jedného bytového domu s o 6 bytmi boli všetko rodinné domy.

Tab. č. 8. Domy, byty a ukazovatele bývania (SODB 2001)

Počet	Rodinné domy	Bytové domy	Ostatné budovy	Domový fond spolu
Domov spolu	566	1	0	567
Trvale obývaných domov	485	1	0	486
v %	99,8	0,2	0	100
v tom vlastníctvo:				
štátu	3	0	0	3
bytového družstva	-	-	-	-
obce	-	-	-	-
fyzickej osoby	475	1	0	476
ostatných	7	0	0	7
s 1-2 nadzemnými podlažiami a nezistené	485	1	0	486
Domov spolu	566	1	0	567
s 3-4 nadzemnými podlažiami	0	3	0	3
s 5+ nadzemnými podlažiami	-	-	-	-
Neobývaných domov	81	0	0	81
z toho: určených na rekreáciu	26	0	0	26
Priemerný vek domu	37	18	-	37
Bytov spolu	579	6	0	585
v tom: trvale obývané	488	6	0	494
v %	98,8	1,2	0	100
z toho družstevné	-	-	-	-
byty vo vlastníctve občana v bytovom dome	0	6	0	6
neobývané	91	0	0	91
neobývané z dôvodu zmeny užívateľa	1	0	0	1
neobývané, určené na rekreáciu	26	0	0	26
neobývané, uvoľnené na prestavbu	5	0	0	5
neobývané, nespôsobilé na bývanie	27	0	0	27
neobývané po kolaudácii	1	0	0	1
neobývané v pozostalostnom alebo súdnom konaní	6	0	0	6
neobývané z iných dôvodov	10	0	0	10
nezistené	15	0	0	15
Trvale obývané byty:				
Materiál nosných múrov: kameň, tehly	439	6	0	445
drevo	1	0	0	1
nepálené tehly	33	0	0	33
ostatné a nezistené	15	0	0	15
Veľkosť bytu: 1 obytná miestnosť	14	0	0	14
2 izby	59	2	0	61
3 izby	173	1	0	174
4 izby	131	2	0	133
5+ izieb	111	1	0	112
Bývajúcich osôb	1 481	25	0	1 506
Počet CD	553	6	0	559
Počet HD	531	6	0	537
Obytné miestnosti	1 784	20	0	1 804
Počet osôb na 1: byt	3,03	4,17	-	3,05
obytné miestnosti	0,83	1,25	-	0,83
CD	2,68	4,17	-	2,69

HD	2,79	4,17	-	2,8
Obytná plocha bytu v m ²	32 267	275	0	32 542
Celková plocha bytu v m ²	50 954	430	0	51 384
Priemerný počet:				
- m ² obytnej plochy na 1 byt	66,1	45,8	-	65,9
- m ² celkovej plochy na 1 byt	104,4	71,7	-	104
- m ² obytnej plochy na 1 osobu	21,8	11	-	21,6
- obytných miestností na 1 byt	3,66	3,33	-	3,65

V roku 2005 je v obci evidovaných 601 domov, z toho 21 neobývaných (PHSR, 2006).
V roku 2008 boli skolaudované dva bytové domy s 12-mi bytmi.

Tab. č. 11. Trvale obývané byty podľa druhu budovy, podľa obdobia výstavby a kategórie bytu (SODB 2001)

Obdobie výstavby	Rodinné domy	Bytové domy	Ostatné budovy	Domový fond spolu
a	1	2	3	4
I. Kategória				
- 1899 a nezistené	3	0	0	3
1900 - 1919	-	-	-	-
1920 - 1945	3	0	0	3
1946 - 1970	115	0	0	115
1971 - 1980	60	0	0	60
1981 - 1990	50	4	0	54
1991 - 2001	27	0	0	27
spolu	258	4	0	262
%	98,5	1,5	0	100
% danej kategórie z celku	52,9	66,7	-	53
II. Kategória				
- 1899 a nezistené	1	0	0	1
1900 - 1919	1	0	0	1
1920 - 1945	6	0	0	6
1946 - 1970	80	0	0	80
1971 - 1980	11	0	0	11
1981 - 1990	12	2	0	14
1991 - 2001	2	0	0	2
spolu	113	2	0	115
%	98,3	1,7	0	100
% danej kategórie z celku	23,2	33,3	-	23,3
III. Kategória				
- 1899 a nezistené	1	0	0	1
1900 - 1919	-	-	-	-
1920 - 1945	5	0	0	5
1946 - 1970	21	0	0	21
1971 - 1980	1	0	0	1
1981 - 1990	-	-	-	-
1991 - 2001	1	0	0	1
spolu	29	0	0	29
%	100	0	0	100
% danej kategórie z celku	5,9	0	-	5,9
IV. Kategória				
- 1899 a nezistené	7	0	0	7
1900 - 1919	5	0	0	5
1920 - 1945	18	0	0	18
1946 - 1970	52	0	0	52
1971 - 1980	2	0	0	2
1981 - 1990	1	0	0	1
1991 - 2001	3	0	0	3

spolu	88	0	0	88
%	100	0	0	100
% danej kategórie z celku	18	0	-	17,8
Úhrn				
- 1899 a nezistené	12	0	0	12
1900 - 1919	6	0	0	6
1920 - 1945	32	0	0	32
1946 - 1970	268	0	0	268
1971 - 1980	74	0	0	74
1981 - 1990	63	6	0	69
1991 - 2001	33	0	0	33
spolu	488	6	0	494
%	98,8	1,2	0	100
Úhrn - z toho 1996 - 2001	15	0	0	15

V roku 2001 bolo v obci 585 bytov, z toho 494 trvalo obývaných – v roku 2006 to bolo 598 bytov.

Tab. č. 12. Vybavenie trvale obývaných bytov (SODB 2001)

Vybavenie	Počet	
	bytov	osôb v bytoch
Bytov spolu	494	1 506
z toho:		
s plynom zo siete	441	1 354
s vodovodom		
v byte	428	1 373
mimo bytu	5	8
bez vodovodu	50	90
nezistené	11	35
s kanalizáciou		
prípojka na kanalizačnú sieť	63	165
septik (žumpa)	379	1 243
so splachovacím záchodom	307	1 063
s kúpeľňou alebo sprchov.		
kútom	405	1 314

V roku 2001 malo ústredné kúrenie 64% bytov (takmer všetky na plyn), až 77,5% bytov mali nejaký spôsob plynového vykurovania (ústredné, etážové alebo kachle).

V roku 2001 bolo takmer 90% bytov napojených na plyn, 86,6% na vodovod, obec nebola odkanalizovaná.

Tab. č. 13. Spôsob vykurovania trvale obývaných bytov (SODB 2001)

Spôsob vykurovania	Počet	
	bytov	osôb v bytoch
Ústredné kúrenie diaľkové	-	-
Ústredné kúrenie lokálne	316	1 046
na pevné palivo	2	9
na plyn	308	1 019
elektrické	5	17
Etážové kúrenie		
na pevné palivo	3	9

na plyn	42	115
ostatné	4	23
Kachle		
na pevné palivo	18	30
elektrické	1	0
plynové	33	68
ostatné	2	4
Iné	75	211
Spolu	494	1 506

Priemerný počet obytných miestností na 1 byt bol v roku 2001 3,65, v byte žilo v priemere 3,05 osoby. Priemerný byt mal 104m² celkovej a 65,9m² obytnej plochy, na jednu osobu pripadalo 21,6m² obytnej plochy.

C.4. CELKOVÉ ZHODNOTENIE

Obec Úľany nad Žitavou sa nachádzajú cca 5 km od mesta Šurany (ktorého bola v rokoch 1976 – 1990 súčasťou), do 20 km od Nových Zámkov a cca 30 km od Nitra. Asi 9 km od obce sa nachádza termálne kúpalisko Podhájska. Cez obec prechádza železničná trať Bratislava – Šurany – Levice ale aj jej odbočka Úľany nad Žitavou – Vráble – Zlaté Moravce. Cez kataster obce pretekajú rieky Nitra a Žitava, ktoré v minulosti pôsobili obci občas problémy. Vcelku možno povedať, že geografická poloha obce je pomerne priaznivá a môže do určitej miery využívať aj externé zdroje, resp. potenciál.

Základné demografické ukazovatele obce sú zväčša zodpovedajúce veľkosti obce, napriek pretrvávajúcemu prirodzenému úbytku obyvateľov prirodzeným pohybom je tento úbytok nahrádzaný migračnými ziskami. Za obdobie od roku 1991 počet obyvateľov v obci v podstate stagnuje, čo je určite úspechom obce.

Aj do budúcnosti možno očakávať trend v poklese počtu obyvateľov prirodzeným pohybom (t.j. počet úmrtí bude väčší ako počet pôrodov), ktorý sa môže časom dokonca prehĺbovať. Na zmiernenie, prípadne eliminovanie uvedeného trendu budú teda aj v budúcnosti veľmi dôležité migračné trendy, ktoré by v optimálnom prípade mohli zabezpečiť stagnáciu alebo dokonca mierny nárast počtu obyvateľov obce v horizonte 10 – 15 rokov. V prípade, ak by obec dosahovala aj v rokoch 2015 – 2020 počet obyvateľov na úrovni 1500 – 1550 obyvateľov, bol by to pre obec priaznivý údaj a svedčil by o tom, že obec zvládla svoju bytovú politiku na dobej úrovni (nakoľko si to bude vyžadovať udržanie migračnej príťažlivosti obce, resp. to, že obec bude naďalej migračne zisková).

C.4.1. PREDPOKLADANÝ VPLYV NAVRHOVANÝCH ZMIEN NA DEMOGRAFICKÉ UKAZOVATELE.

Lokalizácia obce Úľany nad Žitavou v blízkosti rekreačného centra Podhájska a tiež železničný ťah so železničnou stanicou priamo v obci vytvára predpoklady pre rozvoj cestovného ruchu. V prípade takéhoto rozvoja obce je predpoklad rozvoja ekonomických aktivít súvisiacich s turistickým ruchom a tým rast počtu jej obyvateľov.

Ukazovatele:

Navrhované stavebné pozemky počítajú s nárastom rodinných domov o cca 150. Pri obľožnosti 3,5 obyv./rodinný dom je to nárast obyvateľov o 525, čo je nárast počtu obyvateľov zo súčasných 1535 na cca 2060 po implementácii návrhu ÚPD.

D) RIEŠENIE ZÁUJMOVÉHO ÚZEMIA A ŠIRŠIE VZŤAHY DOKUMENTUJÚCE ZAČLENENIE OBCE DO SYSTÉMU OSÍDLENIA

Obec Úľany nad Žitavou leží medzi riekou Nitra a riečkou Žitava východne od mesta Šurany na ceste II. triedy II/580 a železničnom ťahu Šurany – Levice – Hronská Dúbrava.

Kataster obce na severe hraničí s katastrom obcí Mojzesovo a Malá Maňa, na východe s obcou Hul, na juhovýchode s obcou Dolný Ohaj, na juhozápade a západe s katastrom mesta Šurany.

D.1. ZAČLENENIE OBCE DO SYSTÉMU OSÍDLENIA

Obec sa nachádza na južnom okraji Podunajskej Pahorkatiny.

Najbližším sídlom s vyššou vybavenosťou je mesto Šurany - centrum regionálneho významu štvrtej skupiny - situované v blízkosti štátnej cesty I/64 západne od obce. Politicko-hospodárskym, kultúrno-spoločenským a administratívno-správnym centrom okresu je mesto Nové Zámky – centrum druhej skupiny a prvej podskupiny v sídelnej štruktúre Nitrianskeho kraja. Obidve tieto mestá poskytujú a budú poskytovať obci Úľany nad Žitavou vyššiu vybavenosť a služby nadmiestneho významu.

Popri rozvojových osiach, ktoré vymedzila koncepcia územného rozvoja Slovenska 2001, sú na území Nitrianskeho kraja vyformované a sledovateľné rozvojové osi regionálneho významu. Tieto sa tiahnu viac menej pozdĺž historicky starších komunikačných trasách, resp. tokov riek, ktoré v súčasnosti v dôsledku nových komunikačných prepojení stratili na význame. Medzi takéto osi možno zaradiť požitavskú regionálnu sídelnú os od Zlatých Moraviec cez Vráble po Šurany a regionálnu sídelnú os pozdĺž pôvodného koryta rieky Nitry, ktorá zdvojuje sídelnú rozvojovú os medzi mestami Nitra a Šurany.

Obec Úľany nad Žitavou je súčasťou obidvoch spomínaných osí.

D.2. VÄZBY OBCE NA OKOLITÉ ÚZEMIE

Kataster obce spadá do povodia rieky Nitra a jej ľavostranného prítoku Žitava.

V južnej a strednej časti Nitrianskeho kraja sú výborné podmienky pre rozvoj vinárskeho turizmu. Základom preň je už inštitucionalizovaná Nitrianska kráľovská vinná cesta (NKVC), v územnom priemete založená na centre – mesta Nitra, z ktorej vychádzajú lúčovité trasy. Obec sa nachádza v blízkosti jej južnoslovenskej časti - od Nitry na juh pozdĺž riek Nitra a Žitava až k Dunaju.

Z hľadiska širších dopravných vzťahov je záujmové územie napojené na nadradenú a cestnú sieť prostredníctvom št. cesty II/580 (Šurany – Podhájska – Kalná nad Hronom), ktorá prechádza jej katastrom a v Šuranoch sa napája na štátnu cestu I. triedy I/64.

Obcou prechádza železničný vnútroštátny ťah SD č.150 Šurany – Levice – Hronská Dúbrava, ktorý sa napája v Šuranoch na medzinárodný železničný ťah SD č. 130 Bratislava – Štúrovo – Maďarská republika. Obidva ťahy obcou tvorí elektrifikovaná jednokoľajná trať. Priamo v obci je železničná stanica, kde stojí osobná železničná doprava.

Zo skupinového vodovodu sú zásobovaní pitnou vodou obyvatelia obcí okresu v Nových Zámkoch. Podiel zásobovaných obyvateľov v tomto vodovode dosahuje 93,6 %. Ako zdroj vody sa využívali studne v Šuranoch s výdatnosťou 100,0 l.s-1, voda sa upravala v úpravni s kapacitou 75,0 l.s-1 a v Dvoroch nad Žitavou (50,0 l.s-1). Vzhľadom na nekvalitu týchto zdrojov sú postupne potreby vody doplňované a tieto zdroje vody nahradzované z veľkozdroja Gabčíkovo diaľkovodom Gabčíkovo - Nové Zámky. Z čerpacej stanice (ČS) Nové Zámky z vodojemu (VDJ) Šurany sa voda dopravuje cez ČS Šurany v smere do obce Podhájska. Na toto výtlačné potrubie sa napojila obec cez armatúru a vodovodnú šachtu..

Hlavným napájacím zdrojom pre zásobovanie obce elektrickou energiou je elektrická rozvodňa a transformovňa Rz 110/22 kV Šurany. Z tejto rozvodne je vyvedená 22 kV priama distribučná linka v smere do obce. Distribučné vedenia 22 kV slúžia pre rozdelenie elektrickej energie z nadradenej sústavy. Z tohto vzdušného vedenia VN 22kV sú zrealizované VN 22kV vzdušné prípojky pre zásobovanie elektrinou vonkajšie trafostanice obce s prevodom 22 kV/0,4 kV. Katastrom obce prechádza aj diaľkové vedenie VVN 110kV č. 8745, 8747.

Katastrálnym územím obce vedie trasa VTL plynovodu DN 150 o menovitom pretlaku zemného plynu 63 bar.

Z hľadiska telekomunikácií patrí obec do primárnej oblasti Nové Zámky. Pokrytie obce je zabezpečené technologickými zariadeniami v katastroch obcí Mojzesovo a Šurany.

D.3. RIEŠENIE ZÁUJMOVÉHO ÚZEMIA

Územný plán nerieši záujmové územie mimo katastra obce, rešpektuje však dané väzby uvedené v kapitole D.2.

E) NÁVRH URBANISTICKEJ KONCEPCIE PRIESTOROVÉHO USPORIADANIA

E.1. HISTÓRIA A KULTÚRNE HODNOTY PROSTREDIA

Dnešný názov obce sa datuje od 26. júna 1948. Predtým názov obce bol Fedýmeš nad Žitavou. Pôvodný názov obce sa odvodzuje od majetkovej držby Gýmešského hradu (Jelenc). Prvá písomná zmienka o obci je z roku 1253.

Územie obce však bolo osídlené už oveľa skôr. Archeologické náleziská v jej katastri dokladajú osídlenie v ranných obdobiach ľudských dejín. Je predpoklad, že ľudia tu žili už v mladšej dobe kamennej asi 4000 rokov p.n.l. Ťažisko najbohatších archeol. nálezov spadá do staršej doby bronzovej (1800 až 1500 rokov p.n.l.). Na úľanské pohrebisko z tohto obdobia sa viaže aj vtedy existujúca remeselná osada s výrobou zbraní a hrnčiarskej keramiky, ktorá bola

výmenným strediskom vtedajšieho obchodu. Veľmi bohaté nálezy sú aj zo strednej doby bronzovej (1500 až 1200 rokov p.n.l.).

V mladšej dobe železnej tu pôsobila silná osada Keltov. Doložené sú nálezy vyspelej poľnohospodárskej, železiarskej i hrnčiarskej výroby. Veľkosť osady dokladá aj kostrové pohrebisko aj rozsiahle žiarové hroby. Nálezy dosvedčujú aj používanie skla a mincí grécko-tráckych motívov.

Z čias rímskych légii sa tu našli fragmenty o Dákoch. Rimania z týchto priestorov odišli v polovici 4. stor. Potom až do polovice 6. stor. stal sa priestor dejinnou križovatkou kmeňových ťažení obdobia sťahovania národov.

V pol. 6. stor. sa začali na území južného Slovenska usádzať avarské a slovanské kmene. Slovania ako roľníci a pastieri produkovali poľnohospodárske výrobky a Avarovia ako polovojenský kmeň dávali Slovanom ochranu proti prepadom cudzími kmeňmi. Táto ich symbióza trvala až do konca 8. storočia, kedy Avarov porazili a vyhnali Frankovia. Toto bolo tzv. „Predveľkomoravské obdobie“.

Svoj rozkvet zaznamenala osada v 9. storočí, kedy sa úspešne orientovala na Pribinovo kniežatstvo v Nitre a formovala sa Veľkomoravská ríša. Pre svoju výhodnú polohu plnila strategickú úlohu poriečnych obchodných ciest Nitra – Žitava. Archeologické nálezy z tohto obdobia dosvedčujú jednak kultúru slovanskej praosady Úľany a tiež náboženstvo..

Koncom 9. storočia a začiatkom 10. storočia si nitriansko podrobili maďarské kmene. V čase tatárskych vpádov v r. 1241 bola osada takmer zničená. Takisto sa obec neubránila veľkému pustošeniu vojsk Matúša Čáka Trenčianskeho v r. 1311. Obnovená bola až v r. 1327. Neskôr ju neobišli ani veľká morová epidémia (1348-49). Husitské vojská (1431-34) síce priniesli reformné myšlienky protestantizmu, v noci však prepádali pokojné osady a rabovali. Koniec 15. stor. znamená ukončenie etapy stredoveku, ale zároveň prináša novú vlnu strachu pred tureckou expanziou. Turci sa sem dostali v r. 1562 a osada bola celkom zničená a vyludnená. Po obnovení osady bola opäť zdecimovaná v r. 1703 bojmi Kurucov. Následne prebiehalo obdobie kolonizácií.

Revolučné obdobie 1848-49 zasiahlo Úľany okrajovo, aj keď sa nachádzali na bojovom území. Horšie dopadli počas povodne v r. 1851, kedy sa tu zrútilo 17 domov a 24 bolo veľmi poškodených.

Pri súpise z r. 1569 sa osada dnešných Úľan nad Žitavou uvádza ako celkom ľudoprázdna. Podľa cirkevného súpisu z r. 1570 tu bolo 7 rodín z toho 4 rodiny bezmenovcov (zrejme olaskí cigáni). V r. 1593 bola osada znova postavená a zaľudnená, mala vyše 100 obyvateľov. Koncom 16. a začiatkom 17. stor. je v Úľanoch evidovaných 11 rodín želiarov, 13 rodín podželiarov (väčšinou pastieri, guláši, remeselníci a ostatné služobníctvo na panstve) a 5 poddanských sedliackych rodín. V r. 1610 obec prekročila počet 160 duší a v r. 1851 mala obec už 811 obyvateľov. V r. 1919 pri preberaní štátnej moci od Maďarov mala obec 1352 obyvateľov. Po oslobodení v r. 1945 mala obec 124 domov a 1543 obyvateľov. Najväčší rozmach podľa počtu obyvateľov obec dosiahla pri sčítaní v r. 1970 – a to 1849 obyvateľov.

Dnešná obec Úľany nad Žitavou v historických obdobiach od stredoveku patrila neustále do Nitrianskej župy (stolice) ako hraničná osada od východnej strany s Tekovskou župou. Po uzákonení stoličných okresov v r. 1550 bola osada začlenená do Nitrianskeho okresu. V r. 1976 bola obec spojená s mestom Šurany a v roku 1990 na základe referenda sa oddelila.

V obci sú zachované nasledujúce tradičné zvyky: Fašiangy, Vynášanie morény, Stavanie mája, Sv. Mikuláš.

Pamiatkový úrad Slovenskej republiky v katastri obce neeviduje žiadne nehnuteľné národné kultúrne pamiatky. V súpise pamiatok na Slovensku, zv. III (Obzor, Bratislava, 1967) sú uvádzané nasledovné pamiatky a pamätihodnosti na území obce:

- Kaplnka pôvodne baroková, v r. 1909 rozšírená prístavbou lode, v nej ľudový závesný obraz Panny Márie

- Kostol sv. Martina, neskorobarokový, z r. 1781, obnovený v r. 1865
- Socha Piety, ľudová drevorezba z 19. stor.
- Kamenný kríž na cintoríne z r. 1918
- Prícestné sochy: sv. Florián zo začiatku 19. stor., sv. Ján Nepomucký z r. 1803, Meterice zo zač. 19. stor., sv. Vendelín z r. 1919 a súsošie najsvätejšej Trojice zo začiatku 20. stor.

V katastrálnom území obce eviduje Krajský pamiatkový úrad v Nitre nálezy z viacerých období. Sú to lokality : Agač, poloha medzi domami č. 336 a 337, Pieskovisko, Rybárske, Hlavná ul. č. 18. Na viacerých miestach predpokladá výskyt archeologických nálezísk.

E.2. STANOVENIE ZÁKLADNEJ URBANISTICKEJ KONCEPCIE A KOMPOZÍCIE OBCE

E.2..1. PRIESTOROVÁ CHARAKTERISTIKA

Obec sa postupne vyvíjala ako cestná dedina. Jej štruktúra zástavby sa formovala pozdĺž cesty v severojužnom smere, dnes cesty III. triedy III/05137. Zo západu ju obtekali ramená rieky Nitra.

Vplyv na rozvoj a priestorové usporiadanie má od r. 1894 železnica prechádzajúca výchoným okrajom obce. Limituje rozvoj obce v jej východnom smere.

Štruktúru obce tvorí zástavba ulicového typu. Hlavnú rozvojovú os tvorí cesta III/05137 v severojužnom smere.

Obec má svoje centrum, ktoré je priestorovou dominantou obce a nachádza sa tu väčšina občianskej vybavenosti V strede obce na jej severojužnej osi sa nachádza výšková dominanta obce – kostol sv. Martina z r. 1783.

Negatívny vplyv na obraz obce v krajine má priemyselná zóna a hospodársky dvor poľnohospodárskeho subjektu nachádzajúce sa pri vstupe do obce v smere od mesta Šurany. Sčasti je tento obraz kompenzovaný prícestnou zeleňou.

E.2..2. FUNKČNÉ ČLENENIE A ORGANIZÁCIA ÚZEMIA

Obec má prevládajúcu obytnú funkciu s perspektívou jej pretvárania v budúcnosti na obytno-rekreačnú funkciu vzhľadom na blízkosť známej kúpeľno-rekreačnej obce Podhájska.

Z hľadiska doterajšieho využívania je možné riešené územie rozdeliť do nasledovných funkčných zón:

1. zóna bývania a obsluhy
2. zóna priemyselnej výroby a skladov
3. zóna poľnohospodárskej výroby

V obci prevláda funkcia bývania.

V časti obce oproti železničnej stanici, ktorá je najviac zasiahnutá hlukom zo železnice sa formuje funkčné územie poľnohospodárskej výroby a zóny výroby a skladového hospodárstva.

E.2..3. ZÁKLADNÁ URBANISTICKÁ KONCEPCIA A KOMPOZÍCIA OBCE

Hlavná myšlienka návrhu územného plánu obce Úľany nad Žitavou spočíva :

- v zachovaní jej tradičných kultúrnych a obnove prírodných hodnôt
- v zachovaní identity obce pri jej súčasnom rozvoji
- vo vytváraní podmienok pre jej rozvoj

Od tejto hlavnej myšlienky tvorby sa odvíja urbanistická koncepcia obce.

Možnosti priestorového rozvoja zastavanej časti obce sú nasledovné:

zo severu:

- je tu perspektívna možnosť rozvoja obce. Nová výstavba je limitovaná na západe kanálom a ramenom rieky Nitra a na východe železnicou s jej ochranným a hlukovým pásmom

z východu:

- limitovaná výstavba ochranným a hlukovým pásmom železnice. Za železnicou je rozvoj obmedzený aj jestvujúcimi trasami diaľkových vedení plynu a elektrickej energie.

z juhu:

- limitovaná výstavba ochranným pásmom železnice a poľnohospodárskou pôdou s vybudovanými hydromelioráciami. Potenciálna možnosť výstavby v časť katastra južne od cesty II/580

zo západu:

- limitovaná výstavba kanálom rieky Nitra a poľnohospodárskou pôdou s vybudovanými hydromelioráciami. Možnosť rozširovania plôch výroby a skladového hospodárstva medzi železnicou a kanálom Nitry.

Hlavná kompozičná os obce je tvorená kanálom rieky Nitra a jej mŕtvymi ramenami.

Hlavná rozvojová os obce je pozdĺž cesty III. triedy III/05137, kde prevláda individuálna bytová výstavba s doplnkovými funkciami a centrom obce. Hlavná rozvojová os sa na juhu stáča pozdĺž cesty II. triedy II/580 smerom na západ, pričom tu sa rozvíja poľnohospodárska a priemyselná výroba.

Výškovou dominantou obce je kostol sv. Martina, neskorobarokový, z r. 1781, obnovený v r. 1865.

Hlavným ťažiskovým priestorom – plošnou dominantou obce je priestor v centre obce rozprestierajúci sa od kostola sv. Martina na severe až po Základnú školu na juhu centrálného priestoru obce.

Vedľajšie jestvujúce a navrhované **ťažiskové priestory** – plošné dominanty sú :

- areál športu v lokalite Pasiенок
- plocha navrhovanej verejnej zelene – „Park histórie“ v severnej časti obce v lokalite Hliník

F) NÁVRH FUNKČNÉHO VYUŽITIA ÚZEMIA OBCE

V obci prevláda funkcia bývania.

Ďalšie funkcie využitia územia v katastri sú výrobné a to najmä poľnohospodárstvo. Navrhované sú ďalšie plochy pre rozšírenie poľnohospodárskej výroby ale aj priemyselnej výroby

a skladového hospodárstva. Všetky objekty poľnohospodárskej a priemyselnej výroby sú situované aj v návrhu v juhozápadnej časti obce.

Vo schválenom Programe hospodárskeho a sociálneho rozvoja (PHSR) obce sú navrhované rôzne rekreačné aktivity, ktoré môžu napomôcť rozvoju obce. Za predpokladu realizácie investičných zámerov súvisiacich s týmito rekreačnými aktivitami je predpoklad do budúcnosti zmiešavania funkcií bývania a rekreácie v celej zastavanej časti obce.

Funkčné využitie zastavanej časti obce v návaznosti na funkčné a priestorovo homogénne jednotky je podrobnejšie spracované v záväznej časti elaborátu (B.1.), kde je určené aj prípustné, obmedzujúce a zakazujúce funkčné využitie prostredníctvom prípustných, obmedzujúcich a vylučujúcich podmienok.

G) NÁVRH RIEŠENIA BÝVANIA, OBČIANSKEHO VYBAVENIA, VÝROBY A REKREÁCIE

G.1. BÝVANIE

V obci prevláda individuálna bytová výstavba (IBV). Hromadná bytová výstavba (HBV) sa tu nachádza vo forme staršej dvojpodlažnej štvorbytovky a dvoch nových trojpodlažných nájomných bytov – všetko v južnej časti obce, severovýchodne od výrobnjej zóny.

Rozšírenie zóny bývania je navrhované v okrajových častiach obce ako doplnenie jestvujúcej štruktúry zástavby.

Navrhované stavebné pozemky v rámci jestvujúcej zastavanej časti obce počítajú s nárastom rodinných domov o cca 150. Pri obložnosti 3,5 obyv./rodinný dom je to nárast obyvateľov o 525, čo je nárast počtu obyvateľov zo súčasných 1535 na cca 2060 po implementácii návrhu ÚPD.

Perspektívna možnosť rozširovania plôch bývania je v ssevernej časti obce medzi železnicou a ramenom rieky Nitra.

G.2. SOCIÁLNA INFRAŠTRUKTÚRA A OBČIANSKE VYBAVENIE

Vybavenosť obce Úľany nad Žitavou je v súčasnosti sústredená v nasledujúcich častiach obce :

1. v centrálnej časti obce - pozdĺž Hlavnej ul. v časti od kostola sv. Martina až po areál Základnej školy. Tu sa nachádza Obecný úrad, pošta, Základná škola, pohostinstvo, objekt COOP Jednota a kostol
2. mimo centra v južnej časti obce pri križovatke (napojenie cesty III/5137 na cestu II/580) sa nachádza materská škola a oproti železničnej stanici pohostinstvo
3. v severnej časti obce je cintorín

G.2..1. KONCEPCIA ROZVOJA SOCIÁLNEJ INFRAŠTRUKTÚRY V OBCI

Štruktúra sociálneho vybavenia v obci je porovnateľná s inými obcami jej veľkosti na Slovensku. Obec má 1535 obyvateľov. Jej základné potreby v tejto oblasti má sčasti pokryté. Je tu predškolské zariadenie a základné školské zariadenie. Zdravotné stredisko, lekáreň a

zabezpečenia prestárlych občanov sa tu nenachádza. Niektoré čiastkové návrhy sú uvedené nižšie:

Materská škola : Je tu materská škola s počtom detí 60 a v súčasnosti plne postačuje potrebám obce. Súčasťou MŠ je jedáleň s kuchyňou, kde sa pripravujú obedy aj pre stravníkov ZŠ.

Základná škola má kapacitu 130 detí. Ide o plneorganizovanú ZŠ s 9-mi triedami. Škola je vybavená učebňou s počítačmi a pripojením na internet.

Zdravotníctvo : objekty zdravotníckych služieb sa tu nenachádzajú. Za základnými zdravotníckymi službami ako je zubár, ženský lekár, praktický lekár, detská poradňa a lekárňu dochádzajú obyvatelia do mesta Šurany.

Za vyššou vybavenosťou (stredné školstvo, odborná zdravotná starostlivosť) obyvatelia obce dochádzajú do mesta Šurany, resp. Nové Zámky.

V zriaďovateľskej pôsobnosti obcí sú v zmysle zákona NR SR č. 195/1998 Z.z. zariadenia sociálnych služieb. V obci sa nenachádza žiadne sociálne zariadenie poskytujúce sociálne služby. V súčasnosti obec neposkytuje obyvateľom ani opatrovateľskú starostlivosť.

G.2..2. KONCEPCIA ROZVOJA OBČIANSKEJ VYBAVENOSTI V OBCI

Komerčná vybavenosť :

Maloobchod : Je tu predajňa JEDNOTY v centre obce.

Pohostinstvo : v obci sú tri zariadenia pohostinstva s celkovou kapacitou 160 stoličiek :

- Hostinec Žitavan – Dušan Bilyý	– kapacita 30 stoličiek
- Pohostinstvo Mária Ostrožlíková	– kapacita 80 stoličiek
- Pohostinstvo Helena Hlavačková	– kapacita 50 stoličiek
spolu	- kapacita 160

Verejné stravovanie: v obci sa nachádza vývarovňa s kapacitou **80 stoličiek**.

Ubytovanie : V katastri obce sa v súčasnosti nenachádzajú ubytovacie zariadenie komerčného charakteru. V prípade potreby majú návštevníci možnosť ubytovať sa na súkromí v rodinných domoch.

Všetky vyššie uvedené funkcie je možné ďalej rozvíjať v rámci navrhovaných plôch občianskej vybavenosti.

Navrhujeme zriadiť vývarovňu pre starších občanov v centre obce.

Ďalšie kapacity verejného stravovania a ubytovania sú navrhnuté na navrhovaných plochách rekreácie a cestovného ruchu (CR) – rozvedené v kapitole G.4.

Ostatná vybavenosť v obci s doporučenými čiastkovými návrhmi je nasledovná:

- Polyfunkčný objekt : Obecný úrad, kultúrny dom a knižnica

Obecný úrad : Nachádza sa v centre obce v novom polyfunkčnom objekte. Na 1. podlaží je zasadačka a priestory Obecného úradu. Súčasťou polyfunkčného objektu je viacúčelová sála s kuchynkou. Využíva sa cca 1x mesačne.

Na podlaží sú priestory pre príležitostné ubytovanie s kapacitou cca 16 lôžok.

Kultúra : Pre príležitostné podujatia sa využíva viacúčelová sála využívaná najmä v zime a na jeseň. Kapacita stoličiek je 100.

Knižnica : sa nachádza v starom nevyhovujúcom objekte Obecného úradu (pri futbalovom ihrisku). Je tu umiestnených cca 500 titulov. Dočasne jej prevádzka nefunguje. Navrhujeme

presťahovať knižnicu do priestorov polyfunkčného objektu, resp. nájsť iný vhodný objekt v centre obce.

Kostol : Rímskokatolícky kostol sv. Martina sa nachádza v centre obce.

Cintorín : kapacitne už nevyhovuje. V súčasnosti sa pripravuje jeho rozšírenie.

Telovýchova a šport : V západnej časti obce je futbalové ihrisko so základnou vybavenosťou, ako je hygiena a šatne. Iné športové zariadenia resp. plochy sa tu nenachádzajú. Tie navrhujeme urealizovať juhozápadne od obce medzi navrhovanou plochou rozšírenia poľnohospodárskej výroby zo západu a navrhovanou plochou IBV z východu. Tento návrh je aj v súlade s opatrením 6.7.2.6 PHSR obce – Výstavba multifunkčného športového areálu s príslušenstvom.

Pošta : sa nachádza v centre obce.

Verejný telefónny prístroj : je pri vstupe do Obecného úradu a na železničnej stanici.

Za vyššou vybavenosťou (športovo-rekreačné a kultúrne vyžitie) obyvatelia obce dochádzajú do mesta Šurany, resp. Nové Zámky.

Spoločenské, záujmové a iné organizácie pôsobiace v obci:

- ZO SZR /Základná organizácia slovenského zväzu rybárov/
- ZO SZZ /Základná organizácia slovenského zväzu záhradkárov/
- ZO SZZP / Základná organizácia slovenského zväzu zdravotne postihnutých/
- Poľovné združenie Hrubý háj
- TJ Lokomotíva
- Kynológia

Podľa „Štandardov minimálnej vybavenosti obcí“ (vyd. MŽP SR, 2001) by v obci mala byť ešte nasledovná vybavenosť :

- resocializačné stredisko
- rehabilitačné stredisko
- zariadenie opatrovateľskej služby
- domov – penzión pre dôchodcov
- klub dôchodcov
- jedáleň pre dôchodcov
- stredisko osobnej hygieny
- práčovňa pre dôchodcov

G.3. VÝROBNÉ ÚZEMIA

G.3.1. KONCEPCIA ROZVOJA HOSPODÁRSKEJ ZÁKLADNE

V obci prevažuje poľnohospodárska výroba.

Pre potreby rozvoja a rozširovania poľnohospodárskej výroby v obci je k dispozícii v súčasnosti areál hospodárskeho dvora Združenia podnikateľov Dvory nad Žitavou umiestnený v juhozápadnej časti obce medzi železnicou a kanálom Nitry.

Ďalej juhozápadne od hospodárskeho dvora sú plochy využívané pre výrobu a skladové hospodárstvo.

Rozvoj hospodárskej základne je uvažovaný v danej lokalite, kde je možnosť jej ďalšieho rozširovania. V súčasnosti navrhujeme jej rozšírenie severným smerom ku kanálu Nitry.

Prespektívne je možné uvažovať s jej rozšírením západným smerom poprípade aj južným na opačnej strane železnice (z jej južnej strany).

G.3..2. POĽNOHOSPODÁRSTVO

Katastrálne územie Úľany nad Žitavou je v rámci Slovenska typom poľnohospodárskej krajiny s najdlhším vegetačným obdobím, podtyp s najmiernejšou zimou, s najväčšou potrebou doplnkovej vlhky a veľmi malou potenciálnou vodnou eróziou pôdy. Sorbčne sú pôdy plne nasýtené až neutrálne s vysokou zásobou prijateľného fosforu v ornici. Je to typ krajiny s prevahou oráčin, podtyp s veľkou intenzitou poľnohospodárskej výroby, okrsok pšenično-kukurlično-vinohradnícky s malým chovom HD a stredne veľkým chovom ošípaných (Zelenský, K., 2002: Typy poľnohospodárskej krajiny. Atlas krajiny SR).

V rastlinnej výrobe prevládajú obilniny, menej sú zastúpené olejiny, cukrová repa a viacročné krmoviny. V živočíšnej výrobe je hlavným chovom ošípaných, potom hovädzí dobytok, ovce, kozy a kone, menej hydina.

Pôsobí tu rybársky spolok Úľany nad Žitavou, ktorý sa zaoberá chovom lovných kaprov v dvoch miestnych štrkoviskách.

Prehľad ÚHDP obce je nasledovný (m²):

Celková výmera poľnohosp. pôdy	Orná pôda	Chmelnice	Vinice	Záhrady	Ovocné sady	Trvalé trávne porasty
6683340	6126306	0	49406	402159	2467	103002

Hlavný subjektom hospodáriacim na poľnohospodárskej pôde je Združenie podnikateľov Dvory nad Žitavou, ktoré disponuje hospodárskym dvorom.

Prehľad poľnohospodárskych pôd udáva nasledovná tabuľka:

číslo BPEJ	popis	zrornosť	bonita
0011002	NPG na aluviálnych sedimentoch	stredne ťažké - ľahké	3
0012003	NPG na aluviálnych sedimentoch	stredne ťažké - typické	5
0019001	LPk, LP na karbonátových aluviálnych sedimentoch	ľahké	4
0019002	LPk, LP na karbonátových aluviálnych sedimentoch	stredne ťažké - ľahké	1
0019005	LPk, LP na karbonátových aluviálnych sedimentoch	stredne ťažké - ľahké	1
0021001	LP na nekarbonátových aluviálnych sedimentoch	ľahké	6
0022002	LP na nekarbonátových aluviálnych sedimentoch	stredne ťažké - ľahké	1
0022005	LP na nekarbonátových aluviálnych sedimentoch	stredne ťažké - ľahké	1
0026002	LPG na aluviálnych sedimentoch	stredne ťažké - ľahké	3
0027003	LPG na aluviálnych sedimentoch	stredne ťažké - typické	5
0028004	LPG na aluviálnych sedimentoch	ťažké	5

Najlepšou bonitou v katastri je bonita 1.

Spôsob využívania PP musí zohľadňovať špecifiká prírodných podmienok a musí pri normálnom hospodárskom využívaní zdrojov zaručovať zachovanie a obnovu prirodzených vlastností prostredia a nesmie narušovať ekologickú stabilitu.

Poľnohospodárska výroba sa v budúcnosti môže podieľať na spoločnom rozvojovom programe ukážkami alternatívneho hospodárenia, ponukou bioproduktov, prípadne konskej turistiky.

Pre rozvoj poľnohospodárskej výroby navrhujeme rozšírenie hospodárskeho dvora smerom na východ s možnosťou využitia tejto časti areálu pre účely agroturizmu.

G.3..3. LESNÉ HOSPODÁRSTVO.

Lesy v katastrálnom území Úľany nad Žitavou patria do Lesného hospodárskeho celku Podhájska. Lesy sú obhospodarované štátnym podnikom Lesy Slovenskej republiky, odštepny závod Palárikovo.

Celková výmera lesných pozemkov v katastrálnom území je takmer 20 ha. Jedná sa o lesy hospodárske v prvom - dubovom lesnom vegetačnom stupni.

Lesné stanovištia sú typu lužných lesov dubových lužných jasenín prechodného luhu a v súčasnosti je hlavnou hospodárskou drevinou topol'. Primiešané dreviny môžu byť jelša lepkavá, vrby, jaseň štíhly, hrab a lipa.

Pre uvedené lesy je typické, že tvoria ucelené plochy v údoliach veľkých riek, charakteristické pravidelnými záplavami. Spodná voda zvykne v niektorých obdobiach prenikať na povrch. Pôdotvorný substrát sú naplaveniny riek s neustálym silným vplyvom hladiny podzemnej vody. Bylinný podrast je bohatý na druhy s vysokým zastúpením mokradných a močiarnych rastlín – *Leucjum aestivum*, *Aristolochia clematitis*, *Galium palustre*, *Lysimachia vulgaris*, *Rubus caesius* a iné. Pôvodne tu prevládala dub letný s jaseňom alebo brest poľný s jaseňom, dubom letným a domácimi topoľmí – bielym a sivým. V súčasnosti tu prevládajú topoľové monokultúry.

Výstavba porastov má byť jednovrstvová. Hospodárskym tvarom je vysokokmenný les, rubná doba sa pohybuje v rozmedzí okolo 30 rokov. Prirodzená obnova je slabá, umelú možno zabezpečiť rezkami alebo silnými sadenicami. Ťažbu monokultúr je možné vykonávať holorubmi, doporučujeme po ústupe jamných vôd a dostatočnom preschnutí terénu, keď zvykne poklesnúť hladina podzemnej vody. Pri zamokrených lokalitách je vhodné použiť ľahké typy približovacej techniky. Porasty sú ohrozené zamokrením pôdy, záplavami a zaburinením vysokými trávami a bylinami.

Negatívnym javom v rámci lesného hospodárstva je potenciálne samovoľné šírenie agresívnych druhov rastlín – napr. agát biely do lesných porastov

G.3..4. INÁ VÝROBA

V nedávnej minulosti sa ťažil na opačnom brehu kanála Nitra štrk. Štrkovisko v súčasnosti slúži pre rybárske účely.

Do obce zasahujú dve určené prieskumné územia:

Nitra – ropa a horľavý zemný plyn, určené pre Dunaj Hydrocarbons s.r.o. Bratislava, s platnosťou do 8.2.2009 a Trávnica – termálne podzemné vody určené pre Ing. Ján Fabrický – špeciálne činnosti, Bratislava, s platnosťou do 15.12.2010.

Priamo v obci sa nachádzajú podniky:

- Drevovýroba – Jozef Supek
- SOFT DRINK – Oľga Mikulcová

G.4. REKREÁCIA A CESTOVNÝ RUCH

G.4.1. KONCEPCIA ROZVOJA CESTOVNÉHO RUCHU, REKREÁCIE A ŠPORTU V OBCI

Proces rekreácie a CR možno v celom Nitrianskom kraji považovať za stredne rozvinutý a to na základe pomerne rovnocenných podmienok.

Predpoklady pre druhy, formy a skupiny činností pre okres Nové Zámky (nížinno - pahorkatinný ráz s väčšími tokmi) sú nasledovné:

• pobyt pri vode (vodné športy, vodná turistika)	výborné
• pobyt v horách	žiadne
• pobyt v lesíkoch (v nížine a na pahorkatine)	slabšie
• cykloturistika	výborné
• kúpeľný turizmus (rekreačné formy)	výborné
• špecifické formy (poľovníctvo, rybárstvo ...)	veľmi dobré
• vidiecky turizmus	veľmi dobré
• tranzitný turizmus	veľmi dobré
• poznávací turizmus	priemerné

V súčasnosti v katastri obce sa nenachádzajú zariadenia cestovného ruchu.

Vo schválenom ÚPN-VÚC Nitrianskeho kraja je ako regulatív stanovené v záväznej časti „usmerňovať tvorbu funkčno – priestorového systému na vytváranie súvislejších rekreačných území, tzv. rekreačných krajinných celkov“, pričom pre obec Úľany nad Žitavou je možné ďalej aplikovať jej príslušnosť k „územiu s ťažiskom v Podhájskej so zapojením okolitého územia ...“.

V južnej a strednej časti Nitrianskeho kraja sú výborné podmienky pre rozvoj vinárskeho turizmu. Základom preň je už inštitucionalizovaná Nitrianska kráľovská vinná cesta (NKVC), v územnom priemete založená na centre – mesta Nitra, z ktorej vychádzajú lúčovité trasy. Jednou z nich je časť Južnoslovenská od Nitry na juh pozdĺž riek Nitra a Žitava až k Dunaju. Obec Úľany nad Žitavou sa nachádza v jej blízkosti.

Priamo v obci sa nenachádza významnejšia atraktivita cestovného ruchu. V jej blízkom i vzdialenejšom okolí je však množstvo historických pamiatok, pamätihodností a termálnych kúpalísk. Najvýznamnejšia z nich je obec Podhájska so svojím termálnym kúpaliskom. V neďalekom okolí obce sa nachádzajú zaujímavé turistické trasy, po ktorých je možnosť dostať sa k historickým pamiatkam - napr. k zrúcanine paulínskeho kláštora na Máriačalád.

Návrh vychádza z opatrení schválených v PHSR obce. Sú to nasledovné opatrenia:

- 6.7.2.2 Výstavba odдыхovej zóny v okolí štrkoviska
- 6.7.2.5 Výstavba relaxačno-rehabilitačného centra
- 6.7.2.7 Výstavba rekreačného zariadenia v blízkosti štrkoviska
- 6.7.2.8 Výstavba odдыхovej zóny v okolí zrekonštruovaného rybníka

Uvedené návrhy je možné realizovať na navrhovaných plochách rekreácie a CR medzi oboma rybníkmi západne od obce popri pravom brehu (hrádzi) kanála Nitry.

G.4.2. UBYTOVACIE A STRAVOVACIE KAPACITY V OBCI

V súčasnosti sa tu ubytovanie alebo stravovanie v rámci rekreácie a CR nenachádza. Navrhovaný počet lôžok a počet stoličiek podľa predpokladanej štruktúry ubytovania v rámci cestovného ruchu v obci je nasledovný:

		zastavané územie obce		územie mimo zastavaného územia obce	
		lôžka	stoličky	lôžka	stoličky
voľný cestovný ruch	penzióny	50	50	50	50
	Relaxačno-rehabilitačné centrum			50	50
	Rekreačné zariadenie			100	150
	Ubytovanie na súkromí	50			
	Reštaurácia		50		
	agroturistika			50	50
	Počet lôžok	100		250	
	Počet lôžok celkom	350			
	Počet stoličiek		100		300
	Počet stoličiek celkom	400			

G.4.3. OSTATNÉ ZARIADENIA REKREÁCIE A CR V OBCI A JEJ BLÍZKOSTI

V súčasnosti v obci nie sú podmienky pre rozvoj cestovného ruchu. Prípadní návštevníci môžu prenocovať v ubytovaní na súkromí v rodinných domoch.

Pohostinstvo : je v centre obce sú tri zariadenia pohostinstva s celkovou kapacitou **160** stoličiek :

- Hostinec Žitavan – Dušan Billý – kapacita 30
- Pohostinstvo Mária Ostrožlíková – kapacita 80
- Pohostinstvo Helena Hlavačková – kapacita 50

Verejné stravovanie: v obci sa nachádza vývarovňa s kapacitou 80 stoličiek.

Kapacity verejného stravovania a ubytovania sú navrhnuté na navrhovaných plochách rekreácie a cestovného ruchu (CR) – rozvedené v kapitole G.4.2.

G.4.4. ŠPORTOVO-REKREAČNÉ MOŽNOSTI

Športovo rekreačné možnosti sú v obci minimálne. V obci sa takáto vybavenosť pre návštevníkov nenachádza. Je potrebné ju vybudovať, sú to najmä: ihriská, športové plochy a zariadenia, služby servisov a požičovní športového náradia.

Pre tento účel využiť a dobudovať jestvujúci areál a okolie futbalového ihriska, Ďalšia vhodná nami navrhovaná plocha je v lokalite Rybársky kút medzi navrhovanou plochou IBV a agroturistiky. Návrh vychádza z opatrení schválených v PHSR obce. Sú to nasledovné opatrenia:

- 6.7.2.6 Výstavba multifunkčného športového areálu s príslušenstvom

Extravilán obce poskytuje zázemie pre ďalšie aktivity návštevníkov obce v týchto oblastiach:

- rybolov v jestvujúcich rybníkoch
- cykloturistika (v náväznosti na okolité obce)
- v zime bežecké lyžovanie

H) VYMEDZENIE ZASTAVANÉHO ÚZEMIA OBCE

Súčasná hranica zastavaného územia obce k 1.1.1991 podľa podkladov z Katastrálneho úradu ohraničuje zastavané územie obce o rozlohe 114,04 ha. Skutočne zastavané územie má rozlohu 118,12 ha.

Toto územie je v návrhu rozšírené o 36,19 ha na celkovú rozlohu 150,23 ha zastavaného územia obce.

I) VYMEDZENIE OCHRANNÝCH PÁSEM A CHRÁNENÝCH ÚZEMÍ

I.1..1. OCHRANNÉ PÁSMA

- Na základe zákona č. 470/2006 o pohrebníctve, §-u 16 nie je možné v ochrannom pásme cintorínov 50 m stavať žiadne objekty
- Hygienické ochranné pásmo hospodárskeho dvora je vymedzené 100 m od okraja budov v ktorých sú, resp. môžu byť ustajnené chované zvieratá. V súčinnosti s orgánom hygienickej ochrany je potrebné vymedziť definitívne ochranné pásmo podľa aktuálneho počtu a druhu zvierat.
- stavby nesmú byť situované vo vzdialenosti menšej ako 50 m od hranice lesa (bez udelenia príslušnej výnimky) v súlade s § 10 zákona c. 326/2005 Z.z. o lesoch
- ochranné pásmo vodných tokov, nádrží a kanálov je vymedzené min. 6 m na každú stranu od brehu

Ďalšie ochranné pásma vzťahujúce sa na dopravné a technické vybavenie územia sú uvedené v kapitole D záväznej časti tohoto dokumentu.

Nové ochranné pásma alebo chránené územia v katastri obce nie sú navrhované okrem uvedených v kapitole D záväznej časti tohoto dokumentu.

I.1..2. CHRÁNENÉ ÚZEMIA

Chránené územia sa v obci nenachádzajú.

J) NÁVRH RIEŠENIA ZÁUJMOV OBRANY ŠTÁTU, POŽIARNEJ OCHRANY A OCHRANY PRED POVODŇAMI

J.1..1. OBRANA ŠTÁTU

V katastri obce sa nenachádza územie (alebo jeho časť), ktoré je predmetom záujmu obrany štátu.

Z hľadiska civilnej ochrany obyvateľstva má obec vypracovaný „Plán ukrytia“ v zmysle. Zákona c. 42/1994 Z.z. Tento obsahuje zoznam protiradiačných úkrytov budovaných svojpomocne. Svojpomocné úkryty sú umiestnené v 62 domoch s kapacitou 1540 osôb, čím pokrývajú zabezpečenie ukrytia na 100%.

V častiach obce určených na podrobnejšie riešenie (ÚPN-Z) bude nutné postupovať podľa platného zákona o civilnej ochrane obyvateľstva.

Budúca výstavba domov, penziónov, rekreačných zariadení, prípadne iných objektov bude po dobudovaní zahrnutá do plánu ukrytia obce.

J.1..2. POŽIARNA OCHRANA

Obec má vyhotovený „Požiarny poriadok obce“. Nemá zriadený dobrovoľný ani profesionálny hasičský zbor. Obec má zriadenú funkciu požiarného preventára. Ohlasovňa požiarov je v Obecnom úrade. Najbližšie sídlo Hasičského a záchranného zboru je v Šuranoch vzdialené 5 km.

Obec má vybudovaný verejný vodovod s požiarnymi hydrantmi. Systém ochrany pred požiarmi v zásade vyhovuje.

Požiarne ochrana je riešená v súlade so zákonom c. 314/2001 Z.z., o ochrane pred požiarmi v znení neskorších predpisov, s vyhláškou c. 94/2004 Z.z., ktorou sa ustanovujú technické požiadavky na protipožiarnu bezpečnosť pri výstavbe a pri užívaní stavieb, a s vyhláškou c. 699/2004 Z. z., o zabezpečení stavieb vodou na hasenie požiarov.

Z hľadiska požiarnej ochrany sú v obci dodržané potrebné odstupové vzdialenosti vyplývajúce z príslušnej STN. Pri ďalšej výstavbe je potrebné dodržiavať príslušné požiarne predpisy a požiadavky.

J.1..3. OCHRANA PRED POVODŇAMI

(sprac. podľa štúdie „Revitalizácia katastra obce Úľany nad Žitavou ako súčasť integrovanej protipovodňovej ochrany“ - MVO Ľudia a voda 2009)

Ochrana pred povodňami je riešená v súlade so zákonom č. 666/2004 Z.z., o ochrane pred povodňami.

V riešenom území sú zrealizované štandardné protipovodňové opatrenia na rieke Nitre, ktorá tečie v upravenom kanáli a reke Žitave úpravou jej koryta v celej dĺžke k. ú.. Hrádze i profil koryta sú dimenzované na Q100. V pôvodnom koryte Starej Žitavy je zabezpečený minimálny prietok.

Zastavaná časť obce má vybudované ochranné technické zariadenia pre odvádzanie dažďových povrchových vôd vedľa hlavnej komunikácie v obci. Dažďové vody stekajúce z vyššie položených terénov širšieho okolia obce, sú zachytávané systémom jestvujúcich odvodňovacích priekop. Týmito technickými zariadeniami je prevažná časť povrchových dažďových vôd likvidovaná z územia obce.

Riziko zostáva v prípade prívalových dažďov, kedy existujúce odvodňovacie priekopy neodvedú príliš veľké množstvá prívalových vôd, ako sa stalo aj v roku 2003, kedy bola zaplavená časť centra obce.

Z uvedeného vyplýva, že riešenie problémov so záplavami iba vybudovaním protipovodňových hrádzí a vyvýšením brehov riek je málo efektívne a to z niekoľkých dôvodov:

1. Všetka voda vo vodných tokoch je sústredená do dvoch výrazne napriamovaných kanálov, čo zvyšuje jej kinetickú energiu, čím sú ohrozené všetky mestá a obce nachádzajúce sa nižšie po toku silnejšou a mohutnejšou povodňovou vlnou.
2. Zároveň je táto voda izolovaná od okolitej krajiny, čím sa krajine znemožňuje dostatočne sa nasycovať vodou. Následkom je v suchých a teplých mesiacoch vysušená poľnohospodárska krajina, čo si vyžaduje ďalšie investície do budovania umelých závlahových systémov a ich údržby a opráv. Taktiež nie je umožnená dostatočná cirkulácia vody v rybníkoch a mŕtvych ramenách, čo má za následok vznik eutrofizácie a ich postupné zazemňovanie a zarastanie vegetáciou.
3. V prípade, že dôjde k preliatiu protipovodňových hrádzí v okolitej poľnohospodárskej a urbárnej krajine, neexistujú žiadne prirodzené ani umelé vodozádržné prvky, ktoré by zabránili vzniku povodí alebo zmiernili ich následky na verejnom i súkromnom majetku, resp. jestvujúce prvky, ktoré by mohli znižovať následky povodní, sú v nedostatočnom množstve a kvalite.

Navrhované opatrenia v zastavanom území obce:

1. zachytávanie dažďovej vody do zbernej nádrže
2. vytvorenie tzv. dažďovej (bioklimatickej) záhrady
3. redukcia odtoku dažďovej vody prostredníctvom zelených striech
4. zvodnené vegetačné priekopy a priehlbne, ďalej umelé filtre a priesaky popri miestnych komunikáciách
5. polovegetačné tvárnice pre budovanie spevnených parkovísk

Navrhované opatrenia mimo zastavaného územia obce:

1. rozdelenie veľkého množstva vody z hlavných korýt do menších priľahlých ramien a vodných plôch v mieste pôvodných meandrov
2. vybudovanie povrchových mokradí na poľnohospodárskej pôde, aby prebytočná dažďová voda bola odvádzaná do týchto mokradí
3. vytváranie pásov stromovej a krovinej vegetácie a remízok – drevinná vegetácia, je vhodné vytvárať ich v intenzívne využívannej poľnohospodárskej krajine. Napomáhajú zadržiavaniu vody v krajine a jej rovnomernému výparu do prostredia, čím zlepšujú mikroklimu daného územia.

K) NÁVRH OCHRANY PRÍRODY A TVORBY KRAJINY VRÁTANE PRVKOV ÚSES A EKOSTABILIZAČNÝCH OPATRENÍ

K.1. OCHRANA PRÍRODY.

K.1..1. ÚZEMNÁ OCHRANA PRÍRODY :

V katastri obce sa nenachádza žiadne chránené územie ochrany prírody a krajiny. V blízkom okolí je však viacero maloplošných území. Na juhu pod katastrom je prírodná pamiatka Meander Chrenovky, na juhozápade prírodná rezervácia Čierna voda v starom ramene rieky Nitra a na západe prírodná rezervácia Veľký les, navrhovaná aj do siete európskych chránených území NATURA 2000 ako SKUEV0094 Veľký les.

Druhá ochrana prírody platí aj mimo chránených území. V katastri bol zaznamenaný výskyt chránených vstavačovitých rastlín pri mŕtvom ramene rieky Nitra (*Epipactis tallosii*, *Cephalanthera damasonium*).

V rámci záujmov ochrany prírody ako verejno-prospešného záujmu je možné v území vymedziť územia vyplývajúce z Návrhu preventívnych opatrení ochrany prírody pre Nové Zámky. V katastri obce sú to nasledovné lokality:

- alúvium Žitavy
- mŕtve ramená rieky Nitry
- brehový a stromový pás pri obci
- bágrovská pri obci
- dreviny rastúce mimo les, mokrade, vodné toky s brehovými porastami

Všetky tieto územia budú v rámci riešenia územného plánu zahrnuté do prvkov územného systému ekologickej stability buď ako súčasť existujúcich prvkov alebo ako prvky nové navrhované.

K.2. TVORBA KRAJINY.

Identifikácia charakteristického vzhľadu krajiny sa opiera o dva podstatné okruhy znakov obraz krajiny a to je reliéf a krajinná pokrývka. Reliéf v prípade riešeného územia tvorí takmer ideálna rovina a teda nie je pre vzhľad krajiny charakteristickým prvkom. Hlavnú terénnu nerovnosť tu tvorí umelo navýšené nábrežie regulovaných tokov Nitry a Žitavy. Krajinná pokrývka je v našom prípade prvkom výrazne diferencujúcim a najvýraznejším z hľadiska charakteristického vzhľadu krajiny. Tu vystupujú do popredia najmä porasty vysokých drevín v okolí riek, mŕtvych ramien, aj v obci a tak isto lesný porast v severovýchodnej časti katastra. K vzhľadu takisto prispieva aj veľkosť lánov poľnohospodárskej pôdy spojená so spôsobom ich obhospodarovania. Tento faktor je čo do plochy v našom území najvýznamnejší.

Významné krajinné prvky sú definované zákonom 543/2002 Z.z.. V našom prípade integrujú prvky krajinné pokrývky významné z hľadiska územného systému ekologickej stability, ale aj ako významné vizuálne objekty formujúce charakteristický vzhľad krajiny. Nasledujúci

prehľad vyberá tie krajinné prvky formujúce charakteristický vzhľad krajiny, ktoré môžu byť potenciálne ohrozené inými činnosťami a záujmami v krajine:

- sprievodná vegetácia vodných tokov a mŕtvych ramien
- vegetácia v okolí bágrovísk
- parková vegetácia v obci
- lesné porasty v katastri obce

V rámci riešenia ÚPN obce navrhujeme krajinu dotvoriť revitalizačnými prvkami čiastočne kompenzujúcimi dopady protipovodňových opatrení – umelých hrádzí tokov Nitra a Žitavy, čím došlo k zhoršeniu vodnej bilancie krajiny aj v tomto katastri. Navrhované sú vodné plochy a menšie toky navzájom ich prepájajúce, mokrade, pásy zelene a remízky.

K.3. NÁVRH MÚSES.

Územný systém ekologickej stability nebol vypracovaný na lokálnej úrovni ako miestny územný systém ekologickej stability. Katastrálneho územia obce sa však dotýka priemet nadregionálneho a regionálneho územného systému ekologickej stability

Prebieha tu nadregionálny biokoridor rieky Nitra vrátane mŕtveho ramena severne od obce a bágrovísk z východnej strany rieky. Regionálny biokoridor rieky Žitava zaberá celý regulovaný úsek rieky v katastri. Ako interakčný prvok pôsobí lesný porast za Žitavou v blízkosti obce Húl a mŕtve ramená rieky Nitra. V budúcnosti by takto mohli pôsobiť aj rekonštruované vodné prvky v krajine.

Návrh na doplnenie prvkov ekologickej stability krajiny

Dôraz pri koncepcii miestneho územného systému ekologickej stability obce Úľany nad Žitavou je zabezpečiť prostredníctvom miestnych interakčných prvkov priaznivé pôsobenie prvkov kostry ekologickej stability nadregionálneho a regionálneho významu na poľnohospodársku krajinu a sídelnú krajinu katastrálneho územia obce.

Prehľad existujúcich interakčných prvkov:

- 1) porasty drevinovej vegetácie v priestore mŕtveho ramena pri južnej časti intravilánu obce
- 2) lesné porasty hospodárskych lesov

Pri riešení problematiky miestneho ÚSESu považujeme za najdôležitejší dokument aktívne zasahujúci do krajiny katastra Štúdiu – „Revitalizácia katastra obce Úľany nad Žitavou ako súčasť integrovanej protipovodňovej ochrany“ (M. Kravčík, M. Pjecha, M. Oravcová, D. Kravčíková, 2009). Z tohto dokumentu vychádzajú nasledovné návrhy interakčných prvkov v krajine:

- 3) navrhované vodné plochy a mokrade
- 4) navrhované pásy a plochy nelesnej drevinovej vegetácie

Navrhované miestne prvky ÚSES je v prvom rade potrebné vytvoriť. Vybudovať ich treba tak, aby ich funkčnosť v krajine bola trvalo-udržateľná. Keďže sa jedná o prvky mokradí, vodných plôch a prípadne malých tokov vzájomne ich prepájajúcich, kľúčovým faktorom tu je technické riešenie ich vytvorenia tak, aby nedošlo k zvýšeniu rizika povodní a súčasne aby fungoval v nich navrhnutý vodný režim. Len tak môže dôjsť k zníženiu deficitu vodnej bilancie v rámci katastra.

K.4. NÁVRH EKOSTABILIZAČNÝCH OPATRENÍ.

K ekostabilizačným opatreniam patria opatrenia smerujúce k zlepšeniu alebo aspoň k nezhoršovaniu súčasného stavu ekologickej stability krajiny. Patrí sem najmä:

- ochrana a zachovanie prirodzených biotopov na všetkých úrovniach významu
- zachovanie prvkov nelesnej drevinovej vegetácie, podmáčaných lokalít, koridorov vodných tokov s brehovými porastami
- ekologizácia hospodárenia na pôdnom fonde – lesníctvo a poľnohospodárstvo
- rekonštrukcia bývalých podmáčaných a mokradňných biotopov v poľnohospodárskej krajine
- ochrana hniezdnych biotopov vtákov
- inštalácia ochrany vtákov na elektrických vedeniach
- rekonštrukcia resp. vybudovanie vodných plôch pre zvýšenie zadržovaného množstva vody v krajine
- potreba doplnenia nelesnej drevinovej vegetácie pri poľných cestách a medziach
- riešenie palivovej a energetickej základne obce, riešenie odpadového hospodárstva.
- Predlžovanie obnovnej doby v lesoch
- Jemnejšie spôsoby hospodárenia a ich formy
- Šetrné spôsoby sústreďovania drevnej hmoty (kone)
- Lokálne ponechávanie stromov a drevnej hmoty v porastoch (ojedinele stojacich stromov, skupiny stromov a ležaniny)
- Zvyšovanie podielu prirodzenej obnovy
- Zachovať alebo cielene obnoviť pôvodné druhové zloženie lesných porastov, podpora budovania tvrdého lužného lesa pred topoľovými a agátovými rýchlorastúcimi porastami
- Optimalizovať ekologické podmienky v bylinnej etáži (napr. presvetlenie znižovaním zápoja) z dôvodu chránených alebo ohrozených druhov rastlín
- Odstraňovanie invázných druhov rastlín
- Ochrana, údržba a úprava priaznivého stavu súčasných a budovanie nových liahnísk pre obojživelníky
- Zabezpečenie ochrany obojživelníkov v období migrácie (napr. budovanie migračných zábran, transfer jedincov na reprodukčné lokality)

S ohľadom na uvedenú štúdiu „Revitalizácia katastra obce Úľany nad Žitavou ...“ za najvýznamnejšie ekostabilizačné opatrenia považujeme prehodnotenie súčasnej situácie z hľadiska možnej revitalizácie vodných prvkov v krajine :

- z hľadiska opodstatnenosti a realizovateľnosti navrhujeme obnovu starých ramien aj so sprievodnou vegetáciou vodných tokov v časti **Široké** (s možným prepojením existujúcich rybníkov v časti **Výmenky**), revitalizáciu existujúceho eutrofizovaného mŕtveho ramena v časti Rybársky kút v južnej časti obce, revitalizáciu meandrujúceho ramena rieky Žitavy v časti **Dolné Rakytiny**, podobne navrhujeme aj revitalizáciu súvislého fragmentu lužných lesov aj so súvisiacimi meandrami v časti **Dolné diely** prerušené železničnou traťou a cestou č. 580, ďalej navrhujeme obnovu bývalé rameno Žitavy v časti **Za Žitavou** pri súvislých lesných porastoch, revitalizáciu časti Agáč za mlynom v zmysle návrhu, revitalizáciu mŕtveho ramena a zväčšenie rybníka v časti Mäkkýše priamo pri severnom okraji obce (*staré meandre - vid' foto - zdroj maps.google.com z Úľan nad Žitavou*)

- vodozádržné a zasakávacie pásy a remízky navrhujeme prednostne umiestňovať pozdĺž poľných ciest a až v druhom slede deliť veľkoplošné lány na menšie úseky - najmä v častiach Agáč, Široké, Výmenky, Hofierske, Dolné diely
- navrhujeme opatrenia v rámci intravilánu obce a preventívne opatrenia v širšom merítku
- **technické riešenie revitalizácie** otvorením protipovodňových hrádzí na viacerých miestach konzultovať so správcom vodného toku - pri nesprávnom návrhu je tu možný aj presne opačný efekt a to znovuobnovenie záplav, keďže otvorenia hrádze na tomto relatívne nižšie položenom úseku rieky Nitry môžu v čase vysokých stavov lokálne zaplaviť značnú časť katastra vzhľadom k akumulovanému veľkému množstvu vody (viď foto na google.com z roku 2006 – pri plnej hrádzi). Ak by bolo technicky možné realizovať prepojenia vodných tokov a mŕtvych ramien formou napr. dnových priesakov do mŕtvych ramien bez prerušenia nadzemných hrádzí, dosiahol by sa stály samoregulovaný prítok bez hrozby záplav. Jedna z hlavných požiadaviek na technické riešenie je, aby prepojenia, ak sú možné a reálne boli samoregulované a obmedzené tak, aby nepodporovali záplavy a súčasne boli bezúdržbové bez potreby dodávania energie z iných ako vlastných zdrojov. Je potrebné navrhnuť technické riešenie v tomto zmysle.

K.4..1. PROBLÉMOVÉ MIESTA A STRETY ZÁUJMOV V KRAJINE

Problémové miesta z hľadiska ochrany prírody sú v katastri sústredené v nasledovných oblastiach:

- doprava, kde dopravné koridory predstavujú bariéry pre zver
- hospodárenie s vodou v krajine - mŕtve ramená riek postupne zarastajú a eutrofizujú, čím sa stráca ich prírodný aj rekreačný potenciál
- vysoké hrádze riek Nitry a Žitavy chránia účinne pred povodňami avšak znižujú množstvo zadržanej vody v krajine

K.4..2. NÁVRH ZÁSAD EKOLOGICKÉHO HOSPODÁRENIA V KRAJINE

Pre poľnohospodárstvo doporučujeme zásady ekologického hospodárenia na pôde, ku ktorým patrí:

- minimalizácia alebo úplné vylúčenie vonkajších vstupov
- monitoring znečistenia pôd nežiadúcimi cudzorodými látkami
- v rastlinnej výrobe uplatňovanie pestrej skladby plodín, dodržiavanie všeobecne platných osevných postupov ako predpokladu účinného spôsobu regulácie výskytu burín
- konzervácia kŕmnych plodín iba prirodzenou cestou
- výber nových odrôd schopných úspešne obstať v konkurencii s burinami
- potreba vypracovania špeciálnej pestovateľskej technológie, v ktorej bude možné uplatňovať iba určité druhy povolených hnojív a pesticídov
- špecifická potravinárska výroba, ktorá bude garantovať nemožnosť miešania produktov alternatívneho a konvenčného poľnohospodárstva
- distribúciu a obchod budú zabezpečovať špecializované organizácie, tovar bude označený certifikátom a preverený štátnou inštitúciou
- optimalizácia dávok živín
- obmedziť hnojenie dusíkom na jeseň na minimum a nehnojiť na holú pôdu a sneh
- obmedziť celkové dávky dusíkatých hnojív

Pre lesné hospodárstvo doporučujeme nasledovné zásady ekologických postupov:

- rešpektovanie prírodných podmienok vyjadrených rozmanitosťou stanovišť (lesné typy z ekologického prieskumu lesa)
- uskutočňovať obnovu lesa maloplošnými zásahmi
- racionálne využívať prirodzenú obnovu porastov
- smerovať k porastom zmiešaným a nerovnovekým
- vyhýbať sa celoplošnému nasadeniu mechanizačných prostriedkov
- nepovažovať chemizáciu za štandardnú súčasť hospodárenia a používať ju len zriedka a to v nevyhnutných prípadoch (hrozba a existencia kalamity apod.)

K.4..3. NÁVRH PLÔCH PRE NÁHRADNÚ VÝSADBU DREVÍN

Rezervné plochy pre výsadbu zelene v prípade náhradných výsadiel za výrub stromov rastúcich mimo les navrhujeme najmä pozdĺž poľných ciest v katastri potom v intraviláne obce na vhodných miestach, ako aj v priestoroch zlikvidovaných skládok odpadov.

L) NÁVRH VEREJNÉHO DOPRAVNÉHO A TECHNICKÉHO VYBAVENIA

L.1. DOPRAVA

L.1..1. ŠIRŠIE DOPRAVNÉ VZŤAHY

Obec Úľany nad Žitavou sa nachádza v okrese Nové Zámky, 16km severovýchodne od okresného mesta Nové Zámky a 5km východne od mesta Šurany. Obec Úľany nad Žitavou má výhodnú polohu vzhľadom na automobilovú a železničnú dopravnú sieť regionálneho významu. Širšie dopravné vzťahy sú podmienené dopravnými väzbami na okolitú sídelnú štruktúru, najmä na okresné mesto Nové Zámky a mesto Šurany. Základným druhom dopravy je cestná doprava. V obci sa nachádza aj dôležitý železničný uzol.

Vlastná dopravná poloha riešeného územia sa nachádza v dotyku s cestnou dopravnou trasou cesty I/64, ktorá tvorí prepojenie južného Slovenska so severným a tvorí spojnicu miest Komárno - Martin.

Z hľadiska širších dopravných vzťahov je záujmové územie napojené na nadradenú a cestnú sieť prostredníctvom cesty II/580 (Šurany – Podhájska – Kalná nad Hronom), ktorá prechádza jej katastrom a v Šuranoch sa napája na štátnu cestu I. triedy I/64.

Intravilánom obce prechádza cesta III/051037, ktorá má pre dopravnú obsluhu obce základný význam.

Z ÚPN-VÚC Nitrianskeho kraja vyplýva nutnosť rezervovať koridor pre preložku cesty II/580 ako obchvatu mesta Šurany.

Dostupnosť na najbližšiu železničnú trať je priamo v obci, kde sa nachádza železničná stanica na železničnom vnútroštátnom ťahu SD č.150 Šurany – Levice – Hronská Dúbrava, ktorý sa napája v Šuranoch na medzinárodný železničný ťah SD č. 130 Bratislava – Štúrovo – Maďarská republika.

Najbližšie letisko je v Bratislave s dostupnosťou cca 130 km.

L.1..2. CESTNÁ DOPRAVA

L.1.2.1 Cestná sieť

Cesta II/580

Cesta II/580 prechádza extravilánom obce a z časti južným okrajom obce. Cesta II/580 tvorí spojnicu miest Šurany – Kálna nad Hronom. Z hľadiska funkčnej triedy je cesta II/580 zaradená ako „B1“ zberná komunikácia. Kategória cesty II/580 je C 9,5/70. Cesta má vyhovujúce smerové aj šírkové usporiadanie. V súčasnosti je komunikácia vo vyhovujúcom technickom stave. Na cestu II/580 je napojená cesta III/051037. Napojenie v križovatke je úrovňové.

Vzhľadom na vyhovujúce smerové aj šírkové usporiadanie sa v návrhu konceptu riešenia výhľadovo uvažuje s ponechaním komunikácie mimo obce v kategórii C 9,5/70. V obci zostane komunikácia kategórie MZ 8,5/50.

Cesta III. triedy III/051037

Cesta III. triedy III/051037 tvorí hlavnú dopravnú kostru obce a zároveň zabezpečuje prepojenie obce na cestu II/580 a I/65. Taktiež zabezpečuje spojenie s mestom Šurany. Cesta bude funkčnej triedy „B3 „ zberná komunikácia. Cesta je v extraviláne vybudovaná v kategórii C 7/60. V obci je kategórie MZ 8/50. Cesta má nevyhovujúce šírkové usporiadanie mimo obec, smerové usporiadanie je vyhovujúce. V súčasnosti je komunikácia v dobrom technickom stave. Kryt komunikácie je asfaltový bez výtlkov.

Vzhľadom na nevyhovujúce šírkové usporiadanie mimo obce sa v návrhu konceptu riešenia uvažuje s prebudovaním komunikácie na kategóriu C 7,5/70. V obci zostane komunikácia kategórie MZ 8/50.

Miestne komunikácie

Trasa cesty III/051037 prechádza celou obcou a tvorí dopravnú kostru obce. Touto cestou je obec rozdelená na dve časti. Na túto cestu je pripojená sieť miestnych komunikácií. Všetky majú charakteristiky miestnych obslužných komunikácií s priamou obsluhou objektov priľahlej zástavby. Niektoré ulice sú zaslepené, bez otočiek. Funkčná trieda miestnych komunikácií je „C2 „ významnejšie obslužné komunikácie v obci vedené od zbernej komunikácie B3 cez starú aj novú zástavbu obce a opätovné napojenie na B3 a „C3 „ krátke obslužné radiály a ostatné miestne obslužné komunikácie, umožňujúce prístup a priamu obsluhu objektov.

Sieť miestnych komunikácií hlavne v staršej zástavbe nie je vhodne usporiadaná a kategórie ciest väčšinou nie sú vyhovujúce. Sú na nej smerové oblúky s malými polomermi. Komunikácie sú vybudované v nenormových kategóriách, v šírkach od 3,75m do 7,5m. Dopravná premávka je na všetkých komunikáciách napriek nevhodným šírkovým usporiadaniam obojsmerná. Väčšina komunikácií má značne poškodený kryt , alebo je bez spevneného krytu. Obslužná komunikácia funkčnej triedy C2 zodpovedá kategórii MO 7,5/30, zastúpené sú obslužné miestne komunikácie funkčnej triedy C3 kategórie 7,5/30, 6,5/30 a 3,75/30.

V návrhu konceptu riešenia územného plánu obce sa navrhuje vo vhodných podmienkach prestavba miestnych komunikácií na kategórie MO 7/40, MOU 6,5/40 a MOU 5,5/40. V stiesnených priestorových podmienkach sa doporučuje zmeniť organizáciu dopravy zjednosmernením niektorých ulíc a prestavbu miestnych komunikácií na kategórie MOK 4,25/30 a MOK 3,75/30. V lokalitách, kde sa uvažuje s novou výstavbou IBV sa navrhujú komunikácie

kategórie MO 7,5/50. Na komunikáciách ukončených slepo sa vybudujú obratiská. Taktiež sa v návrhu uvažuje so spevnením štrkových ciest asfaltom.

Po trasách miestnych komunikácií nie sú prevádzkované linky SAD.

Účelové komunikácie

Sieť cesty III. triedy a miestnych komunikácií je doplnená účelovými komunikáciami. Ako účelové komunikácie sú vybudované cesty tvoriace pokračovanie miestnych komunikácií mimo zastavané územie. Účelové komunikácie sprístupňujú jednotlivé časti chotára. Povrch účelových komunikácií je z časti spevnený a z časti nespevnený.

V návrhu riešenia územného plánu obce sa navrhuje vo vhodných podmienkach prestavba nespevnených komunikácií na spevnené.

Poľné cesty

Prístup do chotára zabezpečuje sieť poľných ciest naväzujúca na cestu III. triedy a miestne komunikácie. Majú väčšinou prašný povrch. Sprístupňujú jednotlivé časti chotára s blokmi poľnohospodárskej pôdy a vinohrady.

Pešie komunikácie a priestranstvá

Hlavný peší koridor obce Úľany nad Žitavou je sústredený okolo cesty III. č. III/051037, ktorá v obci plní funkciu zbernej komunikácie. Chodník je vedený zväčša pozdĺž jednej strany cesty.

Vedľajší peší koridor je vedený severne od kostola smerom na východ a prepája hlavnú komunikačnú os (Hlavná ulica) s ulicami M. R. Štefánika a ul. Žitavská.

Chodníky určené špeciálne pre cyklistov v obci nie sú.

V rámci návrhu riešenia sa navrhuje dobudovať chodník po oboch stranách cesty III/051037 až k navrhovanej ploche verejnej zelene v severnej časti obce a ďalej po jednej strane Cintorínskej ulice až k cintorínu. Taktiež sa navrhujú vybudovať chodníky pozdĺž novonavrhovaných komunikácií v novej zástavbe s dobudovaním chodníkov pozdĺž jestvujúcich komunikácií, kde to priestorové usporiadanie umožňuje.

Statická doprava

V obci sa oficiálne parkovacie plochy nachádzajú v malej miere. Súčasnú plochy využívané na odstavovanie motorových vozidiel sú neorganizované, nachádzajú sa v centre obce pred pohostinstvom, obecným úradom a na železničnej stanici a pri cintoríne v počte cca 30 parkovacích miest. Pri železnici sa jedná o neorganizovanú spevnenú plochu, kde je možné odstaviť aj nákladné vozidlá.

Garážovanie motorových vozidiel je riešené v súkromných garážiach na pozemkoch rodinných domov.

V rámci návrhu riešenia územného plánu obce sa uvažuje s výstavbou priemyselných zón, športovo – rekreačných aktivít. Pri všetkých spomínaných aktivitách je potrebné uvažovať aj s navrhnutím potrebného počtu odstavných stojísk.

Dopravné zariadenia

Z dopravných zariadení sa v obci sa nenachádza žiadne. Najbližšia ČSPH a ostatné dopravné zariadenia sa nachádzajú v meste Šurany vo vzdialenosti 5km.

L.1.2.2 Cestná hromadná doprava

Má najväčší podiel na preprave cestujúcich do zamestnania, škôl a za nákupmi. Obec má vzhľadom na svoju polohu v blízkosti mesta Šurany a okresného mesta Nové Zámky dostatočné zabezpečenie prímestskou autobusovou dopravou.

Hromadnú dopravu osôb autobusom zabezpečuje závod SAD Nové Zámky 49 - mi spojmi za deň na troch autobusových zastávkach v katastri obce. Diaľkový spoj premáva na trase Nové Zámky – Rožňava. Napojenie na ďalšiu diaľkovú hromadnú dopravu SAD je zabezpečené v okresnom meste Nové Zámky.

Prvá zastávka je umiestnená v južnej časti obce pri železničnej stanici.

Druhá zastávka je umiestnená v centre obce pri pošte.

Tretia zastávka je v severnej časti obce pri odbočke k cintorínu.

Autobusové zastávky v intraviláne obce sú riešené ako návestné. Poloha zastávok autobusovej premávky v intraviláne nezodpovedá vzdialenosti pešej dostupnosti do 10 minút (cca 500m) v lokalite Pasienok (pri ihrisku) a Dolné diely.

Frekvencia autobusového spojenia je vzhľadom na veľkosť a význam obce mimoriadne priaznivá.

V rámci návrhu konceptu riešenia územného plánu obce sa navrhuje vybudovať autobusové výbočiská na všetkých autobusových zastávkach a taktiež na všetkých osadiť čakárenské prístrešky.

L.1.2.3 Železničná doprava

Hromadnú dopravu osôb železničnú zabezpečujú Slovenské železnice a.s. Bratislava.

Obcou prechádza jednokoľajová elektrifikovaná železničná trať SD č.150 Šurany – Levice – Hronská Dúbrava, ktorá sa napája v Šuranoch na medzinárodný železničný ťah SD č. 130 Bratislava – Štúrovo – Maďarská republika. Ďalej je obec koncovým bodom na železničnom ťahu SD č.151 Úľany nad Žitavou – Zlaté Moravce s regionálnym významom, ktorý predstavuje jednokoľajová neelektrifikovaná trať.

Priamo v obci je železničná stanica, kde stojí osobná železničná doprava. Občania majú možnosť využiť železničnú prepravu 15-mi spojmi denne.

V súčasnosti pri prudkom náraste automobilizácie sa zvyšuje podiel individuálnej dopravy osôb voči hromadnej. Hromadná doprava na báze železnice si však pri zodpovedajúcom skvalitnení služieb zachová svoj doterajší význam pre obsluhu.

Ochranné pásmo železnice je 60,0m. Výhľadovo sa neuvažuje so zmenami v železničnej doprave.

L.1..3. OCHRANNÉ PÁSMA CESTNÝCH DOPRAVNÝCH TRÁS

Cesta II. triedy	ochranné pásmo na obe strany od osi cesty	25m
Cesty III. triedy	ochranné pásmo na obe strany od osi cesty	20m
Vozovky miestnych komunikácií	ochranné pásmo na obe strany od osi cesty	15m

L.1..4. VÝPOČET HLUKU Z DOPRAVY

Výpočet je vypracovaný na základe metodických pokynov v zmysle vyhlášky MZ SR č.14/1997.

L.1.4.1. Dopravné podklady cesta II/580

Pre určenie intenzity dopravy bolo použité celoštátne sčítanie dopravy z roku 2005 v profile 81666

- nákladné vozidlá	N = 534 skutočných vozidiel
- osobné vozidlá	O = 2176 skutočných vozidiel
- jednostopé vozidlá	<u>M = 26 skutočných vozidiel</u>
	S = 2736 skutočných vozidiel

Základné parametre

- S skutočné vozidlá	S = 2736
- S _d celoročná priemerná denná intenzita	
S _d = 0,93 x S = 0,93 x 2736 = 2545	S _d = 2545
- n _d priemerná denná hodinová intenzita	
n _d = S _d /16 = 2545/16 = 159 skut. voz.	n _d = 159
- v výpočtová rýchlosť	v = 60km/hod
- F1 vyjadruje vplyv percent. podielu nákl. áut	F1 = 2,3
- F2 vplyv pozdĺžneho profilu	F2 = 1,06
- F3 vplyv povrchu vozovky	F3 = 1,0

Výpočet

- výpočet pomocnej veličiny "X"	
X = F1 x F2 x F3 x n _d = 2,3 x 1,06 x 1,0 x 159 = 388	
- výpočet ekvivalentnej hladiny hluku vo vzdialenosti 7,5m od osi krajného jazdného pruhu	
Y = 10 log X + 40 = 10 log 388 + 40 = 66 dB	

Stanovenie vzdialenosti ekvivalentnej hladiny hluku LA = 60 dB od osi krajného jazdného pruhu

- požadovaná hodnota útlmu U = 66 dB - 60 dB = 6 dB
- útlm 6,0 dB zodpovedá 22,5 m v zmysle grafu 2.3 metodických pokynov

Záver

- celková vzdialenosť izofóny L_A = 60 dB je vo vzdialenosti 7,5 + 22,5 = 30,0m

L.1.4.2. Dopravné podklady cesta III/051037

Pre určenie intenzity dopravy bolo použité celoštátne sčítanie dopravy z roku 2005 v profile 83190:

- nákladné vozidlá	N = 296 skutočných vozidiel
- osobné vozidlá	O = 1175 skutočných vozidiel
- jednostopé vozidlá	<u>M = 4 skutočných vozidiel</u>
	S = 1475 skutočných vozidiel

Základné parametre

- S skutočné vozidlá	S = 1475
- S _d celoročná priemerná denná intenzita	
S _d = 0,93 x S = 0,93 x 1475 = 1372	S _d = 1372
- n _d priemerná denná hodinová intenzita	
n _d = S _d /16 = 1372/16 = 86 skut.voz.	n _d = 86
- v výpočtová rýchlosť	v = 60km/hod
- F1 vyjadruje vplyv percent. podielu nákl. áut	F1 = 2,4
- F2 vplyv pozdĺžneho profilu	F2 = 1,06
- F3 vplyv povrchu vozovky	F3 = 1,0

Výpočet

- výpočet pomocnej veličiny "X"
$$X = F1 \times F2 \times F3 \times n_d = 2,4 \times 1,06 \times 1,0 \times 86 = 219$$
- výpočet ekvivalentnej hladiny hluku vo vzdialenosti 7,5m od osi krajného jazdného pruhu

$$Y = 10 \log X + 40 = 10 \log 219 + 40 = 63 \text{ dB}$$

Stanovenie vzdialenosti ekvivalentnej hladiny hluku LA = 60 dB od osi krajného jazdného pruhu

- požadovaná hodnota útlmu $U = 63 \text{ dB} - 60 \text{ dB} = 3 \text{ dB}$
- útlm 3 dB zodpovedá 11,5m v zmysle grafu 2.3 metodických pokynov

Záver

- celková vzdialenosť izofóny $L_A = 60 \text{ dB}$ je vo vzdialenosti $7,5 + 11,5 = 19,0\text{m}$

L.1..5. VPLYV DOPRAVY NA RIEŠENIE ÚPN-O

Z hľadiska vplyvu dopravy v obci na riešenie ÚPN-O má význam ochranné pásmo železnice, ktoré tvorí 60 m od osi krajnej koľaje, najmenej však 30 m od hraníc obvodu dráhy. Ďalej je to hlukové pásmo železnice, ktorého hranicu 60 db tvorí izofóna vo vzdialenosti 90 m od koľajiska vyznačená vo výkrese dopravy.

Ochranné pásmo cesty II. triedy 25m a cesty III. triedy 20m kolmo od osi vozovky má vplyv na riešenie mimo zastavaného územia obce.

Križovanie cesty II. triedy II/580 so železnicou je úrovňové.

Celkové dopravné riešenie záujmového územia bude vychádzať z predpokladu zabezpečenia ďalšieho rozvoja obce Úľany nad Žitavou a eliminovania negatívnych dopravných javov v obci.

L.2. VODNÉ HOSPODÁRSTVO**L.2..1. VODNÉ TOKY**

Záujmové územie katastra obce Úľany nad Žitavou spadá do povodia rieky Nitra a rieky Žitava, ktorá sa do nej vlieva za hranicou katastra.

Korytá riek Nitry a Žitavy sú upravené do kanálov s ochrannými hrádzami. Ich niektoré pôvodné časti meandrov ostali vo forme mŕtvych ramien, ako pripomienka životaschopnosti krajiny. Táto ochrana pred povodňami je nepostačujúca a je nutné sa touto problematikou zaoberať v návrhovom stupni spracovania ÚPD.

Obcou preteká upravený kanál rieky Nitra a riečky Žitava. Dve ramená starých korýt na rieke Nitra sú využívané miestnym rybárskym spolkom „Rybárska spoločnosť Úľany nad Žitavou“. Jedno rameno je mŕtve. Nachádza sa tu stojatá voda.

V obci nie je vybudovaná kanalizácia a táto skutočnosť spolu s poľnohospodárskou činnosťou v katastri vplýva na čistotu uvedených vodných tokov, lebo dochádza k sústavnému menšiemu znečisťovaniu vôd únikmi zo žump, hnojísk a k povrchovým splachom pri poľnohospodárskej činnosti. Samočistiaca schopnosť vodných tokov je navyše limitovaná

zrušením pôvodných korýt a nasmerovaním tokov do umelých kanálov. Dobudovaním kanalizácie v obci sa toto znečistenie zo strany obce odstráni v čiastočnej miere.

L.2..2. VODNÉ ZDROJE A VODOVODNÁ SIEŤ V OBCI

Vodné zdroje sa v obci nenachádzajú.

Obec je v súčasnosti zásobovaná pitnou a úžitkovou vodou z jestvujúceho zdroja – výtlačného potrubia Šurany - Podhájska DN 300. V lokalite pred železničnou stanicou je umiestnená vodomerová komora „VŠ“ s osadeným meraním odberu vody v obci. Jestvujúce rozvody vody v obci sú zriadené z rúr PVC tlakových hrdlových dimenzií DN 150 -200 a z rúr HDPE dimenzií DN 50-100. Stávajúcu verejnú vodovodnú sieť v obci navrhujeme rozšíriť o ďalšie nové vetvy, ktorých umiestnenie je dané predpokladaným rozvojom výstavby nových stavebných obvodov a snahou o zokruhovanie siete. Predpokladáme 100 % zásobovanie obyvateľstva, rekreačných, rehabilitačných a športových zariadení vodou z obecného vodovodu.

L.2..3. NÁVRH ROZŠÍRENIA VODOVODNEJ SIETE

Navrhovaná vodovodná sieť bude budovaná z rúr HDPE dimenzie D110mm (DN 100), napojená na jestvujúcu sieť rozvodu vody v obci. Na nových rozvodoch budú v úsekoch po 80-100m osadené hydranty nadzemné – podzemné (podľa umiestnenie rozvodu vody v zeleni alebo v spevnenej ploche).

VETVA VD1:

Vetva „VD1“ bude zásobovať pitnou a úžitkovou vodou lokalitu s navrhovanou IBV v počte 58 rodinných domov. Prevedená bude z rúr HDPE D110mm (DN 100), dĺžka vetvy cca. 740m. Na vetve osadených 8ks hydrantov DN 80. Napojenie vetvy „VD1“ v dvoch bodoch na ul. Cintorínska a Žitavská (zaokruhovanie) na jestvujúci rozvod HDPE D110mm s osadením uzáverov DN 100.

Prípojky k jednotlivým RD v počte 58 ks z rúr HDPE D32mm (DN 25) s osadením vodomerových komôr za hranicami pozemkov RD.

VETVA VD2:

Vetva „VD2“ bude zásobovať pitnou a úžitkovou vodou lokalitu s navrhovanou IBV v počte 22 rodinných domov. Prevedená bude z rúr HDPE D110mm (DN 100), dĺžka vetvy cca. 440m. Na vetve osadených 5ks hydrantov DN 80. Napojenie vetvy „VD2“ v jednom bode na ul. Cintorínska (bez zaokruhovania) na jestvujúci rozvod HDPE D110mm s osadením uzáveru DN 100.

Prípojky k jednotlivým RD v počte 22 ks z rúr HDPE D32mm (DN 25) s osadením vodomerových komôr za hranicami pozemkov RD.

VETVA VD3:

Vetva „VD3“ bude zásobovať pitnou a úžitkovou vodou lokalitu s navrhovanou IBV v počte 31 rodinných domov. Prevedená bude z rúr HDPE D110mm (DN 100), dĺžka vetvy cca. 470m. Na vetve osadených 5ks hydrantov DN 80. Napojenie vetvy „VD3“ v dvoch bodoch na ul. Hlavná a ul. Hliníky (zaokruhovanie) na jestvujúci rozvod HDPE D110mm s osadením uzáverov DN 100.

Prípojky k jednotlivým RD v počte 31 ks z rúr HDPE D32mm (DN 25) s osadením vodomerových komôr za hranicami pozemkov RD.

VETVA VD4:

Vetva „VD4“ bude zásobovať pitnou a úžitkovou vodou lokalitu s navrhovanou IBV v počte 11 rodinných domov. Prevedená bude z rúr HDPE D110mm (DN 100), dĺžka vetvy cca. 220m. Na vetve osadených 3ks hydrantov DN 80. Napojenie vetvy „VD4“ v dvoch bodoch na ul. Hliníky a ul. Nábrežná (zaokruhovanie) na jestvujúci rozvod HDPE D110mm s osadením uzáverov DN 100.

Prípojky k jednotlivým RD v počte 11 ks z rúr HDPE D32mm (DN 25) s osadením vodomerových komôr za hranicami pozemkov RD.

VETVA VD5:

Vetva „VD5“ bude zásobovať pitnou a úžitkovou vodou lokalitu s navrhovanou IBV v počte 8 rodinných domov. Prevedená bude z rúr HDPE D110mm (DN 100), dĺžka vetvy cca. 160m. Na vetve osadených 2ks hydrantov DN 80. Napojenie vetvy „VD5“ v jednom bode na ul. Žitavská (bez zaokruhovania) na jestvujúci rozvod HDPE D110mm s osadením uzáveru DN 100.

Prípojky k jednotlivým RD v počte 8 ks z rúr HDPE D32mm (DN 25) s osadením vodomerových komôr za hranicami pozemkov RD.

VETVA VD6:

Vetva „VD6“ bude zásobovať pitnou a úžitkovou vodou lokalitu s navrhovanou IBV v počte 8 rodinných domov. Prevedená bude z rúr HDPE D110mm (DN 100), dĺžka úseku cca. 110m. Na vetve osadených 2ks hydrantov DN 80. Napojenie vetvy „VD6“ v dvoch bodoch na ul. Párovce a ul. Športová (zaokruhovanie) na jestvujúci rozvod HDPE D110mm s osadením uzáverov DN 100.

Prípojky k jednotlivým RD v počte 8 ks z rúr HDPE D32mm (DN 25) s osadením vodomerových komôr za hranicami pozemkov RD.

VETVA VD7:

Vetva „VD7“ bude zásobovať pitnou a úžitkovou vodou lokalitu s navrhovanou HBV v počte 4x7 bytových jednotiek. Prevedená bude z rúr HDPE D110mm (DN 100), dĺžka vetvy cca. 280m. Na vetve osadených 3ks hydrantov DN 80. Napojenie vetvy „VD7“ v dvoch bodoch na ul. Zámeček a ul. A. Hlinku (zaokruhovanie) na jestvujúci rozvod HDPE D110mm s osadením uzáverov DN 100.

Prípojky k jednotlivým 7 .j. v počte 4 ks z rúr HDPE D50mm (DN 40) s osadením vodomerových komôr za hranicami pozemkov 7 b.j.

VETVA VD8:

Vetva „VD8“ bude zásobovať pitnou a úžitkovou vodou lokalitu s navrhovanou IBV v počte 16 rodinných domov. Prevedená bude z rúr HDPE D110-160mm (DN 100-150), dĺžka vetvy cca. 290m. Na vetve osadených 2ks hydrantov DN 80. Napojenie vetvy „VD8“ v dvoch bodoch na ul. Hlavná a ul. A. Hlinku(zaokruhovanie) na jestvujúci rozvod HDPE D110mm s osadením uzáverov DN 100.

Prípojky k jednotlivým RD v počte 16 ks z rúr HDPE D32mm (DN 25) s osadením vodomerových komôr za hranicami pozemkov RD.

VETVA VD9:

Vetva „VD9“ bude zásobovať pitnou a úžitkovou vodou zariadenie rekreácie a CR v lokalite Agátske lúky. Prevedená bude z rúr HDPE D110mm (DN 100), dĺžka úseku cca. 880m. Na vetve osadených 9ks hydrantov DN 80. Napojenie vetvy „VD9“ v jednom bode na ul. Cintorínska (bez zaokruhovania) na jestvujúci rozvod HDPE D110mm s osadením uzáveru DN 100.

Prípojka do areálu v počte 1 ks z rúr HDPE D90mm (DN 80) s osadením vodomerovej komory za hranicou pozemku.

VETVA VD10:

Vetva „VD10“ bude zásobovať pitnou a úžitkovou vodou lokalitu multifunkčného športového areálu. Prevedená bude z rúr HDPE D90mm (DN 80) - prípojka do areálu, dĺžka úseku cca. 30m. Napojenie vetvy „VD10“ v jednom bode na ul. Hlavná (bez zaokruhovania) na jestvujúci rozvod PVC D160mm s osadením uzáveru DN 80.

Osadenie vodomerovej komory za hranicou pozemku.

VETVA VD11:

Vetva „VD11“ bude zásobovať pitnou a úžitkovou vodou lokalitu rekreačného zariadenia pri štrkovisku. Prevedená bude z rúr HDPE D110mm (DN 100), dĺžka vetvy cca. 250m. Potrubie bude vedené po jestvujúcom mostnom telese cez rieku Nitra. Na vetve osadených 3ks hydrantov DN 80. Napojenie vetvy „VD11“ v jednom bode na ul. Nábřežná (bez zaokruhovania) na jestvujúci rozvod HDPE D110mm s osadením uzáveru DN 100.

Prípojka do areálu v počte 1 ks z rúr HDPE D90mm (DN 80) s osadením vodomerovej komory za hranicou pozemku.

Sumár navrhovaných vodovodných rozvodov:

Vodovod HDPE – rozšírenie:

Potrubie HDPE D110mm - dĺžka 740+440+470+220+160+110+280+290+880 = 3.590 bm

-----
Celková dĺžka potrubí cca.: 3.590 bm

Vodovodné prípojky k objektom :

Rodinné domy – počet 154

Potrubie DN 25 - dĺžka 154 * 8 = 1.386 bm

4 * 7 b.j. – počet 4

Potrubie DN 40 - dĺžka 4 * 8 = 32,0 bm

Relaxačno-rehabilitačné centrum – počet 1

Potrubie DN 80 - dĺžka 1 * 8 = 8,0 bm

Multifunkčný športový areál – počet 1

Potrubie DN 80 - dĺžka 1 * 8 = 8,0 bm

Rekreačný areál – počet 1

Potrubie DN 80 - dĺžka 1 * 8 = 8,0 bm

Celková dĺžka potrubí cca.: 1.442 bm

L.2..4. VÝPOČET POTREBY VODY

Vetva „VD1“:

Rodinné domy	58	počet obyv.:	232 os.	120 l/os/deň
Qd pr.	= 27.840 l/deň	Qd max = Qd . 1,6	=	44.550 l/deň
Qh	= 0,58 l/sec	Qh max = Qh . 1,8	=	1,04 l/sec
Qh výp.	= 3,49 l/sec			
Qroč	= 10.162 m3/rok			

Vetva „VD2“:

Rodinné domy	22	počet obyv.:	88 os.	120 l/os/deň
Qd pr.	= 10.560 l/deň	Qd max = Qd . 1,6	=	16.900 l/deň
Qh	= 0,31 l/sec	Qh max = Qh . 1,8	=	0,56 l/sec
Qh výp.	= 2,15 l/sec			
Qroč	= 3.855 m3/rok			

Vetva „VD3“:

Rodinné domy	31	počet obyv.:	124 os.	120 l/os/deň
Qd pr.	= 14.880 l/deň	Qd max = Qd . 1,6	=	23.800 l/deň
Qh	= 0,44 l/sec	Qh max = Qh . 1,8	=	0,79 l/sec
Qh výp.	= 2,55 l/sec			
Qroč	= 5.431 m3/rok			

Vetva „VD4“:

Rodinné domy	11	počet obyv.:	44 os.	120 l/os/deň
Qd pr.	= 5.280 l/deň	Qd max = Qd . 1,6	=	8.450 l/deň
Qh	= 0,16 l/sec	Qh max = Qh . 1,8	=	0,30 l/sec
Qh výp.	= 1,52 l/sec			
Qroč	= 1.927 m3/rok			

Vetva „VD5“:

Rodinné domy	8	počet obyv.:	32 os.	120 l/os/deň
Qd pr.	= 3.840 l/deň	Qd max = Qd . 1,6	=	6.150 l/deň

$Q_h = 0,11 \text{ l/sec}$ $Q_h \text{ max} = Q_h \cdot 1,8 = 0,20 \text{ l/sec}$
 $Q_h \text{ výp.} = 1,30 \text{ l/sec}$
 $Q_{roč} = 1.402 \text{ m}^3/\text{rok}$

Vetva „VD6“:

Rodinné domy 8   počet obyv.: 32 os.   120 l/os/deň
 $Q_d \text{ pr.} = 3.840 \text{ l/deň}$ $Q_d \text{ max} = Q_d \cdot 1,6 = 6.150 \text{ l/deň}$
 $Q_h = 0,11 \text{ l/sec}$ $Q_h \text{ max} = Q_h \cdot 1,8 = 0,20 \text{ l/sec}$
 $Q_h \text{ výp.} = 1,30 \text{ l/sec}$
 $Q_{roč} = 1.402 \text{ m}^3/\text{rok}$

Vetva „VD7“:

4x7 b.j. 28   počet obyv.: 84 os.   120 l/os/deň
 $Q_d \text{ pr.} = 10.080 \text{ l/deň}$ $Q_d \text{ max} = Q_d \cdot 1,6 = 16.130 \text{ l/deň}$
 $Q_h = 0,29 \text{ l/sec}$ $Q_h \text{ max} = Q_h \cdot 1,8 = 0,52 \text{ l/sec}$
 $Q_h \text{ výp.} = 2,42 \text{ l/sec}$
 $Q_{roč} = 3.680 \text{ m}^3/\text{rok}$

Vetva „VD8“:

Rodinné domy 16   počet obyv.: 64 os.   120 l/os/deň
 $Q_d \text{ pr.} = 7.680 \text{ l/deň}$ $Q_d \text{ max} = Q_d \cdot 1,6 = 12.290 \text{ l/deň}$
 $Q_h = 0,23 \text{ l/sec}$ $Q_h \text{ max} = Q_h \cdot 1,8 = 0,41 \text{ l/sec}$
 $Q_h \text{ výp.} = 1,83 \text{ l/sec}$
 $Q_{roč} = 2.803 \text{ m}^3/\text{rok}$

Vetva „VD9“:

Relaxačno – rehabilitačné centrum - 50 lôžok
 počet lôžok.: 50 os.   150 l/os/deň   =   7.500 l/deň
 rehabilitácia: 50 os.   300 l/procedúra   =   15.000 l/deň
 stravovanie: 150 jedál   25 l/jedlo a deň   =   3.750 l/deň
 zamestnanci: 6 os.   400 l/zam/deň   =   2.400 l/deň
 $Q_d \text{ pr.} = 28.650 \text{ l/deň}$ $Q_d \text{ max} = Q_d \cdot 1,6 = 45.840 \text{ l/deň}$
 $Q_h = 0,84 \text{ l/sec}$ $Q_h \text{ max} = Q_h \cdot 1,8 = 1,51 \text{ l/sec}$
 $Q_h \text{ výp.} = 3,54 \text{ l/sec}$
 $Q_{roč} = 8.600 \text{ m}^3/\text{rok}$

Vetva „VD10“:

Multifunkčný športový areál
 športové šatne: 50 os.   60 l/os/deň   =   3.000 l/deň
 stravovanie: 50 jedál   25 l/jedlo a deň   =   1.250 l/deň
 zamestnanci: 2 os.   200 l/zam/deň   =   400 l/deň
 $Q_d \text{ pr.} = 4.650 \text{ l/deň}$ $Q_d \text{ max} = Q_d \cdot 1,6 = 7.440 \text{ l/deň}$
 $Q_h = 0,16 \text{ l/sec}$ $Q_h \text{ max} = Q_h \cdot 2,1 = 0,29 \text{ l/sec}$
 $Q_h \text{ výp.} = 1,34 \text{ l/sec}$
 $Q_{roč} = 1.400 \text{ m}^3/\text{rok}$

Vetva „VD11“:

Rekreačné zariadenie pri štrkovisku - 50 lôžok
 počet lôžok.: 50 os.   150 l/os/deň   =   7.500 l/deň
 stravovanie: 200 jedál   25 l/jedlo a deň   =   5.000 l/deň
 zamestnanci: 2 os.   400 l/zam/deň   =   800 l/deň
 $Q_d \text{ pr.} = 13.300 \text{ l/deň}$ $Q_d \text{ max} = Q_d \cdot 1,6 = 21.280 \text{ l/deň}$
 $Q_h = 0,39 \text{ l/sec}$ $Q_h \text{ max} = Q_h \cdot 1,8 = 0,70 \text{ l/sec}$
 $Q_h \text{ výp.} = 3,39 \text{ l/sec}$
 $Q_{roč} = 2.150 \text{ m}^3/\text{rok}$

Vetva „VD1 až VD11“ spolu:**Qd pr. = 130.600 l/deň****Qd max = 208.960 l/deň****Qh = 3,62 l/sec****Qh max = 6,52 l/sec****Qh výp. = 7,64 l/sec****Qroč = 40.626 m3/rok**

O tieto množstvá vzrastie odber vody z obecného vodovodu.

L.2..5. ODKANALIZOVANIE A ČISTENIE ODPADOVÝCH VÔD

Verejná kanalizácia v obci nie je.

Likvidácia splaškových odpadových vôd v obci je riešená prevažne akumuláciou v žumpách a vývozom fekálnymi vozmi, staršie objekty majú suché WC. Vzhľadom na vyššie uvedené a stále rastúce náklady za vyvážanie žúmp, takéto riešenie likvidácie odpadových vôd nezodpovedá kritériám moderného bývania a neposkytuje záruky na zamedzenie znečisťovania životného prostredia odpadovými vodami.

V súčasnosti je vypracovaný projekt (dokumentácia pre územné rozhodnutie) „ Región Šurany, odvodnenie a čistenie odpadnej vody“. Odpadné splaškové vody z obce Úľany nad Žitavou budú prečerpávané do rekonštruovanej ČOV Šurany vrámci aglomerácie 1. V dokumentácii je navrhnuté vybudovanie gravitačnej kanalizačnej siete – jednotlivých kanalizačných zberačov DN 300 a výtlačného potrubia DN 50 od obecných prečerpávacích staníc. Z dôvodu rovinatého terénu sú navrhnuté prečerpávacie stanice ČS-1 a ČS-2. Celková dĺžka navrhovaných sietí je – gravitačná kanalizácia 9.273 bm, výtlačné potrubie 56,0 bm. V PD je navrhnuté napojenie objektov kanalizačnými prípojkami DN 150 v počte 650 ks.

Na uvedenú stavbu bolo vydané mestom Šurany územné rozhodnutie dňa 4.10.2007 pod číslom 2007/632-03-T.

Odvodnenie dažďových vôd sa navrhuje povrchovými rigolmi a do jestvujúcej zelene.

L.2..6. ROZŠÍRENIE NAVRHOVANEJ KANALIZAČNEJ SIETE

Navrhované rozšírenie kanalizačnej siete bude odvádzať odpadné splaškové vody z rozšírenia IBV, HBV, multifunkčného športového areálu, relaxačno-rehabilitačného centra a z lokality rekreačného zariadenia pri štrkovisku. Prevedené bude z rúr kanalizačných hrdlových korugovaných D315mm (DN 300), rúr HDPE tlakových D63 a D90mm (DN 50 a 80). Predĺženie a výstavba novej kanalizácie je navrhované v členení na 13 vetiev „K1 až K13“, ktoré je možno budovať po etapách, na základe potreby výstavby v jednotlivých lokalitách. Potrubia navrhujeme trasovať popri okrajoch miestnych komunikácií a v zelených pásoch, v nevyhnutných prípadoch na okraji jazdného pruhu komunikácií. Navrhnuté trasy jednotlivých stôk sú zrejmé zo situácie.

Kanalizačné prípojky od jednotlivých objektov (samostatne pre každú nehnuteľnosť) budú prevedené z rúr PVC kanalizačných hrdlových hladkých D160mm (DN 150), zaústené do kanalizácie DN 300 nalepovacími odbočkami DN 300/150 s tvarovkou DN 150/30°. Potrubie kanalizácie bude v celej dĺžke osadené do pažených rýh na pieskové lôžko, obsyp potrubia pieskom. Križovanie prípojok s jestvujúcim cestnými telesami sa vykoná bezvýkopovou metódou.

VETVA K1 + K2:

Vetva „K1 a K2“ bude odvádzať odpadné splaškové vody z lokality s navrhovanou IBV v počte 58 rodinných domov. Prevedená bude z rúr PVC kanalizačných hrdlových D315mm (DN 300), dĺžka vetvy K1 cca. 270+130=400m a K2 cca. 370m. Na vetvách budú osadené revízne šachty plastové D1000mm s poklopom liatinovým D600mm. Napojenie vetvy „K1“ do projektovanej

kanalizácie DN 300 vetva „AF“ na ul. Žitavská, napojenie vetvy „K2“ do projektovanej kanalizácie DN 300 vetva „AF“ na ul. Žitavská.

Prípojky k jednotlivým RD v počte 58 ks z rúr PVC kanalizačných hrdlových D160mm (DN 150) s osadením kontrolných šacht plastových D600mm za hranicami pozemkov RD.

Množstvá vypúšťaných odpadných splaškových vôd do vetvy K1 a K2:

Qd pr.	= 27.840 l/deň	Qd max = 44.550 l/deň
Qh	= 0,58 l/sec	Qh max = 1,04 l/sec
Qh výp.	= 3,49 l/sec	
Qroč	= 10.162 m3/rok	

VETVA K3:

Vetva „K3“ bude odvádzať odpadné splaškové vody z lokalitu s navrhovanou IBV v počte 22 rodinných domov. Prevedená bude z rúr PVC kanalizačných hrdlových D315mm (DN 300), dĺžka vetvy K3 cca. 360m. Na vetve budú osadené revízne šachty plastové D1000mm s poklopom liatinovým D600mm. Napojenie vetvy „K3“ do projektovanej kanalizácie DN 300 vetva „AH“ na ul. Cintorínska.

Prípojky k jednotlivým RD v počte 22 ks z rúr PVC kanalizačných hrdlových D160mm (DN 150) s osadením kontrolných šacht plastových D600mm za hranicami pozemkov RD.

Množstvá vypúšťaných odpadných splaškových vôd do vetvy K3:

Qd pr.	= 10.560 l/deň	Qd max = 16.900 l/deň
Qh	= 0,31 l/sec	Qh max = 0,56 l/sec
Qh výp.	= 2,15 l/sec	
Qroč	= 3.855 m3/rok	

VETVA K4 + K5:

Vetva „K4 a K5“ bude odvádzať odpadné splaškové vody z lokalitu s navrhovanou IBV v počte 31 rodinných domov. Prevedená bude z rúr PVC kanalizačných hrdlových D315mm (DN 300), dĺžka vetvy K4 cca. 180m a K5 cca. 200m. Na vetvách budú osadené revízne šachty plastové D1000mm s poklopom liatinovým D600mm. Napojenie vetvy „K4“ do projektovanej kanalizácie DN 300 vetva „AG“ na ul. Hlavná, napojenie vetvy „K5“ do projektovanej kanalizácie DN 300 vetva „CA“ na ul. Hliníky.

Prípojky k jednotlivým RD v počte 31 ks z rúr PVC kanalizačných hrdlových D160mm (DN 150) s osadením kontrolných šacht plastových D600mm za hranicami pozemkov RD.

Množstvá vypúšťaných odpadných splaškových vôd do vetvy K4 a K5:

Qd pr.	= 14.880 l/deň	Qd max = 23.800 l/deň
Qh	= 0,44 l/sec	Qh max = 0,79 l/sec
Qh výp.	= 2,55 l/sec	
Qroč	= 5.431 m3/rok	

VETVA K6:

Vetva „K6“ bude odvádzať odpadné splaškové vody z lokalitu s navrhovanou IBV v počte 11 rodinných domov. Prevedená bude z rúr PVC kanalizačných hrdlových D315mm (DN 300), dĺžka vetvy K6 cca. 190m. Na vetve budú osadené revízne šachty plastové D1000mm s poklopom liatinovým D600mm. Napojenie vetvy „K6“ do projektovanej kanalizácie DN 300 vetva „AE“ na ul. Nábřežná.

Prípojky k jednotlivým RD v počte 11 ks z rúr PVC kanalizačných hrdlových D160mm (DN 150) s osadením kontrolných šacht plastových D600mm za hranicami pozemkov RD.

Množstvá vypúšťaných odpadných splaškových vôd do vetvy K6:

Qd pr.	= 5.280 l/deň	Qd max = 8.450 l/deň
Qh	= 0,16 l/sec	Qh max = 0,30 l/sec
Qh výp.	= 1,52 l/sec	
Qroč	= 1.927 m3/rok	

VETVA K7:

Vetva „K7“ bude odvádzať odpadné splaškové vody z lokalitu s navrhovanou IBV v počte 8 rodinných domov. Prevedená bude z rúr PVC kanalizačných hrdlových D315mm (DN 300),

dĺžka vetvy K7 cca. 150m. Na vetve budú osadené revízne šachty plastové D1000mm s poklopom liatinovým D600mm. Napojenie vetvy „K7“ do projektovanej kanalizácie DN 300 vetva „AC-3“ na ul. Žitavská.

Prípojky k jednotlivým RD v počte 8 ks z rúr PVC kanalizačných hrdlových D160mm (DN 150) s osadením kontrolných šachiet plastových D600mm za hranicami pozemkov RD.

Množstvá vypúšťaných odpadných splaškových vôd do vetvy K7:

Qd pr.	= 3.840 l/deň	Qd max = 6.150 l/deň
Qh	= 0,11 l/sec	Qh max = 0,20 l/sec
Qh výp.	= 1,30 l/sec	
Qroč	= 1.402 m ³ /rok	

VETVA K8:

Vetva „K8“ bude odvádzať odpadné splaškové vody z lokalitu s navrhovanou IBV v počte 8 rodinných domov. Prevedená bude z rúr PVC kanalizačných hrdlových D315mm (DN 300), dĺžka vetvy K7 cca. 90m. Na vetve budú osadené revízne šachty plastové D1000mm s poklopom liatinovým D600mm. Napojenie vetvy „K8“ do projektovanej kanalizácie DN 300 vetva „AD“ na ul. Športová.

Prípojky k jednotlivým RD v počte 8 ks z rúr PVC kanalizačných hrdlových D160mm (DN 150) s osadením kontrolných šachiet plastových D600mm za hranicami pozemkov RD.

Množstvá vypúšťaných odpadných splaškových vôd do vetvy K8:

Qd pr.	= 3.840 l/deň	Qd max = 6.150 l/deň
Qh	= 0,11 l/sec	Qh max = 0,20 l/sec
Qh výp.	= 1,30 l/sec	
Qroč	= 1.402 m ³ /rok	

VETVA K9:

Vetva „K9“ bude odvádzať odpadné splaškové vody z lokalitu s navrhovanou HBV v počte 4x7 bytových jednotiek. Nakoľko v danej lokalite je projektovaná kanalizácia PVC D315mm (DN 300) vetva „AB-2“, prevedené budú kanalizačné prípojky v počte 4 ks z rúr PVC kanalizačných hrdlových D160mm (DN 150) s osadením kontrolných šachiet plastových D600mm za hranicami pozemkov HBV.

Množstvá vypúšťaných odpadných splaškových vôd do vetvy K9:

Qd pr.	= 10.080 l/deň	Qd max = 16.130 l/deň
Qh	= 0,29 l/sec	Qh max = 10,52 l/sec
Qh výp.	= 2,42 l/sec	
Qroč	= 3.680 m ³ /rok	

VETVA K10:

Vetva „K10“ bude odvádzať odpadné splaškové vody z lokalitu s navrhovanou IBV v počte 16 rodinných domov. Prevedená bude z rúr PVC kanalizačných hrdlových D315mm (DN 300), dĺžka vetvy K10 cca. 250m. Na vetve budú osadené revízne šachty plastové D1000mm s poklopom liatinovým D600mm. Napojenie vetvy „K10“ do projektovanej kanalizácie DN 300 vetva „AA“ na ul. Hlavná.

Prípojky k jednotlivým RD v počte 16 ks z rúr PVC kanalizačných hrdlových D160mm (DN 150) s osadením kontrolných šachiet plastových D600mm za hranicami pozemkov RD.

Množstvá vypúšťaných odpadných splaškových vôd do vetvy K10:

Qd pr.	= 7.680 l/deň	Qd max = 12.290 l/deň
Qh	= 0,23 l/sec	Qh max = 0,41 l/sec
Qh výp.	= 1,83 l/sec	
Qroč	= 2.803 m ³ /rok	

VETVA K11:

Vetva „K11“ bude odvádzať odpadné splaškové vody z lokalitu multifunkčného športového areálu. Nakoľko v danej lokalite je projektovaná kanalizácia PVC D315mm (DN 300) vetva „AA“, prevedená bude kanalizačná prípojka v počte 1 ks z rúr PVC kanalizačných hrdlových D160mm (DN 150) s osadením kontrolnej šachty plastovej D600mm za hranicou pozemku areálu.

Množstvá vypúšťaných odpadných splaškových vôd do vetvy K11:

Qd pr.	=	4.650 l/deň	Qd max = 7.440 l/deň
Qh	=	0,16 l/sec	Qh max = 0,29 l/sec
Qh výp.	=	1,34 l/sec	
Qroč	=	1.400 m3/rok	

VETVA K12:

Vetva „K12“ bude odvádzať odpadné splaškové vody z lokality rekreačného zariadenia pri štrkovisku. Prevedená bude ako tlaková kanalizácia z rúr tlakových HDPE D63mm (DN 50), dĺžka vetvy K11 cca. 200m, potrubie bude vedené po jestvujúcom mostnom telese cez rieku Nitra. Napojenie vetvy „K12“ do projektovanej kanalizácie DN 300 vetva „AE“ na ul. Nábrežná.

Množstvá vypúšťaných odpadných splaškových vôd do vetvy K12:

Qd pr.	=	13.300 l/deň	Qd max = 21.280 l/deň
Qh	=	0,39 l/sec	Qh max = 0,70 l/sec
Qh výp.	=	3,39 l/sec	
Qroč	=	2.150 m3/rok	

VETVA K13:

Vetva „K13“ bude odvádzať odpadné splaškové vody z lokality Agátske lúky (rekreácia a CR). Prevedená bude ako tlaková kanalizácia z rúr tlakových HDPE D90mm (DN 80), dĺžka vetvy K13 cca. 890m. Prečerpávacía stanica odpadných splaškových vôd areálu relaxačno-rehabilitačného centra bude súčasťou projektu tohto areálu. Potrubie bude vedené v zeleni, v súbehu s navrhovaným vodovodom „VD9“. Napojenie vetvy „K13“ do projektovanej kanalizácie DN 300 vetva „A“ na ul. Cintorínska.

Množstvá vypúšťaných odpadných splaškových vôd do vetvy K13:

Qd pr.	=	28.650 l/deň	Qd max = 45.840 l/deň
Qh	=	0,84 l/sec	Qh max = 1,51 l/sec
Qh výp.	=	3,54 l/sec	
Qroč	=	8.600 m3/rok	

Vetvy „K1 až K13“ spolu:

Qd pr.	=	130.600 l/deň
Qd max	=	208.960 l/deň
Qh	=	3,62 l/sec
Qh max	=	6,52 l/sec
Qh výp.	=	7,64 l/sec
Qroč	=	40.626 m3/rok

O tieto množstvá vzrastú množstvá vypúšťaných odpadných splaškových vôd do navrhovanej obecnej kanalizácie.

Sumár navrhovaných kanalizačných rozvodov:

Kanalizácia – rozšírenie:

Potrubie PVC D315mm - dĺžka 400+370+360+180+200+190+150+90+150 = 2.090 bm

Potrubie HDPE D63mm - dĺžka = 200 bm

Celková dĺžka potrubí cca.: 2.290 bm

Kanalizačné prípojky k objektom :

Rodinné domy – počet 154

Potrubie PVC DN 150 - dĺžka 154 * 8 = 1.386 bm

4 * 7 b.j. – počet 4

Potrubie PVC DN 150 - dĺžka 4 * 8 = 32,0 bm

Multifunkčný športový areál – počet 1

Potrubie PVC DN 150 - dĺžka 1 * 8 = 8,0 bm

Celková dĺžka potrubí cca.: 1.426 bm

ENERGETIKA

L.3. ELEKTRICKÁ ENERGIA

Hlavným napájacím zdrojom pre zásobovanie obce elektrickou energiou je elektrická rozvodňa a transformovňa Rz 110/22 kV Nové Zámky. Z tejto rozvodne je vyvedená 22 kV priama distribučná linka v smere do obce. Distribučné vedenia 22 kV slúžia pre rozdelenie elektrickej energie z nadradenej sústavy. Z tohto vzdušného vedenia VN 22kV sú zrealizované VN 22kV vzdušné prípojky pre zásobovanie elektrinou vonkajšie trafostanice obce s prevodom 22 kV/0,4 kV. Katastrom obce prechádza aj diaľkové VVN 110kV.

Pre návrhovú časť ÚPN-O je záväzný koridor pre výstavbu 400kV-vedenia v trase jestvujúceho vedenia VVN 110kV.

Odberatelia el. energie sú zásobovaní z distribučných transformátorových staníc (DTS) 22/0,42 kV. V obci je v súčasnosti 7 ks DTS, z toho 5ks je pre verejný rozvod a 2 ks je pre priemysel a dopravu. Transformačná stanica č.TS0057-008 mrežová transformačná stanica 63kVA je cudzia transformačná stanica a je jej vlastníkom sú SD Nové Zámky a pre distribučný rozvod nemožno používať.

L.3..1. VN SÚSTAVA

VN sústava: 22 kV, 50Hz –IT,

Ochrana pred úrazom el. prúdom STN 333201:

- v normálnej prevádzke : umiestnením mimo dosahu, krytmi
- pri poruche: samočinným odpojením napájania s rýchlym vypnutím

Jednotlivé trafostanice sú pri súčasnej potrebe elektrickej energie na úrovni DTS na dostatočnej kapacite a ďalší prírastok ich zaťaženia je možný z kapacitného i prevádzkového hľadiska. Obec Úľany nad Žitavou je zásobovaná elektrickou energiou VN odbočkami zo vzdušného vedenia VN 22kV - linky č.248 smer Vráble 3x Al-Fe 110mm², ktorá je vedená z rozvodne 110/22kV Nové Zámky. Vedenie VN odbočiek je prevedené z holých vodičov 3x Al-Fe, uložených na podperných betónových stĺpoch J10,5/.. a v súčasnosti zodpovedá požiadavkám pre odber elektrickej energie. Linka č.248 prechádza južnou časťou obce a pokračuje do Vrábel. V obci je z nej napojených trafostaníc, niektoré z nich však nie sú vo vlastníctve ZSE. Zoznam trafostaníc v obci a jej blízkom okolí:

Jestvujúce trafostanice:

TS 0057-001 400kVA_transformačná stanica dva a polstĺpcová. Je tu možnosť rozšírenia transformačnej stanice na 630kVA. prípade rozšírenia výkonu transformačnej stanice jestvujúce hlavné vývody budú nahradené zemnými káblami NAYY-J 4x150mm² a závesnými káblami NFA 2X 4x95mm² na základe požiadaviek ZSE .

TS 0057-002 250kVA_mrežová transformačná stanica PTS400. Je tu možnosť rozšírenia transformačnej stanice na 400kVA. V prípade rozšírenia výkonu transformačnej stanice jestvujúce hlavné vývody budú nahradené zemnými káblami NAYY-J 4x150mm² a závesnými káblami NFA 2X 4x95mm² na základe požiadaviek ZSE .

TS 0057-003 250kVA_ mrežová transformačná stanica PTS400. Je tu možnosť rozšírenia transformačnej stanice na 400kVA. prípade rozšírenia výkonu transformačnej stanice jestvujúce hlavné vývody budú nahradené zemnými káblami NAYY-J 4x150mm² a závesnými káblami NFA 2X 4x95mm² na základe požiadaviek ZSE.

TS 0057-004 250kVA_ transformačná stanica dva a polstĺpcová. Je tu možnosť rozšírenia transformačnej stanice na 630kVA. V prípade rozšírenia výkonu transformačnej stanice jestvujúce hlavné vývody budú nahradené zemnými káblami NAYY-J 4x150mm² a závesnými káblami NFA 2X 4x95mm² na základe požiadaviek ZSE .

TS 0057-005 160kVA_ transformačná stanica P.D. Úľany n/Žitavou. Jednostĺpcová transformačná stanica. Je tu možnosť rozšírenia transformačnej stanice na 250kVA. V prípade rozšírenia výkonu transformačnej stanice jestvujúce hlavné vývody budú nahradené zemnými káblami NAYY-J 4x150mm² a závesnými káblami NFA 2X 4x95mm² na základe požiadaviek ZSE .

TS 0057-008 250kVA_ mrežová transformačná stanica cudzieho vlastníctva SD Nové Zámky. Pre účely ZSE transformačnú stanicu nemôžeme použiť .

TS 0057-009 250kVA_ transformačná stanica dva a polstĺpcová. Je tu možnosť rozšírenia transformačnej stanice na 630kVA. V prípade rozšírenia výkonu transformačnej stanice jestvujúce hlavné vývody budú nahradené zemnými káblami NAYY-J 4x150mm² a závesnými káblami NFA 2X 4x95mm² na základe požiadaviek ZSE .

Navrhované trafostanice:

TS 0057-010 160kVA_ Pre odber elektrickej energie v časti zariadenia navrhovanej výroby, agroturistiky a multifunkčného zariadenia pri športovisku navrhujeme vybudovať novú polozapustenú transformačnú stanicu typu EH8 Haramia č.TS0057-010. Novovybudovanú transformačnú stanicu navrhujeme napojiť z existuj vzdušného vedenia VN 3xAl-Fe 70mm² s káblou vysokonapäťovou prípojkou 3x 20 NFA2X/F/2Y 1x95mm² .Nová káblou VN prípojka bude inštalovaná v káblovej ryhe v pieskovom lôžku z hora chránené ochrannými platňami .Napojenie Na VN vedenie bude cez zvislý úsekový odpínač FLC GBS a obmedzovač prepätia HDA24N .

TS 0057-011 63kVA_ Bola demontovaná a bola demontovaná aj VN prípojka k transformačnej stanici 3xAl-Fe 35mm². Pre zariadenie rekreácie a CR v časti Agátske lúky bude na mieste zdemontovanej trafostanice bude vybudovaná nová polozapustená transformačná stanica typu EH8 Haramia 63kVA. Novovybudovanú transformačnú stanicu navrhujeme napojiť z existuj vzdušného vedenia VN 3xAl-Fe 70mm² s káblou vysokonapäťovou prípojkou 3x 20 NFA2X/F/2Y 1x95mm² .Nová káblou VN prípojka bude inštalovaná v káblovej ryhe v pieskovom lôžku z hora chránené ochrannými platňami. Napojenie Na VN vedenie bude cez zvislý úsekový odpínač FLC GBS a obmedzovač prepätia HDA24N .

L.3..2. NN SÚSTAVA

Je prevedená systémom napätí 400/230V. Rozvody sú prevedené vzdušnými vedeniami NN a to holými vodičmi AlFe na betónových podperných stĺpoch spolu s rozvodom verejného osvetlenia a ozvučenia dediny /centrálny rozhlas/. Niektoré NN sekundárne vývody zo stožiarových trafostaníc do centier spotreby sú vyvedené prostredníctvom závesných káblov po stožiaroch NN sekundárnej vzdušnej siete.

Vzdušné vedenia :Rozvodná sieť NN je od existujúcich trafostaníc je vyhotovená vzdušným vedením AlFe, uloženým na podperných betónových stĺpoch.

Hlavné vetvy vzdušného vedenia sú vedené pozdĺž štátnej cesty a miestnych komunikácií. Na podperných betónových stĺpoch vzdušného vedenia NN je vedený aj napájací vodič verejného osvetlenia a sú na nich umiestnené osvetľovacie telesá verejného osvetlenia. Rozvádzače NN, umiestnené na existujúcich trafostaniciach, vyhovujú momentálnym požiadavkám pre zásobovanie obce elektrickou energiou. V rámci ekológie a zníženia strát

na energetickom zariadení v súčasnej dobe ZSE a.s. člen skupiny e-on prevádza rekonštrukcie trafostaníc a káblových zemných a vzdušných vedení Al-Fe v dedinách a mestách Nitrianskeho samosprávneho kraja. Dá sa očakávať, že aj v dedine Úľany nad Žitavou prebehne rekonštrukcia sietí NN. Rekonštrukcia pozostáva s náhradou niektorých trafostaníc za polozapustené trafostanice, náhradou existuj. zastaralých stožiarov J9/300 za nové betónové stožiare J10,5/.. a výmenou existuj Al-Fe vedenia na betónových stožiaroch za závesný kábel NFA2X 4x95mm². Po vybudovaní ďalších trafostaníc v obci bude existujúce vzdušné vedenie upravené tak, aby boli všetky trafostanice z hľadiska ich zaťaženia prevádzkované čo najoptimálnejšie. Vzhľadom na existujúci charakter zástavby obce sa tu nevyskytujú objekty s výrazne vyšším odberom elektrickej energie.

Navrhované podzemné vedenia NN :

Nové vedenia v lokalite navrhovaných plôch pre rekreáciu a cestovný ruch budú prednostne riešené ako zemné káblové vedenia. Nové vedenia budú vo vhodných miestach napojené na existujúce vzdušné vedenia, prípadne budú napojené priamo z rozvádzačov NN nových kioskových trafostaníc. Káblové NN vedenia budú inštalované v káblovej rýhe v pieskovom lôžku z hora chránené výstražnou fóliou .

Ochrana pred úrazom el. prúdom:

- v normálnej prevádzke:
  1. izolovaním živých častí
  2. krytmi
  3. umiestnením mimo dosahu
- pri poruche: samočinným odpojením napájania

Prostredie: 4.1.1. vonkajšie

Stupeň dôležitosti dodávky el. energie: č. 3 – STN 341610.

Dodávku el. energie nie je potrebné zvláštnymi opatreniami a môžu byť pripojené na jeden zdroj – prívod.

Predpokladané Inštalované výkony NN :

V časti rybárskeho kúta ,multifunkčného športového areálu predbežne počítame inštalovaným výkonom 200 kVA .Uvedený výkon môže zabezpečovať novovybudovaná transformačná stanica TS0057-010 .Káblové sekundárne rozvody v tejto časti budú inštalované z novopostavenej transformačnej stanice kioskového vyhotovenia káblami typu NAYY-J.. príslušnej dimenzie .Meranie spotreby elektrickej energie bude v trafostanici na verejne prístupnom mieste .

V časti Relaxačno-rehabilitačného centra v časti AGÁTHY /agátske lúky / predbežne počítame inštalovaným výkonom 63 kVA .Uvedený výkon môže zabezpečovať novovybudovaná transformačná stanica TS0057-010 .Káblové sekundárne rozvody v tejto časti budú inštalované z novopostavenej transformačnej stanice kioskového vyhotovenia káblami typu NAYY-J.. príslušnej dimenzie .

V časti Relaxačno-rehabilitačného centra vedľa rieky Nitra predbežne počítame inštalovaným výkonom 100 kVA .Uvedený výkon môže zabezpečovať z rekonštruovanej transformačnej stanice TS 0057-001 C22-b zo 400kVA na 630 kVA . Káblové sekundárne rozvody v tejto časti budú inštalované z rekonštruovanej transformačnej stanice C22-b vyhotovenia káblami typu NAYY-J.. príslušnej dimenzie .

Spolu zvýšenie inštalovaného výkonu pre novú výstavbu bude $P_i = 363 \text{ kVA}$

L.3..3. VONKAJŠIE OSVETLENIE

V celej obci je vedenie verejného osvetlenia vedené po spoločných podperných betónových stĺpoch s vedením NN. Osvetlenie je realizované rôznymi typmi svietidiel, ktoré sú umiestnené na

stĺpoch vedenia NN. Existujúce svietidlá navrhujeme vymeniť za modernejšie s vyššou účinnosťou a menšou spotrebou. V lokalite navrhovaných komplexov a plôch pre rekreáciu a cestovný ruch bude vybudované nové verejné osvetlenie. Napájacie vedenie pre verejné osvetlenie je vyhotovené výbojkovými svietidlami osadenými na samostatných betónových a ocelových stožiaroch vonkajšieho osvetlenia a podperných bodoch NN vedení. Spínanie verejného osvetlenia je centrálné prostredníctvom impulzných káblov cez RVO pri trafostaniciach.

Osvetľovacia sústava v obci je v prevážnej miere zložená zo zastaralých, technicky absolútne nevyhovujúcich svietidiel. Ide hlavne o svietidlá a to typy 240900,24624-3 250W, ich výrobcom bol Elektrosvit a vek sa dá odhadnúť na 25-30rokov. Ďalej svietidlá typu 4442801-02 a 4441970 od toho istého výrobcu. Taktiež sa tu nachádza niekoľko kusov svietidiel typu 2301 s IP23 ,RVLX 125W cca. Z roku 1975. U tých svietidiel je značný problém s náhradnými dielmi, ale aj znehodnotenou optickou sústavou .

Osvetľovacia sústava má z hľadiska štruktúry svetelných zdrojov nevyhovujúci sortiment dnes už zastaralých ortuťových výbojek typ RVLX 125 až 250W. Tieto je potrebné nahradiť modernými, pre osvetlenie komunikácii najvhodnejšími sodíkovými výbojkami .Svietidla boli inštalované pred 25 až 30 rokmi.

Bezpečnosť : Pád uvoľnených krytov svietidiel môže zapríčiniť nebezpečenstvo úrazu
Popis doporučeného stavu

V obci navrhujeme inštalovať rozvádzače vonkajšieho osvetlenia RVO SOV PANTER KDR3 na samostatných stožiaroch. Intenzita osvetlenie bude regulované systémom SOVO na základe súmrakovo snímača, ktorý bude ovládať regulátor PANTER KDR-03. Systém SOVO slúži na hospodárne využívanie potenciálu verejného osvetlenia. Spočíva v selektívnom riadení výkonu jednotlivých svietidiel alebo ich skupín podľa potreby.

Regulácia intenzity osvetlenia bude pomocou modulácie sieťového napätia bez použitia dodatočného komunikačného vodiča. Systém SOVO II sa skladá z dvoch častí:1- ovládač verejného osvetlenia PANTER (výkonová jednotka) 2- regulátora PVR 150.

- znižuje spotrebu elektrickej energie
- prijíma signály šíriace sa po napájacom vedení
- je určený pre spoluprácu s konvenčnými predradníkmi vo svietidlách
- plynulá regulácia výkonu 100%-15%
- nespôsobuje akustické rezonancie
- zvyšuje životnosť svetelného zdroja až o 30%
- umožňuje skupinové riadenie svietidiel až 15 skupín.
- Je určené pre svietidlá s vysokotlakovými sodíkovými a metalhalogenidovými výbojkami 70W,100W a 150W.

Úlohou regulátora PVR 150 je riadiť výkon pripojenej výbojky na základe prijatých povelov. Regulátor PANTER sa skladá z riadiacej a výkonovej jednotky, ktorá vysiela povely do siete VO. Vysiela radiace impulzy do 1 fázy, synchronizuje vysielaný impulzy vzľadom na sieť. Vysielané signály nerušia sieť, regulátor má malé rozmery a ľahkú obsluhu.

L.4. ZÁSOBOVANIE ZEMNÝM PLYNOM

Obec je napojená na zdroj zemného plynu – VTL plynovod o priemere DN 150. Z plynovodu vedie prípojka - VTL prípojka DN 80 z rúr PE, ktorá je ukončená v regulačnej stanici RS 3000. Regulačná stanica je umiestnená v severnej časti okraja obce na ul. Cintorínska. Menovitý výkon regulačnej stanice je 3000 m³/hod. Regulačná stanica zásobuje zemným plynom obec. Výstupný pretlak plynu za regulačnou stanicou je 300 kPa.

Plynovody sú vedené okrajom miestnych komunikácií, uložené sú v zemi. Materiál potrubia plynovodov z rúr PE SDR 11 PN 10 dimenzií D 63 - 160mm (DN 50-150).

Maximálny pretlak plynu v potrubí je 300 kPa.

Rozšírenie plynofikácie obce môžeme považovať za jednu z alternatív pre zabezpečenie potreby tepelnej energie pre vykurovanie domov a iných objektov, chod domácností v rodinných domoch a taktiež pre možnú technologickú spotrebu plynu v blízkosti navrhovaných rekreačných zariadení. Návrh plynovodnej siete sa dotýka rozšírenia siete plynovodov, ktorá je v súčasnosti realizovaná takým spôsobom, aby bolo umožnené zásobovanie zemným plynom pre priestory s plánovanou výstavbou obytných a rekreačných zariadení.

Pri realizovaní všetkých navrhovaných sietí v budúcnosti by malo dôjsť k zvýšeniu zaťaženia jestvujúcej regulačnej stanice plynu o $Q_{h \max} = 637 \text{ m}^3/\text{hod}$ a $Q_{h \text{ výp.}} = 266 \text{ m}^3/\text{hod}$. Nutnosť rekonštrukcie regulačnej stanice plynu bude posúdená oddelením koncepcie a rozvoja plynovodných sietí SPP počas výstavby jednotlivých plynovodov.

L.4..1. ROZŠÍRENIE PLYNOFIKÁCIE OBCE

Popis obecných plynovodov:

Plynovody budú vyhotovené z polyetylénových trubiek spojovaných pomocou elektrotvaroviek. Potrubie bude vedené v zemi v ryhe o šírke 60cm a hĺbke 0,8-1,0m, uložené v pieskovom lôžku, obsyp potrubia prevedený pieskom s osadením výstražnej fólie a signalizačného vodiča na potrubie PE.

Predĺženie pôvodných a výstavba nových miestnych plynovodov je navrhované v členení na 10 potrubných vetiev, ktoré je možno budovať po etapách, na základe potreby výstavby v jednotlivých lokalitách. Plynovody budú umiestnené väčšinou popri okrajoch miestnych komunikácií a v zelenom páse. Zobrazenie trás „STL1 až STL10“ je zrejmé z výkresu situácie.

Objekty sa budú napájať na plynovod pomocou prípojok z rovnakého materiálu, ako je plynovod, kolmo na plynovod. Pred každým objektom bude umiestnený stredotlaký regulátor tlaku plynu PN 300/2,1 kPa spolu s plynomerom vo vetrateľnej typizovanej plastovej skrinke. Priemerná dĺžka plynovej prípojky bude cca 8,0m.

Popis vetiev plynovodov STL1 až STL10:

Pri návrhu potrubnej siete sa uvažovalo s maximálnym možným prietokom plynu, ktorý by teoreticky mohol v danej potrubnej vetve nastať.

Použitie označenie pri popise :	Maximálny prietok ...	$Q_{\max}$	(m ³ /h)
	Výpočtový prietok ...	$Q_{h \text{ výp.}}$	(m ³ /h)
	Priemer potrubia	D	(mm)
	Dĺžka potrubia	L	(m)

VETVA STL1:

Vetva „STL1“ bude zásobovať zemným plynom lokalitu s navrhovanou IBV v počte 58 rodinných domov. Prevedená bude z rúr PE SDR 11 PN 10 D63mm (DN 50), dĺžka vetvy cca. L=740m. Na vetvu napojených 58ks domových prípojok PE D32mm (DN 25) s osadením RaMOZ (STL/NTL regulátor tlaku plynu + plynomer) na hranici pozemkov RD. Napojenie vetvy „STL1“ v dvoch bodoch na ul. Cintorínska a Žitavská (zaokruhovanie) na jestvujúci rozvod PE D160mm s osadením uzáverov plastových 2xDN 50 so zemnou súpravou teleskopickou a poklopom liatinovým.

Predpokladá sa vybavenie rodinného domu vykurovaním a prípravou teplej úžitkovej vody o celkovom tepelnom príkone 25 kW. Príprava jedál - na plynovom sporáku o tepelnom príkone 7,3 kW.

Výpočet spotreby plynu pre vetvu STL1:

$$Q_{h \max} = 58 * 3,50 = 203,0 \text{ m}^3/\text{hod}$$

koef. súč.	=	0,40 (1,40 m ³ /objekt)	
Q h výp.	=	203 * 0,4	= 81,20 m ³ /hod
Q roč vykुर.	=	58 * 1800	= 104.400 m ³ /rok
Q roč TUV	=	58 * 240	= 13.920 m ³ /rok
Q roč strava	=	58 * 180	= 10.440 m ³ /rok
Q roč spolu	=	128.760 m ³ /rok	

Vetva STL2:

Vetva „STL2“ bude zásobovať zemným plynom lokalitu s navrhovanou IBV v počte 22 rodinných domov. Prevedená bude z rúr PE SDR 11 PN 10 D63mm (DN 50), dĺžka vetvy cca. L=440m. Na vetvu napojených 22ks domových prípojok PE D32mm (DN 25) s osadením RaMOZ (STL/NTL regulátor tlaku plynu + plynomer) na hranici pozemkov RD. Napojenie vetvy „STL2“ v jednom bode na ul. Cintorínska (bez zaokruhovania) na jestvujúci rozvod PE D160mm s osadením uzáveru plastového DN 50 so zemnou súpravou teleskopickou a poklopom liatinovým.

Predpokladá sa vybavenie rodinného domu vykurovaním a prípravou teplej úžitkovej vody o celkovom tepelnom príkone 25 kW. Príprava jedál - na plynovom sporáku o tepelnom príkone 7,3 kW.

Výpočet spotreby plynu pre vetvu STL2:

Q h max	=	22 * 3,50	= 77,0 m ³ /hod
koef. súč.	=	0,40 (1,40 m ³ /objekt)	
Q h výp.	=	77 * 0,4	= 30,80 m ³ /hod
Q roč vykुर.	=	22 * 1800	= 39.600 m ³ /rok
Q roč TUV	=	22 * 240	= 5.280 m ³ /rok
Q roč strava	=	22 * 180	= 3.960 m ³ /rok
Q roč spolu	=	48.840 m ³ /rok	

Vetva STL3:

Vetva „STL3“ bude zásobovať zemným plynom lokalitu s navrhovanou IBV v počte 31 rodinných domov. Prevedená bude z rúr PE SDR 11 PN 10 D63mm (DN 50), dĺžka vetvy cca. L=470m. Na vetvu napojených 31ks domových prípojok PE D32mm (DN 25) s osadením RaMOZ (STL/NTL regulátor tlaku plynu + plynomer) na hranici pozemkov RD. Napojenie vetvy „STL3“ v dvoch bodoch na ul. Hlavná a ul. Hliníky (zaokruhovanie) na jestvujúci rozvod PE s osadením uzáverov plastových 2xDN 50 so zemnou súpravou teleskopickou a poklopom liatinovým.

Predpokladá sa vybavenie rodinného domu vykurovaním a prípravou teplej úžitkovej vody o celkovom tepelnom príkone 25 kW. Príprava jedál - na plynovom sporáku o tepelnom príkone 7,3 kW.

Výpočet spotreby plynu pre vetvu STL3:

Q h max	=	31 * 3,50	= 108,5 m ³ /hod
koef. súč.	=	0,40 (1,40 m ³ /objekt)	
Q h výp.	=	108,5 * 0,4	= 43,40 m ³ /hod
Q roč vykुर.	=	31 * 1800	= 55.800 m ³ /rok
Q roč TUV	=	31 * 240	= 7.440 m ³ /rok
Q roč strava	=	31 * 180	= 5.580 m ³ /rok
Q roč spolu	=	68.820 m ³ /rok	

Vetva STL4:

Vetva „STL4“ bude zásobovať zemným plynom lokalitu s navrhovanou IBV v počte 11 rodinných domov. Prevedená bude z rúr PE SDR 11 PN 10 D63mm (DN 50), dĺžka vetvy cca. L=220m. Na vetvu napojených 11ks domových prípojok PE D32mm (DN 25) s osadením RaMOZ (STL/NTL regulátor tlaku plynu + plynomer) na hranici pozemkov RD. Napojenie vetvy

„STL4“ v dvoch bodoch na ul. Hliníky a ul. Nábřežná (zaokružovanie) na jestvujúci rozvod PE s osadením uzáverov plastových 2xDN 50 so zemnou súpravou teleskopickou a poklopom liatinovým.

Predpokladá sa vybavenie rodinného domu vykurovaním a prípravou teplej úžitkovej vody o celkovom tepelnom príkone 25 kW. Príprava jedál - na plynovom sporáku o tepelnom príkone 7,3 kW.

Výpočet spotreby plynu pre vetvu STL4:

Q h max	=	11 * 3,50	=	38,5 m3/hod
koef. súč.	=	0,40 (1,40 m3/objekt)		
Q h výp.	=	38,5 * 0,4	=	15,40 m3/hod
Q roč vykur.	=	11 * 1800	=	19.800 m3/rok
Q roč TUV	=	11 * 240	=	2.640 m3/rok
Q roč strava	=	11 * 180	=	1.980 m3/rok
Q roč spolu	=	24.420 m3/rok		

Vetva STL5:

Vetva „STL5“ bude zásobovať zemným plynom lokalitu s navrhovanou IBV v počte 8 rodinných domov. Prevedená bude z rúr PE SDR 11 PN 10 D50mm (DN 40), dĺžka vetvy cca. L=160m. Na vetvu napojených 8ks domových prípojok PE D32mm (DN 25) s osadením RaMOZ (STL/NTL regulátor tlaku plynu + plynomer) na hranici pozemkov RD. Napojenie vetvy „STL5“ v jednom bode na ul. Žitavská (bez zaokružovania) na jestvujúci rozvod PE s osadením uzáveru plastového DN 40 so zemnou súpravou teleskopickou a poklopom liatinovým.

Predpokladá sa vybavenie rodinného domu vykurovaním a prípravou teplej úžitkovej vody o celkovom tepelnom príkone 25 kW. Príprava jedál - na plynovom sporáku o tepelnom príkone 7,3 kW.

Výpočet spotreby plynu pre vetvu STL5:

Q h max	=	8 * 3,50	=	28,0 m3/hod
koef. súč.	=	0,40 (1,40 m3/objekt)		
Q h výp.	=	28,0 * 0,4	=	11,20 m3/hod
Q roč vykur.	=	8 * 1800	=	14.400 m3/rok
Q roč TUV	=	8 * 240	=	1.920 m3/rok
Q roč strava	=	8 * 180	=	1.440 m3/rok
Q roč spolu	=	17.760 m3/rok		

Vetva STL6:

Vetva „STL6“ bude zásobovať zemným plynom lokalitu s navrhovanou IBV v počte 8 rodinných domov. Prevedená bude z rúr PE SDR 11 PN 10 D50mm (DN 40), dĺžka vetvy cca. L=110m. Na vetvu napojených 8ks domových prípojok PE D32mm (DN 25) s osadením RaMOZ (STL/NTL regulátor tlaku plynu + plynomer) na hranici pozemkov RD. Napojenie vetvy „STL6“ v dvoch bodoch na ul. Párovce a ul. Športová (zaokružovanie) na jestvujúci rozvod PE s osadením uzáverov plastových 2xDN 40 so zemnou súpravou teleskopickou a poklopom liatinovým.

Predpokladá sa vybavenie rodinného domu vykurovaním a prípravou teplej úžitkovej vody o celkovom tepelnom príkone 25 kW. Príprava jedál - na plynovom sporáku o tepelnom príkone 7,3 kW.

Výpočet spotreby plynu pre vetvu STL6:

Q h max	=	8 * 3,50	=	28,0 m3/hod
koef. súč.	=	0,40 (1,40 m3/objekt)		
Q h výp.	=	28,0 * 0,4	=	11,20 m3/hod
Q roč vykur.	=	8 * 1800	=	14.400 m3/rok
Q roč TUV	=	8 * 240	=	1.920 m3/rok
Q roč strava	=	8 * 180	=	1.440 m3/rok
Q roč spolu	=	17.760 m3/rok		

Vetva STL7:

Vetva „STL7“ bude zásobovať zemným plynom lokalitu s navrhovanou HBV v počte 4x7 (28) bytových jednotiek. Prevedená bude z rúr PE SDR 11 PN 10 D50mm (DN 40), dĺžka vetvy cca. L=150m. Na vetvu napojených 4ks domových prípojkov PE D32mm (DN 25) s osadením RaMOZ (STL/NTL regulátor tlaku plynu + plynometry) na hranici pozemkov HBV. Napojenie vetvy „STL7“ v dvoch bodoch na ul. Zámeček a ul. A. Hlinku (zaokruhovanie) na jestvujúci rozvod PE s osadením uzáverov plastových 2xDN 40 so zemnou súpravou teleskopickou a poklopom liatinovým.

Predpokladá sa vybavenie HBV samostatným vykurovaním jednotlivých bytov a prípravou teplej úžitkovej vody o celkovom tepelnom príkone 10 kW. Príprava jedál - na plynovom sporáku o tepelnom príkone 7,3 kW.

Výpočet spotreby plynu pre vetvu STL7:

Q h max	=	28 * 2,5	=	70,0 m3/hod
koef. súč.	=	0,40 (1,00 m3/byt)		
Q h výp.	=	70,0 * 0,4	=	28,00 m3/hod
Q roč vykुर.	=	28 * 1100	=	30.800 m3/rok
Q roč TUV	=	28 * 240	=	6.720 m3/rok
Q roč strava	=	28 * 180	=	5.040 m3/rok
Q roč spolu	=	42.560 m3/rok		

Vetva STL8:

Vetva „STL8“ bude zásobovať zemným plynom lokalitu s navrhovanou IBV v počte 16 rodinných domov. Prevedená bude z rúr PE SDR 11 PN 10 D63mm (DN 50), dĺžka vetvy cca. L=250m. Na vetvu napojených 16ks domových prípojkov PE D32mm (DN 25) s osadením RaMOZ (STL/NTL regulátor tlaku plynu + plynometer) na hranici pozemkov RD. Napojenie vetvy „STL8“ v dvoch bodoch na ul. Hlavná a ul. A. Hlinku(zaokruhovanie) na jestvujúci rozvod PE s osadením uzáverov plastových 2xDN 50 so zemnou súpravou teleskopickou a poklopom liatinovým.

Predpokladá sa vybavenie rodinného domu vykurovaním a prípravou teplej úžitkovej vody o celkovom tepelnom príkone 25 kW. Príprava jedál - na plynovom sporáku o tepelnom príkone 7,3 kW.

Výpočet spotreby plynu pre vetvu STL8:

Q h max	=	16 * 3,50	=	56,0 m3/hod
koef. súč.	=	0,40 (1,40 m3/objekt)		
Q h výp.	=	56,0 * 0,4	=	22,40 m3/hod
Q roč vykुर.	=	16 * 1800	=	28.800 m3/rok
Q roč TUV	=	16 * 240	=	3.840 m3/rok
Q roč strava	=	16 * 180	=	2.880 m3/rok
Q roč spolu	=	35.520 m3/rok		

Vetva STL9:

Vetva „STL9“ bude zásobovať zemným plynom lokalitu lokalitu multifunkčného športového areálu. Prevedená bude z rúr PE SDR 11 PN 10 D50mm (DN 40), dĺžka vetvy cca. L=30,0m. Na vetvu napojený areál prípojkou PE D32mm (DN 25) s osadením RaMOZ (STL/NTL regulátor tlaku plynu + plynometer) na hranici pozemku areálu. Napojenie vetvy „STL9“ v jednom bode na ul. Hlavná (bez zaokruhovania) na jestvujúci rozvod PE s osadením uzáveru plastového DN 40 so zemnou súpravou teleskopickou a poklopom liatinovým.

Predpokladá sa vybavenie areálu vykurovaním a prípravou teplej úžitkovej vody o celkovom tepelnom príkone 100 kW.

Výpočet spotreby plynu pre vetvu STL9:

Q h max	=	12,0 m3/hod
koef. súč.	=	0,80

Q h výp.	=	12,0 * 0,8	=	9,60 m3/hod
Q roč vykुर.	=	1 * 8000	=	8.000 m3/rok
Q roč TUV	=	1 * 2500	=	2.500 m3/rok
Q roč spolu	=	10.500 m3/rok		

Vetva STL10:

Vetva „STL10“ bude zásobovať zemným plynom lokalitu lokalitu rekreačného zariadenia pri štrkovisku. Prevedená bude z rúr PE SDR 11 PN 10 D63mm (DN 50), dĺžka vetvy cca. L=250,0m. Potrubie bude vedené po jestvujúcom mostnom telese cez rieku Nitra. Na vetvu napojený areál prípojkou PE D40mm (DN 32) s osadením RaMOZ (STL/NTL regulátor tlaku plynu + plynomer) na hranici pozemku areálu. Napojenie vetvy „STL10“ v jednom bode na ul. Nábřežná (bez zaokruhovania) na jestvujúci rozvod PE s osadením uzáveru plastového DN 50 so zemnou súpravou teleskopickou a poklopom liatinovým.

Predpokladá sa s ubytovaním cca 400 osôb v čase rekreačnej sezóny po dobu cca 6 mesiacov v roku a pri obsadení kapacity na 60 %.

Výpočet spotreby plynu pre vetvu STL10:

Q h max	=	16,0 m3/hod		
koef. súč.	=	0,80		
Q h výp.	=	16,0 * 0,8	=	12,8 m3/hod
Q roč strava	=	400*0.6*180*0.3	=	12.960 m3/rok
Q roč TUV	=	400*0.6*180*0.4	=	17.280 m3/rok
Q roč spolu	=	30.240 m3/rok		

Sumár navrhovaných STL DPZ rozvodov a STL DPZ prípojok:

STL DPZ plynovod – rozšírenie:

Potrubie DN 40 - dĺžka	160+110+150+30	=	450 bm
Potrubie DN 50 - dĺžka	740+440+470+220+250+250	=	2.370 bm

Celková dĺžka potrubí cca.: 2.820 bm

STL DPZ prípojky plynu k objektom :

Rodinné domy – počet	154		
Potrubie DN 25 - dĺžka	154 * 8	=	1.386 bm
4 * 7 b.j. – počet	4		
Potrubie DN 25 - dĺžka	4 * 8	=	32,0 bm
Multifunkčný športový areál – počet	1		
Potrubie DN 25 - dĺžka	1 * 8	=	8,0 bm
Rekreačný areál – počet	1		
Potrubie DN 32 - dĺžka	1 * 8	=	8,0 bm

Celková dĺžka potrubí cca.: 1.434 bm

SÚHRN ZVÝŠENIA POTREBY ZEMNÉHO PLYNU:

VETVA	Q h max (m3/hod)	Q h výp. (m3/hod)	Q roč vykur. (m3/rok)	Q roč TUV (m3/rok)	Q roč strava (m3/rok)
STL1	203,0	81,20	104.400	13.920	10.440
STL2	77,00	30,80	39.600	5.280	3.960
STL3	108,5	43,40	55.800	7.440	5.580
STL4	38,50	15,40	19.800	2.640	1.980
STL5	28,00	11,20	14.400	1.920	1.440
STL6	28,00	11,20	14.400	1.920	1.440
STL7	70,00	28,00	30.800	6.720	5.040
STL8	56,00	22,40	28.800	3.840	2.880
STL9	12,00	9,60	8.000	2.500	0
STL10	16,00	12,80	0	17.280	12.960

SPOLU: 637,00 266,00 316.000 63.460 45.720

Odbery na vykurovanie objektov v zimnom období počas vykurovacej sezóny (október – marec), odbery na prípravu teplej úžitkovej vody a stravy rovnomerne počas celého roka.

MAXIMÁLNE VPLYVY PRI DOBUDOVANÍ PREDPOKLADANÝCH INVESTÍCIÍ.

p.č.	objekt	Q h max (m3/hod)	Q h výp. (m3/hod)	Q roč. spolu (m3/rok)
1	Nové rodinné domy Obytné domy	609,00	244,20	384.440
2	Rekreácia a šport	28,00	21,80	40.740
	SPOLU ZVÝŠENIE ODBERU	637,00	266,00	425.180

Nakoľko nepoznáme súčasný odber zemného plynu nie je možné presne posúdiť, či je pôvodná regulačná stanica plynu typu RS 3000 dostatočná pre zásobovanie uvedených investícií. Konečné stanovisko ku zadanej otázke vydá na základe vlastných skúseností prevádzkovateľ plynového zariadenia v obci – SPP a.s..

Investor v lokalite Agátske lúky v prípade záujmu o plynifikáciu si túto bude riešiť vlastnou prípojkou.

L.5. SLABOPRÚDOVÉ ROZVODY

Obec Úľany nad Žitavou patrí do primárnej oblasti Nové Zámky-Šurany.V obci je vybudované káblové a vzdušné a zemné káblové telefónne vedenie a miestny rozhlas.

L.5..1. DIAĽKOVÉ KÁBLE

Cez katastrálne územie obce sú vedené optické káble v smere Šurany-Vráble. Káble sú inštalované v dedine pozdĺž tratí ŽSR a ďalej pozdĺž štátnej cesty č. I.

L.5..2. TELEFÓNNE VEDENIE

V obci je digitálna telefónna ústredňa. Z kábla prístupovej siete OOK sú účastnícke rozvody miestnej telefónnej siete(MTS) paprškovito rozvetvené do územia obce a to vzdušnými metalickými káblami na drevených podperných bodoch k jednotlivým účastníckym rozvádzačom (ÚR). Časť miestnej telefónnej siete vedie podzemnými metalickými káblami popri hlavných prístupových komunikáciách. Počet telefónnych prípojek je 400.Prístup do siete operátora pevnej verejnej rádiotelefónnej siete je zabezpečený cez miestny telekomunikačný kábel typu TCEKPFLE resp. TCEKPFLEZE s príslušným počtom párov, ktorý je napojený na oblasť optický kábel. Miestny telekomunikačný kábel je uložený v zemi a jeho trasa vedie súbežne so štátnou cestou. V obci sú vedené aj ďalšie miestne telekomunikačné káble rovnakého typu, uložené v zemi pozdĺž miestnych komunikácií. Podľa lokality a počtu žiadateľov na zriadenie telefónnej prípojky je v určitých miestach zrealizované napojenie na miestny telekomunikačný kábel. Jednotlivé svorkovnicové skrinky sú umiestnené na drevených pätkových stĺpoch a z nich sú závesnými vedeniami zriadené prípojky k jednotlivým účastníckym staniciam. Svorkovnicové skrine zemných káblových rozvodov sú ako voľne stojacie skrine s krytím IP44. Káblové telefónne prípojky sú zriadené aj z podzemného káblového vedenia podzemnými káblami TCEKPFLE Telekomunikačné siete patria do primárnej oblasti Nové Zámky. V obci sú priebežne vybavované všetky požiadavky na zriadenie telefónnych prípojek. Existujúce telefónne vedenia

zostanú nezmenené. Nové telefónne rozvody v lokalite navrhovaných lokalitách a plôch pre rekreáciu a cestovný ruch budú realizované káblovým vedením, ktoré budú uložené v zemi.

L.5..3. MIESTNY ROZHLAS

Rozhlasová ústredňa miestneho rozhlasu je umiestnená v budove obecného úradu. Od budovy obecného úradu je vedenie miestneho rozhlasu vedené po stožiaroch NN a na samostatných stĺpoch pozdĺž miestnych komunikácií, vedených súbežne so vzdušným vedením NN. Existujúce rozvody budú ponechané a v lokalite navrhovanej pre rekreáciu a cestovný ruch bude vybudované nové vedenie miestneho rozhlasu. Vedenie bude uložené v zemi a pre umiestnenie reproduktorov budú využité navrhované osvetľovacie stožiare verejného osvetlenia.

L.5..4. TELEVÍZNE SIETE A KÁBLOVÉ ROZVODY

V obci v súčasnosti nie sú vybudované televízne káblové rozvody a s ich budovaním sa vzhľadom na predpokladanú výšku investície zatiaľ neuvažuje.

L.5..5. MOBILNÉ RÁDIOTELEFÓNNE SIETE

V katastri obce sa nenachádzajú základňové stanice verejnej rádiatelefónnej siete mobilných operátorov T-MOBILE a ORANGE. Vykrývače sa nachádzajú mimo katastra obce. Kvalita príjmu T-MOBILE ETGE v obci je 2G. Zosilňovacia stanica /Vysielač/ operátora T-MOBILE je umiestnený na samostatnom stožiar v Šuranoch. Zosilňovacia stanica /Vysielač/ operátora Antény operátora ORANGE je umiestnený na stožiar radiokomunikácií v Húli. Kvalita príjmu ORANGE ETGE v obci je 2G.

M) KONCEPCIA STAROSTLIVOSTI O ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

M.1. ZÁSADY FUNKČNÉHO VYUŽÍVANIA ÚZEMIA VO VZŤAHU K EKOLOGICKEJ ÚNOSNOSTI

V obci Úľany nad Žitavou žilo k 31.12.2007 1531 obyvateľov. Pri katastrálnej výmere 8,4 km² dosiahla obec hustotu osídlenia 182,3 obyvateľov na km², čo je vyššie než slovenský priemer. Hustota obyvateľov v SR bola v r. 2001 109,2 obyvateľa/km².

Stav životného prostredia je sčasti poznačený imisiami, t.j. vplyvmi, ktorých zdroje sa nachádzajú mimo záujmového územia, sčasti investičnými zásahmi človeka do krajiny a jeho aktivitami v krajine. Obec má predovšetkým intenzívne poľnohospodárske využitie (až cca 80% výmery celého katastrálneho územia). Zásady využívania územia v návrhu smerujú do zlepšenia štruktúry krajiny, čo po realizácii opatrení by malo znamenať zlepšenie stavu životného prostredia v obci.

M.2. NÁVRH OPATRENÍ NA ELIMINÁCIU ALEBO OBMEDZENIE STRESOVÝCH PRVKOV V KRAJINE

Niektoré stresové prvky v krajine nie je možné eliminovať ani obmedziť – jedná sa najmä o vedenia vysokého napätia, ktoré ovplyvňujú vzhľad krajiny, ďalej sú to dopravné komunikácie (cesty, železnice), ktoré vizuálne krajinu ovplyvňujú menej, majú však negatívny dopad na biokoridory. Tieto je možné vizuálne sanovať líniovou zeleňou. Rovnakým spôsobom je možné ovplyvniť exponované negatívne časti zastavaného územia obce, ako sú výrobné areály a hospodárske dvory poľnohospodárskeho subjektu.

M.3. ZLOŽKY ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA

Z hľadiska hodnotenia stavu životného prostredia jednotlivých okresov na základe zaťaženia územia stresovými faktormi (IZAKOVIČOVÁ, Z., MYOZEOVÁ, M., 2002: *Zaťaženie územia vybranými stresovými faktormi podľa okresov. Atlas krajiny SR*) zaraďujú okres Nové Zámky medzi silne zaťažené okresy a to predovšetkým silným znečistením podzemných vôd, ohrozením ekologickej stability a eróznymi procesmi. V podrobnejšom priemetu stavu jednotlivých zložiek životného prostredia pre katastrálne územie obce Úľany nad Žitavou si môžeme všimnúť, že stav zložiek životného prostredia v tomto území je v horšom stave ako stav súborne hodnotený pre celý okres. K spomenutým faktorom za okres sa tu pridávajú ďalšie a to: znečistenie ovzdušia, poškodenie lesnej vegetácie a kontaminovaná pôda.

M.3..1. VODA

Ochrana vodných tokov a ich korýt je ustanovená zákonom č. 364/2004 Z.z.o vodách.

Kvalita povrchových vôd je hodnotená na základe sumarizácie výsledkov klasifikácie v zmysle STN 75 7221 „Kvalita vody. Klasifikácia kvality povrchových vôd“, ktorá kvalitu vody hodnotí v 8 skupinách ukazovateľov (A- skupina – kyslíkový režim, B- skupina – základné fyzikálno-chemické ukazovatele, C- skupina – nutrienty, D- skupina – biologické ukazovatele, E- skupina – mikrobiologické ukazovatele, Fskupina– mikropolutanty, G - skupina- toxicita, H- skupina – rádioaktivita) a s použitím sústavy medzných hodnôt zaraďuje vody podľa ich kvality do piatich tried (I.trieda – veľmi čistá voda až V. trieda – veľmi silno znečistená voda, pričom ako priaznivá kvalita vody je považované úroveň I, II a III. triedy kvality).

Systematické sledovanie kvality povrchových vôd realizuje od roku 1982 Slovenský hydrometeorologický ústav (SHMÚ). Pozorovacie sieť kvality vôd je založená na princípe povodí.

Slovenský hydrometeorologický ústav v rámci svojho čiastkového monitorovacieho systému vody nemá zriadené v tomto katastrálnom území ani v jeho okolí žiadne pozorovacie objekty kvality vody.

Kvalita povrchových vôd je podrobnejšie a systematicky sledovaná v okolí katra obce iba na profile Nitra, Žitava a Malá Nitra. Výsledky monitoringu (www.shmu.sk, 2006) sú uvedené v nasledujúcej tabuľke:

Tok - miesto odberu vzorky	Riečny km	Skupiny ukazovateľov					
		A	B	C	D	E	F
NITRA - ČECHYNCE	47,80	IV	IV	IV	V	V	IV
ŽITAVA - HÚL	3,50	II	IV	IV	IV	IV	
MALÁ NITRA - ŠURANY	4,00	III	III	IV	III	IV	I
MALÁ NITRA - POD ŠURANMI	0,80	IV	IV	V	IV	V	IV

Poznámky: *A* - kyslíkový režim, *B* - základné fyzikálno-chemické ukazovatele, *C* -nutrienty, *D* -biologické ukazovatele, *E* -mikrobiologické ukazovatele, *F* –mikropolutanty
I –veľmi čistá, *II* – čistá, *III* – znečistená, *IV* –silne znečistená, *V* – veľmi silne znečistená

Na silnejšie znečistenie poukazujú predovšetkým biologické, mikrobiologické ukazovatele a skupina nutrienty.

Územie z hľadiska kontaminácie podzemných vôd poľnohospodárskou činnosťou je zaradené medzi zraniteľné územia. Zraniteľné oblasti sú poľnohospodársky využívané územia, z ktorých zrážkové vody odtekajú do povrchových vôd alebo vsakujú do podzemných vôd, v ktorých je koncentrácia dusičnanov vyššia ako 50 mg.l-1 alebo sa môže v blízkej budúcnosti prekročiť. Na Slovensku boli zraniteľné oblasti vymedzené nariadením vlády č. 617/2004 v súlade so smernicou Rady 91/676/EEC o ochrane vôd pred znečistením dusičnanmi pochádzajúcich z poľnohospodárskych činností.

Iný pohľad na vodu v súvislosti so životným prostredím, je jej využitie v krajine. Táto problematika je podrobnejšie rozobratá v kapitole j.1.3. Ochrana pred povodňami a kapitole K.2. Tvorba krajiny.

Opatrenia:

- vybudovať kanalizáciu v obci
- zrealizovať návrh protipovodňových opatrení v zmysle štúdie „Revitalizácia katastra obce Úľany nad Žitavou ako súčasť integrovanej protipovodňovej ochrany“ (sprac. MVO Ľudia a voda 2009)

M.3..2. OVZDUŠIE

Stav a hlavne znečistenie ovzdušia je dominantne ovplyvňované veľkými a strednými lokálnymi a regionálnymi zdrojmi emisií, ako aj zahraničnými transmisiami. V obci nie sú registrované žiadne stredné ani veľké zdroje znečistenia ovzdušia. Stav ovzdušia preto ovplyvňujú iba malé zdroje znečistenia z priemyselnej výroby a domáce zdroje znečistenia spôsobené vykurovaním fosílnymi palivami. Z regionálneho hľadiska majú vplyv na ovzdušie v obci niektoré výrobné podniky v Šuranoch aj vzhľadom na prevládajúce vetry.

V roku 1994 sa dosiahlo zníženie výronu emisií plynofikáciou obcí v okrese Nové Zámky medzi inými aj v obci Úľany nad Žitavou.

Najväčším faktorom znečistenia ovzdušia je intenzívna kamiónová, autobusová a automobilová doprava a vplyv posypových materiálov v zimnom období. Priamo v zastavanej časti obce je možné zaradiť k zdrojom znečistenia zvyšky domácností vykurované fosílnymi palivami.

Opatrenia:

- dokončiť plynofikáciu obce
- využívať alternatívne zdroje energie

M.3..3. PÔDA

Z hľadiska indexu poľnohospodárskeho potenciálu patrí riešené územie k územiám s najvyšším potenciálom v rámci Slovenska, s významným zastúpením pôd najlepších bonít.

Ohrozenie pôdy vodnou eróziou je podmienené predovšetkým pôdotvorným substrátom a sklonitosťou územia. Z tohto hľadiska je možné celý kataster zaradiť k územiám veľmi málo ohrozeným vodnou eróziou. Významnejším faktorom v riešenom území je veterná erózia, ktorá môže byť pomerne účinne obmedzená plochami a pásmi vysokej a strednej drevitej vegetácie.

Z hľadiska kontaminácie pôdy, má väčšina územia nekontaminované pôdy (ČURLÍK, J., ŠEFČÍK, P., 2002: *Kontaminácia pôdy. Atlas krajiny SR*). Odolnosť pôd proti kompácii a intoxikácii je slabá až stredná. Pôdy sú slabo náchylné na acidifikáciu a majú strednú pufráčnú schopnosť. Náchylné sú na primárne aj kombinované zhutnenie. Pôdy patria medzi antropogénne ovplyvnené až antropogénne.

V okrese Nové Zámky je evidovaných 19 sond na poľnohospodárskej pôde, ktorých výsledky preukázali, že jednotlivé sledované prvky - Cd, Pb, Cr, Hg, As, Ni, N, P - nie sú prekročené v zmysle normy maximálne prípustných hodnôt v poľnohospodárskej pôde, teda sú pod limitom odporúčaných hodnôt.

Prognóza radónového rizika je pre riešené územie nízka (Čížek, P., Smolárová, H., Gluch, A., 2002: *Prognóza radónového znečistenia. Atlas krajiny SR*).

Z hľadiska ostatných geodynamických javov v území nie sú evidované svahové pohyby ani zosuvy. Makroseizmická intenzita vyjadrená MSK-64 neprekračuje s 90% pravdepodobnosťou 7 MSK-64 za 50 rokov (perióda návratnosti 475 rokov), čo znamená takmer najvyšší stupeň v rámci Slovenska.

Opatrenia:

- výsadba pôdoochranej zelene
- zneškodňovanie nelegálnych skládok odpadu

M.3..4. BIOTA

Biota predstavuje jednu z najdynamickejších zložiek prírody. V súvislosti so starostlivosťou o životné prostredie sú niektoré prvky bioty veľmi vhodnými indikátormi jeho kvality. Jedná sa o prítomnosť rastlinných aj živočíšnych druhov vrátane ich správania. Významným faktorom je pomer zastúpenia a prítomnosť nepôvodných druhov, prípadne invázných druhov rastlín, u ktorých je snaha o ich odstránenie. Na podporu pôvodných druhov je možné prijať opatrenia na ich umelé doplnenie v súlade so stanovištnými podmienkami biotopov.

Opatrenia:

- výsadba zelene v krajine (popri komunikáciách a pri navrhovaných vodných plochách)
- zakladanie mokradí v poľnohospodárskej krajine

M.4. FAKTORY OVPLYVŇUJÚCE ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

M.4..1. DOPRAVA

Doprava vplýva na životné prostredie v nasledovných smeroch:

- kolízia motorovej dopravy s chodcami
- produkcia znečisťujúcich látok (pevný polietavý prach a oxidy dusíka)
- zvýšenie hlučnosti prostredia
- vibrácie.

Z hľadiska dopravnej siete najvýraznejší vplyv dopravy na životné prostredie je možné očakávať pozdĺž štátnej cesty II/580 (Šurany – Podhájska – Kalná nad Hronom), ktorá nie je v bezprostrednom kontakte so zastavaným územím obce Úľany nad Žitavou, ďalej štátnej cesty III/05137 prechádzajúcej obcou a železničných tratí SD č.150 Šurany – Levice – Hronská Dúbrava a SD č. 151 Úľany nad Žitavou – Zlaté Moravce, ktorá limituje rozvoj obce z východnej strany.

V nasledujúcej tabuľke sú prevzaté vzdialenosti izofón od sledovaných porovnateľných komunikácií (v metroch):

Komunikácia	Hladina hluku (dB)		
	70	60	
Železničná trať	20	90	
Štátna cesta II/580	-	30	
Štátna cesta III/051037	-	19	

Prípustné hladiny hluku z dopravy relevantné pre obec sú podľa vyhlášky MZ SR č. 549/2007 Z.z. stanovené pre vonkajšie priestory nasledovne:

- obytné a rekreačné územia (kategória II): 50 dB počas dňa a večer, 45 dB počas noci
- obytné a rekreačné územia bezprostredne nadväzujúce na štátne cesty II. triedy, miestne komunikácie s hromadnou dopravou a železničné trate (kat. III): 60 dB cez deň a večer – v noci 50 – 55 (pri železnici) dB.
- výrobné zóny (kat. IV): 70 dB počas 24 hodín.

Ak je preukázané, že jestvujúci hluk z pozemnej a koľajovej dopravy prekračujúci prípustné hodnoty zapríčinený postupným narastaním dopravy nie je možné obmedziť dostupnými technickými opatreniami alebo organizačnými opatreniami bez podstatného narušenia dopravného výkonu, posudzovaná hodnota pre kategóriu územia II môže prekročiť prípustné hodnoty určujúcich veličín hluku z pozemnej dopravy najviac o 5 dB a pre kategórie územia III a IV najviac o 10 dB.

Izofóna 60 dB okolo železničnej trate výrazne zasahuje zónu predpokladaného rozvoja bývania vo východnej časti obce. Je preto nutné spraviť protihlukové opatrenia.

Vplyv hluku zo štátnej cesty II/580 je len okrajový vzhľadom k tomu, že táto komunikácia sa dotýka len južnej časti obce.

M.4..2. ODPADOVÉ HOSPODÁRSTVO

Zákon NR SR č.223/2001 Zz. o odpadoch, ustanovuje práva a povinnosti štátnej správy a obcí a povinnosti právnických a fyzických osôb pri predchádzaní vzniku odpadov a pri nakladaní s odpadmi, zodpovednosť za porušenie povinností na úseku odpadového hospodárstva a zriadenie Recyklačného fondu.

V zmysle zákona č. 127/2006 o perzistentných organických látkach a o zmene a doplnení zákona č. 223/2001 Z.z. o odpadoch vydáva podľa §-u 5 ods. 2 Krajský úrad životného prostredia všeobecne záväznú vyhlášku pre záväznú časť POH kraja. Táto doposiaľ nie je spracovaná. Z tohoto dôvodu zatiaľ platí POH obce do r. 2005.

Podľa tohoto POH:

- je TKO odvážaný na skládku do obce Michal nad Žitavou. Odvoz odpadu zabezpečuje fy Esko Michal nad Žitavou.
- bola obec zaviazaná do r. 2005 zriadiť zberový dvor pre určité druhy separovaného odpadu
- bola obec zaviazaná do r. 2005 zriadiť zberné miesto bioodpadu (nezrealizované) – návrh tohoto miesta je na ploche pri súčasnom zberovom mieste odpadu za ihriskom

V r. 2003 bol vypracovaný mestom Šurany zámer v zmysle zákona NR SR 127/1994 Z.z. o posudzovaní vplyvov na ŽP v znení neskorších právnych úprav na vytvorenie „Zberového dvora odpadov pre mesto Šurany a obce Bánov, Lipová, Úľany nad Žitavou“. Podľa tohoto zámeru je v obci Úľany nad Žitavou vybudované v mieste pri ihrisku zberové miesto odpadov s kapacitou 15 t na ploche cca 200 m² v zmysle POH obce do r. 2005. Táto aktivita je zrealizovaná v priestore za ihriskom.

Obec od roku 2003 separuje papier, sklo, tetrapaky a plasty. Separovaný odpad je organizovaný spolu s mestom Šurany. V obci sa nachádza KOVOŠROT vo vlastníctve fyzickej osoby, ktorý zbiera a vykupuje kovový odpad : železo, meď, hliník, mosadz a nerez.

Kompostovanie biologicky rozložiteľných odpadov realizujú občania vo svojich dvoroch.

Zo žúmp a septikov je odpad odvážaný na ČOV Šurany.

Na území katastra obce sú ďalšími producentmi odpadov hospodársky dvor poľnohospodárskeho subjektu Združenia agropodnikateľov družstva Dvory nad Žitavou.

Na území obce sa nachádzajú divoké skládky odpadov a to v lokalite Agač, pozdĺž poľnej prístupovej cesty k tejto lokalite a na brehoch starých ramien Nitry.

Obec je povinná v zmysle platných právnych predpisov sanovať staré neriadené skládky a ďalšie enviromentálne záťaž.

Kanalizácia a ČOV nie je vybudovaná, preto splaškové odpadové vody ohrozujú miestne toky.

Zákon NR SR č.223/2001 Zz. o odpadoch, ustanovuje práva a povinnosti štátnej správy a obcí a povinnosti právnických a fyzických osôb pri predchádzaní vzniku odpadov a pri nakladaní s odpadmi, zodpovednosť za porušenie povinností na úseku odpadového hospodárstva a zriadenie Recyklačného fondu.

V zmysle zákona č. 127/2006 o perzistentných organických látkach a o zmene a doplnení zákona č. 223/2001 Z.z. o odpadoch vydáva podľa §-u 5 ods. 2 Krajský úrad životného prostredia všeobecne záväznú vyhlášku pre záväznú časť POH kraja. Táto doposiaľ nie je spracovaná. Z tohoto dôvodu zatiaľ platí POH obce do r. 2005. V rámci neho si vypracovala organizačné, technologické a výrobné opatrenia na znižovanie vzniku odpadov a tiež opatrenia na znižovanie biologicky rozložiteľných odpadov ukladaných na skládky :

- Ekonomicky motivovať občanov k vyhovujúcemu nakladaniu s odpadmi v obci
- Zlepšiť podmienky zberu druhotných surovín
- Zlepšiť evidenciu pri nakladaní s odpadmi (hlásenia o odvezenom odpade, vyseparovaných zložkách a biologicky rozložiteľných odpadoch)
- Zabezpečiť zber nebezpečných odpadov kalendárovým spôsobom
- Zainteresovať právnické a fyzické osoby oprávnené na podnikanie na separovanom zbere recyklovateľných zložiek komunálneho odpadu

Obec je povinná sanovať staré neriadené skládky a ďalšie enviromentálne záťaž.

M.4..3. URBANISTICKÁ ZÁSTAVBA

Obec sa vyvíjala ako cestná dedina. Jej štruktúra zástavby je v súčasnosti limitovaná železničnou traťou a jej ochranným pásmom na východe a juhu a tokom kanála rieky Nitra na západe.

Obec má výrazné centrum. V centre obce na ceste III/05137 dominuje rímskokatolícky kostol sv. Martina. Občianska vybavenosť sa nachádza prevažne v tomto centre.

Štruktúra zástavby je v centre obce pomerne zachovalá.

Z hľadiska životného prostredia možno hodnotiť obec v jej vstupnej časti v smere od Šurian, ktorá je priľahlá k priemyselným plochám a železničnej trati, skôr negatívne i keď výrobné plochy sú aspoň sčasti zakryté vzrastlou zeleňou. Pozitívnejšie je možné hodnotiť centrum obce, ktoré značne vylepšilo vzhľad po vybudovaní nového polyfunkčného objektu, t.j. obecného úradu, kultúrneho domu a ubytovacích možností spolu s úpravou okolia.

M.4..4. VEGETÁCIA ZASTAVANÉHO ÚZEMIA OBCE.

Najzaujímavejšou časťou vegetácie intravilánu je priestor na severe obce s predispozíciou na parkový priestor. Rastú tu jedince listnáčov ako topoľ, vrba, brest apod. Významná je aj blízkosť mŕtveho ramena rieky Nitra s vyspelou vegetáciou v okolí. Zo súkromnej zelene majú najväčší podiel záhrady. Rezervy má cintorín len čiastočne lemovaný jedincami cypruštekov a tují. Výrobné a poľnohospodárske areály na juhozápade pod obcou vyššiu najmä drevinnú zeleň prakticky postrádajú.

Vegetácia záhrad a sadov plní významnú refugiálnu úlohu pre živočíchy poľnohospodárskej krajiny a je významným prvkom.

N) VYMEDZENIE PRIESKUMNÝCH ÚZEMÍ, CHRÁNENÝCH LOŽISKOVÝCH ÚZEMÍ A DOBÝVACÍCH PRIESTOROV

V nedávnej minulosti sa tu ťažil štrk. Štrkovisko v súčasnosti slúži pre rybárske účely.

V súčasnosti do obce zasahuje jedno určené prieskumné územie:

Trávnica – termálne podzemné vody určené pre Ing. Ján Fabrický – špeciálne činnosti, Bratislava, s platnosťou do 15.12.2010.

Ďalšie prieskumné územie „Nitra – ropa a horľavý zemný plyn“ určené pre Dunaj Hydrocarbons s.r.o. Bratislava, stratilo platnosť 8.2.2009.

Iné prieskumné územia, chránené ložiskové územia a dobývacie priestory v katastri obce sa nenachádzajú.

O) VYMEDZENIE PLÔCH VYŽADUJÚCICH ZVÝŠENÚ OCHRANU

Zvýšenú ochranu si vyžaduje celá obec, najmä jej centrum, ktoré je ohrozované povodňovými vlnami v čase privalových dažďov (napr. v r. 2005). Iné ohrozované plochy, respektíve ohrozenia sa v obci nenachádzajú.

P) VYHODNOTENIE PERSPEKTÍVNEHO POUŽITIA PLÔCH POĽNOHOSPODÁRSKEJ PÔDY A LESNEJ PÔDY

Lesná pôda nie je navrhovanými plochami zaberaná.

P.1. VYHODNOTENIE DÔSLEDKOV STAVEBNÝCH ZÁMEROV A INÝCH NÁVRHOV NA POĽNOHOSPODÁRSKEJ PÔDE

Katastrálne územie Úľan nad Žitavou patrí medzi poľnohospodársky významné lokality. Podľa zákona 220/2004 Z.z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy v znení neskorších predpisov je chránenou pôdou pôda s bonitou od 1. do 4. skupiny a pôdy s vykonanými investičnými opatreniami. V katastri je najlepšia 1. bonitná trieda.

Územie záberov pôdy je rozčlenené na 38 lokalít, kde je buď návrh záberu poľnohospodárskej pôdy alebo návrh zmeny využitia plochy. Úhrnná výmera lokalít záberov plôch je 89.647 ha a predpokladaný celkový záber poľnohospodárskej pôdy je 66.305 ha.

Tab.č.1: Prehľad stavebných a iných zámerov na poľnohospodárskej pôde navrhovaných v rámci návrhu ÚPN (údaje v m²).

Lokalita č.	Katastrálne územie	Funkčné využitie	Výmera lokality spolu v m ²	Predpokladaná výmera poľnohospodárskej pôdy				Užívateľ poľnohospodárskej pôdy	Vybudované hydromelioračné zariadenia (závlaha, odvodnenie)	Časová etapa realizácie	Pomer záberu
				spolu v m ²	z toho						
					skupina BPEJ	bonita	druh pozemku				
1	Úľany nad Žitavou	IBV	30 600	12 240	0019005	1	vinice, záhrady, orná pôda	12 240			0.4
2	Úľany nad Žitavou	komunikácie	2 300	2 300	0019005	1	vinice, záhrady, orná pôda	2 300			1
3	Úľany nad Žitavou	verejná zeleň	20 300	20 300	0019005	1	ostatné plochy	20 300			1
4	Úľany nad Žitavou	IBV	31 600	12 640	0019005	1	vinice, záhrady, orná pôda	12 640			0.4
5	Úľany nad Žitavou	komunikácie	1 800	1 800	0019005	1	vinice, záhrady, orná pôda	1 800			1
6	Úľany nad Žitavou	cintorín	11 200	11 200	0019002	1	vinice, záhrady, orná pôda	11 200			1
7	Úľany nad Žitavou	komunikácie	320	320	0019002	1	vinice, záhrady, orná pôda	320			1
8	Úľany nad Žitavou	komunikácie	4 300	4 300	0019005	1	vinice, záhrady, orná pôda	4 300			1
9	Úľany nad Žitavou	IBV	21 600	8 640	0019005	1	vinice, záhrady, orná pôda	8 640			0.4
10	Úľany nad Žitavou	IBV	26 700	10 680	0019005	1	vinice, záhrady, orná pôda	10 680			0.4
11	Úľany nad Žitavou	komunikácie	4 300	1 720	0019005	1	orná pôda	1 720			0.4
12	Úľany nad Žitavou	IBV	13 400	5 360	0019005	1	orná pôda	5 360			0.4
13	Úľany nad Žitavou	IBV	5 600	2 240	0019005	1	vinice, záhrady, orná pôda	2 240			0.4

14	Úľany nad Žitavou	komunikácie	700	700	0019005	1	vinice, záhrady, orná pôda	700			1
15	Úľany nad Žitavou	komunikácie	650	650	0019005	1	vinice, záhrady, orná pôda	650			1
16	Úľany nad Žitavou	IBV	7 800	3 120	0019005	1	vinice, záhrady, orná pôda	3 120			0.4
17	Úľany nad Žitavou	HBV	3 400	2 040	0019002	1	TTP	2 040			0.6
18	Úľany nad Žitavou	HBV	2 600	1 560	0019002	1	TTP	1 560			0.6
19	Úľany nad Žitavou	komunikácie	700	700	0019002	1	TTP	700			1
20	Úľany nad Žitavou	IBV	20 000	8 000	0019002	1	vinice, záhrady, orná pôda	8 000			0.4
21	Úľany nad Žitavou	komunikácie	1 300	1 300	0019002	1	TTP	1 300			1
22	Úľany nad Žitavou	vodné plochy	37 100	37 100	0027003	5	TTP	37 100			1
23a	Úľany nad Žitavou	Šport, odpadové hospodárstvo	18 100	12 670	0019002	1	TTP	12 670			0.7
23b	Úľany nad Žitavou	šport, parkovisko	50 400	35 280	0019002	4	orná pôda	35 280			0.7
24	Úľany nad Žitavou	výroba	53 000	26 500	0019001	4	orná pôda	26 500			0,5
25	Úľany nad Žitavou	výroba	33 000	33 000	0019001	4	orná pôda	33 000			1
26	Úľany nad Žitavou	rekreácia a CR	55 000	16 500	0012003	5	orná pôda	16 500	16 500		0.3
27	Úľany nad Žitavou	vodné plochy	4 000	4 000	0012003	5	orná pôda	4 000	2 900		1
28	Úľany nad Žitavou	rekreácia a CR	16 000	4 800	0019001 0019002	4 a 1	orná pôda	4 800	2 600		0.3
29	Úľany nad Žitavou	vodné plochy	32 000	32 000	0019002	1	orná pôda	32 000			1
30	Úľany nad Žitavou	vodné plochy	15 400	15 400	0019001	4	orná pôda	15 400			1

31	Úľany nad Žitavou	vodné plochy	69 300	69 300	0026002	3	orná pôda	69 300				1
32	Úľany nad Žitavou	vodné plochy	83 000	83 000	0026002	3	orná pôda	83 000				1
33	Úľany nad Žitavou	rekreácia a CR	32 300	9 690	0019002 0019005 0028004	1 a 1 a 5	ostatné plochy, TTP	9 690				0.3
34	Úľany nad Žitavou	vodné plochy	14 700	0	0028004	5	ostatné plochy	0				0
35	Úľany nad Žitavou	vodné plochy	100 000	100 000	0028004	5	TTP	100 000				1
36	Úľany nad Žitavou	vodné plochy	21 000	21 000	0026002	3	TTP	21 000				1
37	Úľany nad Žitavou	vodné plochy	46 000	46 000	0019005	1	TTP	46 000				1
38	Úľany nad Žitavou	komunikácie	5 000	5 000	0019001	4	orná pôda	5 000				1
Spolu			896 470	663 050				663 570		22 000		

Poznámky:

- Súhlas podľa ust. §13 zákona bol udelený pre lokality č. 1, 2, 4, 5, 6, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 19, 20, 21, 23, 24, 25 a 38
- Plochy, čísla záberov 22, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, ostávajú v návrhu bez udelenia súhlasu.

Q) HODNOTENIE NAVRHOVANÉHO RIEŠENIA

Návrh ÚPN-O nepredpokladá narušenie ekologickej únosnosti územia v dôsledku realizácie navrhovaných zmien. Naopak v súvislosti s realizáciou protipovodňových opatrení v rámci revitalizácie krajiny dôjde k výraznému zlepšeniu, jednak vzhľadom krajiny, mikroklimatických podmienok a tiež podpore bioty.

Navrhované využitie plôch zastavanej časti obce (plochy IBV) predpokladá maximálny nárast obyvateľov o cca **500** (vzhľadom na výhodnú polohu, dopravné napojenie a spádovosť oblasti nie je veľký nárast) a ubytovaných návštevníkov o cca **350**. Prevažné navrhované ubytovacie kapacity (**300** lôžok) sa vzťahujú k zastavanej časti obce.

Z ekonomického hľadiska navrhované riešenie je prínosom, vzhľadom k tomu, že predpokladá zvýšenie zamestnanosti obyvateľov v oblasti rekreácie a CR, čo prispeje k reštrukturalizácii zamestnanosti v obci a zvýšeniu ponuky služieb návštevníkov obce a širšieho okolia.

NÁVRH ZÁVÄZNEJ ČASTI

A) ZÁSADY A REGULATÍVY PRIESTOROVÉHO USPORIADANIA A FUNKČNÉHO VYUŽÍVANIA ÚZEMIA

A.1. REGULATÍVY URBANISTICKEJ KONCEPCIE ZASTAVANEJ ČASTI OBCE

- **Hlavná rozvojová os** obce je v zásade súbežná s tokom kanála Nitry. Jej vetva smeruje pozdĺž cesty III. triedy III/05137, kde prevláda individuálna bytová výstavba s doplnkovými funkciami a centrom obce. Hlavná rozvojová os sa na juhu stáča pozdĺž cesty II. triedy II/580 smerom na západ, pričom tu sa rozvíja poľnohospodárska a priemyselná výroba.
- **Výškovou dominantou** obce je kostol sv. Martina, neskorobarokový, z r. 1781, obnovený v r. 1865 – významné pohľady na dominantu sú vyznačené vo výkrese č. 2.
- **hlavnou plošnou dominantou** obce je priestor v centre obce rozprestierajúci sa od kostola sv. Martina na severe až po Základnú školu na juhu centrálného priestoru obce.
- Tento priestor spolu s príslušnými časťami obce je označený **C** ako centrálna zóna obce, ktorú treba riešiť ako spoločný priestor minimálne prostredníctvom riešenia dopravy, peších komunikácií, parkových úprav a drobnej architektúry. Takéto riešenie zaisťuje optické zjednotenie celého priestoru a jeho kvalitatívne vyššiu architektonickú úroveň.
- **vedľajšími plošnými dominantami** sú :
  - areál športu v lokalite Pasienok
  - plocha navrhovanej verejnej zelene – „Park histórie“ v severnej časti obce v lokalite Hliník

A.2. URČENIE FUNKČNÝCH PRIESTOROVO HOMOGÉNNYCH JEDNOTIEK

Funkčné plochy v zastavanej časti obce môžeme rozdeliť na obytné, výrobné (poľnohospodárstvo, sklady a priemyselná výroba), plochy občianskej vybavenosti a služieb, plochy vybavenosti cestovného ruchu, športovej vybavenosti, cintorína, verejnej zelene, hospodárskej zelene a komunikácií.

V obci prevažuje obytná funkcia, sčasti je tu rekreačná funkcia, ďalej je tu poľnohospodárska výroba a malovýroba. Občianske vybavenie je umiestnené v severozápadno-juhovýchodnej osi ale aj roztrúsené po celej obci.

Jednotlivé plochy (prevažne oddelené komunikáciami) boli vyhodnotené z pohľadu ich funkčnosti a štruktúry zástavby.

C	centrálna plocha
IB	individuálna bytová výstavba
HB	hromadná bytová výstavba
OV	občianska vybavenosť
CR	cestovný ruch
SP	šport
ZV	verejná zeleň

ZO	ochranná zeleň
CN	cintorín
VS	sklady a výroba
VP	poľnohospodárska výroba

V krajine sa nachádzajú nasledovné plochy OP:

- koridory vodných tokov riek Nitra a Žitava
- lesné porasty
- vodné plochy v poľnohospodárskej krajine
- mokrade v poľnohospodárskej krajine
- nelesná drevinová vegetácia
- orné pôdy

A.2.1. JESTVUJÚCE LIMITY

- diaľnica má ochranné pásmo 100 m kolmo od osi vozovky
- ochranné pásmo cesty druhej triedy je 25 m od osi cesty na obidve strany mimo zastavaného územia
- cesta III. triedy má ochranné pásmo 20 m kolmo od osi vozovky.
- ochranné pásmo železnice je 60 m od osi krajnej koľaje
- ochranné pásma technických sietí a zariadení (viď jednotlivé kapitoly)
- OP cintorína je 50 m
- ochranné pásmo hospodárskeho dvora poľnohospodárskeho subjektu je dané počtom chovných zvierat
- bonita poľnohospodárskej pôdy

A.3. NÁVRH FUNKČNÝCH REGULATÍVOV PRE ZASTAVANÚ ČASŤ OBCE

Návrh spočíva v návrhu regulatívov a vo vymedzení limitov platných pre riadenie územia. Regulatívy sa týkajú funkčného využitia plôch a zásad stavebnej činnosti na týchto plochách.

A.3.1. REGULATÍVY PRE FUNKČNÉ VYUŽITIE PLÔCH

Čisté funkcie :

bývanie - HBV

bývanie - IBV

občianska vybavenosť

rekreácia a CR

šport

verejná zeleň

sprievodná zeleň vodných tokov a ostatná zeleň
hospodárska zeleň
izolačná zeleň
cintorín
poľnohospodárska výroba
výroba a sklady
technické vybavenie
vodné plochy

A.3..2. LIMITY PRE FUNKČNÉ VYUŽITIE PLÔCH

Na plochách bývania sú možné nasledujúce funkcie len za určených podmienok :

- ⇒ Občianska vybavenosť a služby nesmú narušovať funkciu bývania
- ⇒ Výroba a remeselná výroba je možná len drobná, ktorá nebude rušiť funkciu bývania
- ⇒ Maloroľníctvo v zastavanom území obce bude slúžiť len pre uspokojenie vlastných potrieb a potrieb ubytovaných návštevníkov
- ⇒ Plochy skladov a výroby v zastavanej časti obce nesmú svojou prevádzkou, hlukom, vibráciami, pachom a nečistotami negatívne zasahovať do plôch bývania a rekreácie.

B) URČENIE PODMIENOK NA VYUŽITIE JEDNOTLIVÝCH PLÔCH

B.1. NÁVRH PRIESTOROVÝCH REGULATÍVOV

B.1..1. REGULATÍVY PRIESTOROVÉ PLATNÉ NA VŠETKÝCH ZASTAVANÝCH PLOCHÁCH

- ⇒ Všetky technické siete a prípojky viesť zemou
- ⇒ Parkovacie plochy pre funkciu občianskej vybavenosti, vybavenosti rekreácie a CR, športu a bývania tam, kde nie sú vyznačené ako verejné, riešiť na vlastných pozemkoch
- ⇒ Na všetkých plochách jestvujúcu zeleň zachovať a dopĺňať ju podľa určených priestorových regulatívov. Pri riešení zelene uprednostňovať výsadbu domácich druhov drevín s možnosťou využitia všetkých tvarových, farebných a vzrastových foriem.
- ⇒ Hospodáriť s vodou v zmysle integrovanej protipovodňovej ochrany:
  - zachytávať dažďovú vodu do zberných nádrží
  - vytvárať tzv. dažďové (bioklimatické) záhrady
  - redukovať odtok dažďovej vody prostredníctvom zelených striech

- budovať zvodnené vegetačné priekopy a priehlbne, ďalej umelé filtre a priesaky popri miestnych komunikáciách
- používať polovegetačné tvárnice pre budovanie spevnených parkovísk

⇒ Rešpektovať pôvodnú štruktúru zástavby a výškovú hladinu na jestvujúcich zastavaných plochách

Typy použitých regulatívov na navrhovaných plochách:

- funkčné využitie : funkcia hlavná, funkcia prípustná, funkcia neprípustná
- prevládajúci typ stavebnej činnosti
- priestorová forma : štruktúra zástavby +koeficient zastavanosti (KZ), výšková hladina, tvar strechy,
- výrazová forma : tvaroslovie, povrchové materiály
- vegetačné úpravy
- spôsob projektovej prípravy
- parciálne regulatívy

B.1..2. PRIESTOROVÉ REGULATÍVY PLATNÉ NA NAVRHOVANÝCH ZASTAVANÝCH PLOCHÁCH

C (centrum obce)

FUNKČNÉ VYUŽITIE ÚZEMIA	hlavné	občianska vybavenosť a služby cestovného ruchu
	prípustné	bývanie a ubytovanie
	neprípustné	akákoľvek výroba, sklady
TYP STAVEBNEJ ČINNOSTI		rekonštrukcia a dostavba jestvujúcich objektov, novostavba parkovej architektúry a objektov pre verejnosť
PRIESTOROVÁ FORMA	štruktúra zástavby	<ul style="list-style-type: none"> - rešpektovať pôvodnú urbanistickú štruktúru zástavby - celý priestor chápať ako hlavnú plošnú dominantu obce, v ktorej bude zakomponovaný kosto sv. Martina, ktorého veža je výškovou dominantou obce
	výšková hladina	<ul style="list-style-type: none"> - zachovať dominantnosť kostola sv. Martina - zachovať jestvujúcu výškovú hladinu ostatných stavieb
	tvar strechy	<ul style="list-style-type: none"> - zachovať tvar a sklon pôvodných jestvujúcich striech - možnosť využitia podkrovia za vyššie uvedených podmienok
VÝRAZOVÁ FORMA	tvaroslovie	- používať miestne tvaroslovné prvky pôvodnej architektúry
	povrchové materiály	<ul style="list-style-type: none"> - pri rekonštrukcii používať klasické stavebné technológie - používať prírodné tradičné materiály najmä drevo, kameň a murivo povrchovo upravené vápennou omietkou, resp. vzhľadovo porovnateľnými materiálmi
VEGETAČNÉ ÚPRAVY		<ul style="list-style-type: none"> - dotvoriť priestory parkovými úpravami náročnejšieho charakteru - priestorovú štruktúru zelene prispôbiť požiadavkám okolitých funkčných plôch - pri riešení zelene uprednostňovať výsadbu domácich druhov drevín s možnosťou využitia všetkých tvarových, farebných a vzrastových foriem
PROJEKTOVÁ PRÍPRAVA		Podrobnejšie riešiť samostatným projektom

IB

FUNKČNÉ VYUŽITIE ÚZEMIA	hlavné	Bývanie v rodinných domoch
	prípustné	Maloroľníctvo, ubytovanie
	neprípustné	výroba a sklady narušujúca zásady hygieny bývania
TYP STAVEBNEJ ČINNOSTI		novostavba
PRIESTOROVÁ FORMA	štruktúra zástavby	<ul style="list-style-type: none"> - štruktúra zástavby sa prispôbiť parcelácii pozemkov - KZ = 0,4
	výšková hladina	výšková hladina - jedno až dve podlažia s možnosťou využitia podkrovia

	tvary strechy	- možné sú sedlové, valbové strechy, zelené strechy, príp. iné vhodné typy striech so zohľadnením klimatických podmienok tejto lokality - možnosť využitia podkrovia za vyššie uvedených podmienok
VÝRAZOVÁ FORMA	tvoroslovie	
	povrchové materiály	- uprednostňovať prírodné tradičné materiály najmä drevo, kameň a murivo povrchovo upravené vápennou omietkou, resp. vzhľadovo porovnateľnými materiálmi
VEGETAČNÉ ÚPRAVY		- predzáhradky riešiť ako okrasnú zeleň - pri riešení zelene uprednostňovať výsadbu domácich druhov drevín s možnosťou využitia všetkých tvarových, farebných a vzrastových foriem
PROJEKTOVÁ PRÍPRAVA		Individuálnym projektom
PARCIÁLNE REGULATÍVY		- výstavba navrhovanej ulice južne od ul. A. Hlinku je podmienená realizáciou kanalizácie - pri lokalitách, určených na výstavbu rodinných domov (východný okraj obce), pri osadzovaní jednotlivých objektov je nutné brať do úvahy blízkosť železničnej trate a priebeh izofóny 60 dB, zakreslenej v územnoplánovacej dokumentácii

HB

FUNKČNÉ VYUŽITIE ÚZEMIA	hlavné	Bývanie v bytových domoch
	prípustné	služby
	neprípustné	výroba a sklady
TYP STAVEBNEJ ČINNOSTI		rekonštrukcia a dostavba na plochách už zastavaných, novostavba na vytypovaných stavebných pozemkoch
PRIESTOROVÁ FORMA	štruktúra zástavby	- štruktúru zástavby prispôbiť postaveným bytovým domom - doplniť drobnou architektúrou (lavičky, preliezky a pod.) - KZ = 0,3
	výšková hladina	dve až tri podlažia s možnosťou využitia podkrovia
	tvary strechy	- prestrešenie objektov šikmou strechou symetrickou - jestvujúce bytovky s plochou strechou prestrešiť sedlovou strechou so sklonom min 30°
VÝRAZOVÁ FORMA	tvoroslovie	- pri rekonštrukcii bytoviek pri materskej škole postupovať tak, aby sa opticky znížili a zdrobnela ich hmota
	povrchové materiály	- uprednostňovať prírodné tradičné materiály najmä drevo, kameň a murivo povrchovo upravené vápennou omietkou, resp. vzhľadovo porovnateľnými materiálmi
VEGETAČNÉ ÚPRAVY		- priestor okolo bytoviek sadovnícky upraviť - pri riešení zelene uprednostňovať výsadbu domácich druhov drevín s možnosťou využitia všetkých tvarových, farebných a vzrastových foriem
PROJEKTOVÁ PRÍPRAVA		Individuálnym projektom

OV

FUNKČNÉ VYUŽITIE ÚZEMIA	hlavné	občianska vybavenosť
	prípustné	bývanie a ubytovanie
	neprípustné	výroba, sklady
TYP STAVEBNEJ ČINNOSTI		rekonštrukcia a dostavba
PRIESTOROVÁ FORMA	štruktúra zástavby	- zachovať štruktúru pôvodnej zástavby - KZ = 0,5 - výstavbou a dostavbou dvorných traktov a prieluk v historickom jadre obce nesmie dôjsť k narušeniu pôvodnej parcelácie a urbanistickej štruktúry obce - pre kultúrne pamiatky platí : je nutné dodržiavať ustanovenia zákona NR SR č. 49/2002 Zb. o ochrane pamiatkového fondu, každá stavebná činnosť musí byť v súlade s požiadavkami štátnej pamiatkovej starostlivosti
	výšková hladina	zachovať jestvujúcu výškovú hladinu
	tvary strechy	- zachovať tvar a sklon pôvodných striech - možnosť využitia podkrovia za vyššie uvedených podmienok
VÝRAZOVÁ	tvoroslovie	- uprednostňovať miestne tvaroslovné prvky pôvodnej architektúry

FORMA	povrchové materiály	- uprednostňovať prírodné tradičné materiály najmä drevo, kameň a murivo povrchovo upravené vápennou omietkou, resp. vzhľadovo porovnateľnými materiálmi
VEGETAČNÉ ÚPRAVY		- dotvoriť priestory jednoduchými parkovými úpravami - pri riešení zelene uprednostňovať výsadbu domácich druhov drevín s možnosťou využitia všetkých tvarových, farebných a vzrastových foriem

CR – návrh bez udelenia súhlasu Krajského pozemkového úradu podľa §13 zákona č. 220/2004 Z.z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy na zábery plôch č. 26, 27, 28 a 33

FUNKČNÉ VYUŽITIE ÚZEMIA	hlavné	vybavenosť rekreácie a cestovného ruchu, oddychová zóna v okolí štrkoviska a zrekonštruovaného rybníka
	prípustné	občianska vybavenosť, bývanie
	neprípustné	výroba a sklady
TYP STAVEBNEJ ČINNOSTI		novostavba
PRIESTOROVÁ FORMA	štruktúra zástavby	- prispôbiť štruktúru zástavby okolitým prírodným prvkom (rybníky a vzrastlá zeleň) - KZ = 0,25
	výšková hladina	Maximálne 3 podlažia s možnosťou využitia podkrovia
	tvar strechy	- možné sú sedlové, valbové strechy, zelené strechy, príp. iné vhodné typy striech so zohľadnením klimatických podmienok tejto lokality - možnosť využitia podkrovia za vyššie uvedených podmienok
VÝRAZOVÁ FORMA	tvaroslovie	používať miestne tvaroslovné prvky pôvodnej architektúry
	povrchové materiály	- používať prírodné tradičné materiály najmä drevo, kameň a murivo povrchovo upravené vápennou omietkou, resp. vzhľadovo porovnateľnými materiálmi
VEGETAČNÉ ÚPRAVY		pri riešení zelene uprednostňovať výsadbu domácich druhov drevín s možnosťou využitia všetkých tvarových, farebných a vzrastových foriem
PROJEKTOVÁ PRÍPRAVA		usporiadanie navrhovanej plochy spolu s investičnými zámermi vopred preveriť urbanisticko-architektonickou štúdiou

SP

FUNKČNÉ VYUŽITIE ÚZEMIA	hlavné	vybavenosť športu
	prípustné	občianska vybavenosť, zariadenie CR
	neprípustné	výroba, sklady, bývanie a ubytovanie
TYP STAVEBNEJ ČINNOSTI		rekonštrukcia a dostavba, novostavba na navrhovaných plochách
PRIESTOROVÁ FORMA	štruktúra zástavby	- dobudovať ihriská pre ďalšie druhy športu pre všetky vekové kategórie - vybudovať multifunkčný športový areál s príslušenstvom v zmysle PHSR obce - KZ = 0,6
	výšková hladina	Maximálne 3 podlažia s možnosťou využitia podkrovia
	tvar strechy	-použiť vhodné typy striech so zohľadnením klimatických podmienok tejto lokality a typu športového zariadenia
VÝRAZOVÁ FORMA	tvaroslovie	- uprednostňovať miestne tvaroslovné prvky pôvodnej architektúry
	povrchové materiály	- uprednostňovať prírodné tradičné materiály najmä drevo, kameň a murivo povrchovo upravené vápennou omietkou, resp. vzhľadovo porovnateľnými materiálmi
VEGETAČNÉ ÚPRAVY		- sadové úpravy riešiť kompaktnými, ľahko udržateľnými formami výsadiieb
PROJEKTOVÁ PRÍPRAVA		usporiadanie celého priestoru preveriť urb.-arch. štúdiou, ktorej predmetom bude aj riešenie peších komunikácií, sadových úprav a drobnej architektúry ako verejného priestoru

ZV

FUNKČNÉ VYUŽITIE ÚZEMIA	hlavné	verejná zeleň
	prípustné	
	neprípustné	akákoľvek funkcia v rozpore s funkciou verejnej zelene
TYP STAVEBNEJ ČINNOSTI		Rekonštrukcia a novostavba
PRIESTOROVÁ FORMA	štruktúra zástavby	- rozvolnená zástavba - doplniť pešími komunikáciami a oddychovými plochami, dotvoriť drobnou architektúrou (lavičky, altánky, preliezky, ...)
	tvar strechy	

VEGETAČNÉ ÚPRAVY	<ul style="list-style-type: none"> - sadové úpravy riešiť kompaktnými, ľahko udržateľnými formami výsadiieb - výškovú a priestorovú štruktúru výsadiieb zelene prispôbiť aj požiadavkám okolitých funkčných plôch - pri riešení zelene uprednostňovať výsadbu domácich druhov drevín s možnosťou využitia všetkých tvarových, farebných a vzrastových foriem
PROJEKTOVÁ PRÍPRAVA	Preveriť urbanisticko-architektonickou štúdiou

ZO

FUNKČNÉ VYUŽITIE ÚZEMIA	hlavné	ochranná zeleň s protihlukovou funkciou
	neprípustné	akákoľvek funkcia v rozpore s funkciou ochranej zelene
VEGETAČNÉ ÚPRAVY	<ul style="list-style-type: none"> - rešpektovať a podporovať prirodzené druhové zloženie porastov - jestvujúcu zeleň ponechať a doplniť neopadavými drevinami vysokého a stredného vzrastu 	

CN

FUNKČNÉ VYUŽITIE ÚZEMIA	hlavné	cintorín
	neprípustné	akákoľvek funkcia v rozpore s funkciou cintorína
TYP STAVEBNEJ ČINNOSTI		rekonštrukcia a dostavba
PRIESTOROVÁ FORMA		adekvátne pietnemu miestu
VÝRAZOVÁ FORMA	tvaroslovie	- uprednostňovať miestne tvaroslovné prvky pôvodnej architektúry
	povrchové materiály	- uprednostňovať prírodné tradičné materiály najmä drevo, kameň a murivo povrchovo upravené vápennou omietkou, resp. vzhľadovo porovnateľnými materiálmi
VEGETAČNÉ ÚPRAVY	<ul style="list-style-type: none"> - zeleň riešiť zodpovedajúcimi sadovými úpravami náročnejšieho charakteru - pri riešení zelene uprednostňovať výsadbu domácich druhov drevín s možnosťou využitia všetkých tvarových, farebných a vzrastových foriem 	

VS

FUNKČNÉ VYUŽITIE ÚZEMIA	hlavné	sklady a výroba
	neprípustné	bývanie, občianska vybavenosť a vybavenosť takého druhu, ktorá nesúvisí s výrobou alebo skladovým hospodárstvom
TYP STAVEBNEJ ČINNOSTI		rekonštrukcia a dostavba, novostavba
PRIESTOROVÁ FORMA		- Bude vychádzať z účelu využitia územia vzhľadom na hlavné funkčné využitie - KZ = 0,75
VÝRAZOVÁ FORMA		Bude vychádzať z účelu využitia územia vzhľadom na hlavné funkčné využitie
VEGETAČNÉ ÚPRAVY	<ul style="list-style-type: none"> - opticky exponované časti priestoru zakryť izolačnou zeleňou - pri riešení zelene uprednostňovať výsadbu domácich druhov drevín s možnosťou využitia všetkých tvarových, farebných a vzrastových foriem 	
PROJEKTOVÁ PRÍPRAVA		Preveriť urbanisticko-architektonickou štúdiou

VP

FUNKČNÉ VYUŽITIE ÚZEMIA	hlavné	poľnohospodárska výroba
	prípustné	Agroturistika ako zariadenie CR (v rámci návrhu pri vodnej ploche), ubytovanie len v zariadení agroturistiky, výroba a sklady
	neprípustné	bývanie, občianska vybavenosť a vybavenosť iného druhu, ktorá nesúvisí s poľnohospodárskou výrobou
TYP STAVEBNEJ ČINNOSTI		rekonštrukcia a dostavba
PRIESTOROVÁ FORMA	štruktúra zástavby	- zachovať štruktúru jestvujúcej zástavby - KZ = 0,3
	výšková hladina	zachovať jestvujúcu výškovú hladinu
	tvar strechy	možné sú sedlové, valbové strechy, zelené strechy, príp. iné vhodné typy striech so zohľadnením klimatických podmienok tejto lokality
VÝRAZOVÁ	tvaroslovie	

FORMA	povrchové materiály	v zariadení agroturistiky uprednostňovať prírodné tradičné materiály najmä drevo, kameň a murivo povrchovo upravené vápennou omietkou, resp. vzhľadovo porovnateľnými materiálmi
VEGETAČNÉ ÚPRAVY		- opticky exponované časti priestoru zakryť izolačnou zeleňou - pri riešení zelene uprednostňovať výsadbu domácich druhov drevín s možnosťou využitia všetkých tvarových, farebných a vzrastových foriem

- Pre ostatné plochy mimo zastavanej časti obce platia regulatívy súvisiace s ochranou prírody a krajiny definované v kapitole E.2, E3.

Jedná sa o plochy **OP**:

- **01, 02** koridory vodných tokov riek Nitra a Žitava
- **03** lesné porasty
- **04** vodné plochy v poľnohospodárskej krajine
- **05** mokrade v poľnohospodárskej krajine
- **06** nelesná drevinová vegetácia
- **07** orné pôdy

C) ZÁSADY A REGULATÍVY UMIESTNENIA OBČIANSKEHO VYBAVENIA ÚZEMIA

C.1. OBČIANSKA VYBAVENOSŤ

Občiansku vybavenosť v obci sústreďovať do centrálne situovanej plochy **C** podľa návrhu funkčného a priestorového usporiadania obce a podľa príslušných regulatívov uvedených v kapitole B1.

Navrhované centrum občianskej vybavenosti je v obci Úľany nad Žitavou :

1. v centrálnej časti obce - pozdĺž Hlavnej ul. v časti od kostola sv. Martina až po areál Základnej školy

V ostatných častiach obce je možné umiestniť funkciu občianskej vybavenosti len na plochách, kde je prípustná.

C.2. REKREÁCIA A CESTOVNÝ RUCH

Rozvoj zariadení cestovného ruchu (CR) na navrhovaných plochách **CR** v obci je možný v lokalitách:

1. v západnej časti obce a v lokalite Výmenky a Mäkkýše
2. v severovýchodnej časti obce v lokalite Agátske lúky

V ostatných častiach obce je možné umiestniť funkciu vybavenosti rekreácie a CR len na plochách, kde je prípustná.

Ďalšia plocha vhodná na čiastočné rekreačné účely aj v súvislosti s CR je navrhovaná plocha športu **SP** v lokalite Rybársky kút.

C.3. VÝROBA V ZASTAVANOM ÚZEMÍ OBCE

1. hospodársky dvor poľnohospodárskej výroby na ploche **VP** (príslušné regulatívy sú uvedené v kapitole B1) – okrem svojej hlavnej činnosti je možné umiestniť zariadenie agroturistiky vedľa vodnej plochy, je nutné ho však opticky a hlukovo izolovať od ostatného areálu poľnohospodárskej výroby.
2. sklady a výroba na plochách **VS** (príslušné regulatívy sú uvedené v kapitole B1)
3. **Maloroľníctvo** je prípustné na plochách **IB** a je možné ho prevádzkovať v obci za dodržania nasledovných podmienok:
  - svojou prevádzkou nesmie narušovať spolunažívanie občanov - hlukom, pachom a znečisťovaním prostredia.
  - maloroľníctvo v zastavanom území obce bude slúžiť len pre uspokojenie vlastných potrieb a potrieb ubytovaných návštevníkov.
4. **Remeselná výroba** na plochách bývania je možná len drobná, hygienicky nezávadná, ktorá svojou prevádzkou nebude rušiť funkciu bývania a rekreácie

C.4. VÝROBA V ÚZEMÍ MIMO ZASTAVANÉHO ÚZEMIA OBCE

1. Regulatívy pre lesné hospodárstvo – plocha **OP_03** - sú uvedené v kapitole E.2.2
2. Regulatívy hospodárenia na pôde – plocha **OP_07** - sú uvedené v kapitole E.2.2

D) ZÁSADY A REGULATÍVY UMIESTNENIA VEREJNÉHO DOPRAVNÉHO A TECHNICKÉHO VYBAVENIA ÚZEMIA

D.1..1. DOPRAVA

Dopravne je obec Úľany nad Žitavou napojená na štátnu dopravnú sieť cestou II/580 funkčnej triedy B1. V južnej časti obce je železničná stanica, ktorá je na medzinárodnom železničnom ťahu SD č. 130 Bratislava – Štúrovo – Maďarská republika. Ďalej je obec koncovým bodom na železničnom ťahu SD č.151 Úľany nad Žitavou – Zlaté Moravce s regionálnym významom, ktorý predstavuje jednokoľajovú neelektrifikovanú trať.

D.1..2. JESTVUJÚCE LIMITY :

- Vozovky miestnych komunikácií - ochranné pásmo na obe strany od osi cesty je 15m
- ochranné pásmo cesty druhej triedy je 25 m od osi cesty na obidve strany mimo zast. územia
- cesta III. triedy má ochranné pásmo 20 m kolmo od osi vozovky.

- ochranné pásmo železnice je 60 m od osi krajnej koľaje

D.1..3. REGULATÍVY PRE CESTNÚ DOPRAVU :

1. hlavná komunikačná os obce vedie v trase ciest II/580 a III/051037
2. vybudovať spevnené nasledujúce komunikácie:
  - obslužné sprístupňujúce navrhované lokality IBV
  - účelovú spevnenú komunikáciu sprístupňujúcu navrhovanú lokalitu rekreácie a CR v severovýchodnej časti katastra
3. rešpektovať návrh ÚPN-VÚC Nitrianskeho kraja na preložku cesty druhej triedy II/580.
  - križovanie tejto komunikácie so závlahovým potrubím navrhnúť a vykonať v súlade s ustanoveniami STN 73 6961

D.1..4. REGULATÍVY PRE STATICKÚ DOPRAVU :

1. vybudovať verejné odstavné plochy a parkoviská :
  - na navrhovanej ploche multifunkčného športového areálu
  - na navrhovaných plochách cestovného ruchu a CR
  - ďalšie parkovanie osobných vozidiel riešiť formou rozptýlených nízkokapacitných odstavných plôch na vlastných plochách občianskej vybavenosti.
2. parkovanie vozidiel návštevníkov ubytovaných v obci bude riešené na pozemku vlastníka, kde sú návštevníci ubytovaní

D.1..5. REGULATÍVY PRE PEŠIU DOPRAVU :

- dobudovať spevnené pešie komunikácie na hlavnej komunikačnej osi podľa návrhu až po navrhovanú verejnú zeleň v severnej časti obce
- vybudovať spevnené pešie komunikácie na vedľajšej komunikačnej osi od severnej zastávky po cintorín.
- vybudovať chodníky pozdĺž navrhovaných komunikácií v novej zástavbe a dobudovať chodníky pozdĺž jestvujúcich komunikácií, kde to priestorové usporiadanie umožňuje
- v centrálnej časti obce (plocha **C**) riešiť chodníky jednotnou úpravou v rámci jedného projektu.

D.1..6. REGULATÍVY PRE HROMADNÚ DOPRAVU

- opatriť jestvujúce zastávky hromadnej autobusovej dopravy prístreškami pre čakajúcich, príp. ďalšou drobnou architektúrou

D.1..7. REGULATÍVY PRE ŽELEZNIČNÚ DOPRAVU

- novonavrhované križovania cestnej komunikácie so železničnou traťou riešiť mimoúrovňovo

- novonavrhované obytné yónz situovať mimo ochranného pásma dráhy, v opačnom prípade zabezpečiť elimináciu nepriaznivých účinkov železničnej dopravy stavebníkom
- rešpektovať súčasné zariadenia v správe ŽSR

D.2. REGULATÍVY VODNÉHO HOSPODÁRSTVA

D.2..1. VODNÉ ZDROJE A VODNÉ TOKY

Regulatívy činností vzťahujúce sa na vodné toky :

- Rešpektovať zákon o vodách č. 364/2004 Z.z. a príslušné platné normy STN 73 6822, 75 2102, atď...
- Akúkoľvek investorskú činnosť a výsadbu porastov v dotyku s tokmi Nitra a Žitava odsúhlasiť so správcom toku
- Ponechať manipulačný pás pre opravy, údržbu a povodňovú aktivitu v šírke min. 10,0m od päty hrádze toku Nitra a 6,0m od päty hrádze toku Žitava
- na území pobrežných pozemkov nie je prípustná orba, stavanie objektov, zmena reliéfu ťažbou, navážkami, manipulácia s látkami škodiacimi vodám, výstavba súbežných inžinierskych sietí
- je nutné zachovať prístup mechanizácie správcu vodného toku k pobrežným pozemkom z hľadiska realizácie opráv, údržby a povodňovej aktivity
- rozvojové aktivity musia byť v súlade so zákonom č.666/2004 Z.z. o ochrane pred povodňami
- dažďové vody zo striech a spevnených plôch pri plánovanej výstavbe odporúčame v maximálnej miere zadržať v území (zachovať retenčnú schopnosť územia) akumuláciou do zberných nádrží (resp. umelých jazierok, suchých poldrov, ...) a následne túto využívať, resp. kontrolovane vypúšťať do recipientu po odznení prívalovej zrážky.

D.2..2. VODOVODNÁ SIEŤ

Regulatívy pre výstavbu:

- Novovybudované prípojky musia mať samostatné meranie umiestnené vo vodomernej šachte, ktorá sa osadí na hranici pozemku majiteľa
- Pri navrhovaní vodovodných zariadení a posudzovaní vodných zdrojov uplatniť „Úpravu“ MP SR č. 477/99-810 z 29.02.2000
- Vzďialenosť budov od obecného vodovodu je min. 2 m po oboch stranách potrubia
- Vzďialenosť medzi ostatnými podzemnými potrubiami inžinierskych sietí a vedením je riešená normou STN 73 6005

D.2..3. ODKANALIZOVANIE A ČISTENIE ODPADOVÝCH VÔD

- Kanalizácia bude splašková.
- Odvodnenie dažďových vôd z objektov bude povrchovými rigolmi a do jestvujúcej zelene.
- Po vybudovaní kanalizácie a jej uvedení do prevádzky budú vlastníci nehnuteľností povinní sa napojiť na verejnú kanalizáciu a v súlade s ekologickými zásadami zlikvidovať doterajšie

zariadenia na likvidáciu odpadových vôd.

- Pri realizácii stavby kanalizácie, stavebných objektov a inžinierskych sietí je potrebné dodržiavať minimálne odstupové vzdialenosti medzi týmito objektami, ktoré sú dané príslušnými slovenskými technickými normami, STN 73 6005 a ďalšími súvisiacimi právnymi predpismi.

ENERGETIKA

D.3. REGULATÍVY ELEKTRICKEJ ENERGIE

- a) Preložky energetických zariadení riešiť v zmysle zákona č. 656/2004 Z.z. §38 „preložka elektroenergetického rozvodného zariadenia“.
- b) Rekonštrukcia NN sietí ZSE a.s. člen skupiny e-on je podľa §56 „ods.g-zákona č.50/1976
- c) Bezpečnostné predpisy dodržať podľa zákona MPSVaR SR 718/2002

D.3.1. VYSOKÉ NAPÄTIE VN A VVN

- d) Chrániť koridory navrhovaných trás VVN schválených v ÚPN-VÚC Žilinského kraja
- e) Dodržať ochranné pásmo existujúcich a plánovaných VN vzdušných vedení v zmysle zákona č. 656/2004 Z.z. § 36
- f) VN vedenia v zastavanom území, riešiť ako zemné káblové so zokruhovaním.

D.3.2. TRAFOSTANICE

- g) Rekonštrukciu jestvujúcich trafostaníc riešiť konštrukčne do 630kVA trafostanice typu C22-b, do 400kVA trafostanice mrežové PTS, do 250kVA trafostanice jednotľpcové ELV Senec
- h) Nové trafostanice riešiť ako kioskové výkonovo do 630kVA
- i) Vybudovať nové trafostanice v lokalitách podľa výkresu č. 5a – Verejné technické vybavenie - energie.
- j) Umiestnenie trafostaníc v jednotlivých lokalitách riešiť tak, aby výbežky NN vedení neprekračovali 350 m a boli umiestnené pri najväčšom požadovanom odbere v lokalite.
- k) VN prívod k navrhovaným trafostaniciam riešiť podzemným káblom.

D.3.3. NÍZKE NAPÄTIE

- l) Vedenia NN riešiť ako káblové zemné so zokruhovaním a prepojením na existujúcu NN vzdušnú sieť.

- m) Pri výstavbe iných zemných inžinierskych sietí dodržať ochranné pásmo od zemného káblového vedenia v zmysle zákona č. 656/2004 Z.z. § 36.
- n) Dodržať manipulačný priestor od podperných bodov 1 m.
- o) Elektromerové rozvádzače pre jednotlivé odberné miesta umiestniť na verejne prístupných miestach.

D.3..4. VEREJNÉ OSVETLENIE

Pri súbehu a križovaní s NN a VN káblovými vedeniami dodržať ochranné pásma.

D.3..5. NETRADIČNÉ DRUHY ENERGIE

Netradičné druhy energie sa v obci nenachádzajú. Na základe podmienok ZSE obnoviteľné zdroje energie sa dajú zapojiť do sústavy energetiky na jestvuj. VN vedenie s napäťovou úrovňou 22kV do výkonu 999kW .Napojenie vyšších výkonov musí byť inštalované do VVN rozvodni s napäťovou úrovňou 110/22kV .

D.3..6. OCHRANNÉ PÁSMA

- vonkajšie vedenie (zvislá rovina kolmo od krajného vodiča na každú stranu):
  - od 220kV do 400kV - vodiče bez izolácie 25m
  - od 35kV do 110kV - vodiče bez izolácie 15m,
  - od 1kV do 35kV - vodiče bez izolácie .....10m, v lesných priesekoch.....7m,
    - vodiče so zákł. izoláciou.....4m, v lesných priesekoch.....2m,
    - závesné káblové vedenie.....1m
    - zemné káblové vedenie.....1m
- elektrické stanice do 110kV :
  - vonkajšie.....10m od hranice objektu alebo jeho oplotenia
  - vnútorné.....je vymedzené oplotením alebo obstavanou hranicou objektu, pričom musí byť zabezpečený prístup do objektu na obsluhu a výmenu technologických zariadení

D.4. REGULATÍVY ZÁSBOVANIA ZEMNÝM PLYNOM

Objekty sa budú napájať kolmo na plynovod pomocou prípojok z rovnakého materiálu ako je plynovod. Pred každým objektom bude umiestnený stredotlaký regulátor tlaku plynu spolu s plynomerom vo vetrateľnej ocelevej skrinke.

D.4..1. ODSUPOVÉ VZDIALENOSTI

Pri realizácii stavby plynovodov, stavebných objektov a inžinierskych sietí je potrebné dodržiavať minimálne odstupové vzdialenosti medzi týmito objektami, ktoré sú dané príslušnými slovenskými technickými normami ako sú STN 38 6413 a STN 73 6005 a ďalšími súvisiacimi právnymi predpismi.

V prípade kontaktu plynovodu s inými potrubiami a káblami sa myslia vzdialenosti medzi povrchmi potrubí a káblov. Vzdialenosti od budov sa merajú v prípade kontaktu plynovodu od vonkajšieho povrchu základu budovy po vonkajší povrch potrubia plynovodu. Tieto vzdialenosti sú uvedené v tabuľke :

Tabuľka - Ochranné pásma plynovodov

Por. číslo	Vzdialenosť objektu	od stredotlakého plynovodu	od vysokotlakého plynovodu
1	Budova - základy	2.0 m	30.0 m
2	Stredotlaký plynovod	Súbeh : 0.4 m Križovanie : 0.1 m	Súbeh : 3.0 m Križovanie : 0.3 m
3	Vodovod	Súbeh : 0.5 m Križovanie : 0.15 m	Súbeh : 5.0 m Križovanie : 0.3 m
4	Kanalizácia	Súbeh : 1.0 m Križovanie : 0.5 m	Súbeh : 5.0 m Križovanie : 0.3 m
5	Elektrické vedenie silnoprúd - káble do 35 kV	Súbeh : 0.6 m Križovanie : 0.2 m	Súbeh : 8.0 m Križovanie : 0.5 m
6	Elektrické vedenie telef. a spoj. - nn káble	Súbeh : 0.4 m Križovanie : 0.1 m	Súbeh : 3.0 m Križovanie : 0.5 m

D.5. SLABOPRÚDOVÉ ROZVODY

Podzemné vedenia a zariadenia slaboprúdu je nutné rešpektovať. Pri započatí prípravy stavieb je nutné si vyžiadať súhlasy správcov týchto vedení a zariadení, prípadne požiadať o ich presné vytýčenie.

D.5..1. TELEFÓNNE SIETE

Pri budovaní ďalších sietí v obci (napr. televízne káblové rozvody) telefónne vedenia uložiť do zeme.

D.5..2. TV SIETE KÁBLOVÉ

Rozvody kábovej televízie ukladať do zeme.

D.5..3. MIESTNY ROZHLAS

Rozvody miestneho rozhlasu uložiť do zeme, reproduktory umiestniť na stĺpy NN - rozvodov.

D.5..4. OCHRANNÉ PÁSMO VEDENÍ SLABOPRÚDU

Ochranné pásmo pre káblové telekomunikačné a oznamovacie rozvody je 1 m na obe strany od krajného kábla.

E) ZÁSADY A REGULATÍVY ZACHOVANIA KULTÚRNOHISTORICKÝCH HODNÔT, OCHRANY A VYUŽÍVANIA PRÍRODNÝCH ZDROJOV, OCHRANY PRÍRODY A TVORBY KRAJINY, ÚSES

E.1. REGULATÍVY OCHRANY KULTÚRNOHISTORICKÝCH HODNÔT

Pamiatkový úrad Slovenskej republiky v katastri obce neeviduje žiadne nehnuteľné národné kultúrne pamiatky. V súpise pamiatok na Slovensku, zv. III (Obzor, Bratislava, 1967) sú uvádzané nasledovné pamiatky a pamätihodnosti na území obce:

- Kaplnka pôvodne baroková, v r. 1909 rozšírená prístavbou lode, v nej ľudový závesný obraz Panny Márie
- Kostol sv. Martina, neskorobarokový, z r. 1781, obnovený v r. 1865
- Socha Piety, ľudová drevorezba z 19. stor.
- Kamenný kríž na cintoríne z r. 1918
- Prícestné sochy: sv. Florián zo začiatku 19. stor, sv. Ján Nepomucký z r. 1803, Meterice zo zač. 19. stor., sv. Vendelín z r. 1919 a súsošie najsvätejšej Trojice zo začiatku 20. stor.

Tieto objekty, ako aj zachovalé tradície, folklór a remeslá je nutné chrániť a uchovať ako kultúrno-historické dedičstvo obce, ktoré zároveň zachováva jej identitu.

V katastrálnom území obce eviduje Krajský pamiatkový úrad v Nitre nálezy z viacerých období. Sú to lokality : Agač, poloha medzi domami č. 336 a 337, Pieskovisko, Rybárske, Hlavná ul. č. 18. Na viacerých miestach predpokladá výskyt archeologických nálezísk.

Pre celé územie obce platí:

- Možnosť ochrany významných historických pamätihodností obce je predmetom §-u 14, ods. 4 pamiatkového zákona.
- Vo vzťahu k možnosti narušenia archeologických nálezísk ku stavbe, ktorá si vyžiada vykonanie zemných prác, stavebník/investor je povinný od Krajského pamiatkového úradu v Nitre už v stupni územného konania si vyžiadať v zmysle pamiatkového zákona a zákona 50/1976 Zb. o územnom plánovaní v znení neskorších predpisov záväznú stanovisko, v ktorom budú určené podmienky ochrany archeologických nálezov.
- V prípade nevyhnutnosti vykonať záchranný archeologický výskum ako predstihového opatrenia na záchranu archeologických nálezísk a nálezov rozhoduje o výskume podľa § 37 ods. 3 pamiatkového zákona Krajský pamiatkový úrad v Nitre.
- V prípade archeologického nálezu mimo povoleného výskumu nálezca alebo osoba zodpovedná za vykonávanie prác podľa ustanovenia § 40 ods. 2 a 3 pamiatkového zákona oznámi nález najneskôr na druhý pracovný deň Krajskému pamiatkovému úradu v Nitre a nález ponechá bezo zmeny až do obhliadky Krajským pamiatkovým úradom v Nitre alebo ním poverenou odborne spôsobilou osobou, najmenej však tri pracovné dni odo dňa ohlásenia. Do vykonania obhliadky je nálezca povinný vykonať všetky nevyhnutné opatrenia na záchranu nálezov, najmä zabezpečiť ho proti poškodeniu, znehodnoteniu, zničeniu

a odcudzeniu. Archeologický nález môže vyzdvihnúť a premiestniť z pôvodného miesta a z nálezových súvislostí iba oprávnená osoba metódami archeologického výskumu.

E.2. REGULATÍVY OCHRANY PRÍRODY A TVORBY KRAJINY

V katastrálnom území Úľan nad Žitavou sa nenachádzajú chránené územia a prvky ochrany prírody, preto tu platia regulatívy podľa prvého stupňa ochrany prírody a krajiny zákona č. 543/2002 Z.z..

E.2.1. POŽIADAVKY OCHRANY PRÍRODY Z PRÁVNEHO HĽADISKA

- dodržať ustanovenia zákona č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov
- podnikatelia a právnické osoby, ktorí zamýšľajú vykonávať činnosť, ktorou môžu ohroziť alebo narušiť ÚSES, sú zároveň povinní navrhnúť opatrenia, ktoré prispievajú k jeho vytváraniu a udržiavaniu
- vyžiadať súhlas orgánu ochrany prírody na aktivity v území
- uplatňovať druhovú ochranu rastlín a živočíchov
- výrub drevín a náhradné výsadby sa budú riadiť zákonom č. 543/2002 Z.z. (§ 47, 48) o ochrane prírody a krajiny

Limitom pre vyhlásenie územia za chránené je splnenie predpokladov daných zákonom č. 543/2002 o ochrane prírody a krajiny. Teda existujúce chránené územia v katastri majú svoje limity zakotvené v znení zákona vrátane prvkov ÚSES (biocentrá, biokoridory).

E.2.2. REGULATÍVY PLATNÉ NA JEDNOTLIVÝCH PLOCHÁCH OBCE MIMO JEJ SÚČASNÉHO A NAVRHOVANÉHO ZASTAVANÉHO ÚZEMIA

Zhrnutie regulatívov ochrany prírody a tvorby krajiny podľa zón vymedzených vo výkrese - KOMPLEXNÝ VÝKRES PRIESTOROVÉHO USPORIADANIA A FUNKČNÉHO VYUŽÍVANIA ÚZEMIA:

OP_01 – nadregionálny biokoridor rieka Nitra, existujúce rybníky

FUNKČNÉ VYUŽITIE ÚZEMIA	Súčasná	ochrana prírody a krajiny – 1. stupeň – voľná krajina; nadregionálny biokoridor – rieka Nitra, rybníčné hospodárstvo
	Navrhované	ekologická stabilita v širšom zmysle oddychová zóna
	Neprípustné	výroba, bývanie
PRIESTOROVÁ FORMA	súčasná	Regulovaný tok rieky, rybníky bezprostredne za hrádzou vrátane sprievodnej vegetácie
	navrhovaná záväzná	Ponechať existujúci stav vylepšený vhodnými technickými opatreniami

PARCIÁLNE REGULATÍVY	<ul style="list-style-type: none"> - Biokoridor – podpora a umožnenie prirodzeného vývoja organizmov a ich spoločenstiev, zabránenie vzniku bariér ich migrácie resp. eliminácia existujúcich. Umožniť bezpečnú, spoľahlivú a samoregulovateľnú formu napojenia vodného toku na vybrané mŕtve ramená a rybníky bezprostredne súvisiace s terajším priebehom vodného toku. Technické riešenie musí zabezpečiť zásobovanie vodných prvkov mimo hrádze tak, aby nedošlo jeho vplyvom k zvýšeniu ohrozenia povodňami a neboli nutné ďalšie vstupy energie akéhokoľvek druhu pre dlhodobé fungovanie systému. - akúkoľvek investorskú činnosť a výsadbu porastov odsúhlasiť so správcom toku - ponechať manipulačný pás pre údržbu a povodňovú aktivitu v šírke min. 10m
-----------------------------	--

OP_02 – regionálny biokoridor rieka Žitava

FUNKČNÉ VYUŽITIE ÚZEMIA	Súčasná	ochrana prírody a krajiny – 1. stupeň – voľná krajina; regionálny biokoridor – rieka Žitava
	Navrhované	ekologická stabilita v širšom zmysle
	Nepripustné	výroba, výstavba, bývanie
PRIESTOROVÁ FORMA	súčasná	Regulovaný tok rieky vrátane sprievodnej vegetácie
	navrhovaná záväzná	Ponechať existujúci stav vylepšený vhodnými technickými opatreniami
PARCIÁLNE REGULATÍVY	<ul style="list-style-type: none"> - Biokoridor – podpora a umožnenie prirodzeného vývoja organizmov a ich spoločenstiev, zabránenie vzniku bariér ich migrácie resp. eliminácia existujúcich. Umožniť bezpečnú, spoľahlivú a samoregulovateľnú formu napojenia vodného toku na vybrané mŕtve ramená a rybníky bezprostredne súvisiace s terajším priebehom vodného toku. Technické riešenie musí zabezpečiť zásobovanie vodných prvkov mimo hrádze tak, aby nedošlo jeho vplyvom k zvýšeniu ohrozenia povodňami a neboli nutné ďalšie vstupy energie akéhokoľvek druhu pre dlhodobé fungovanie systému. - akúkoľvek investorskú činnosť a výsadbu porastov odsúhlasiť so správcom toku - ponechať manipulačný pás pre údržbu a povodňovú aktivitu v šírke min. 6m 	

OP_03 – lesné porasty

FUNKČNÉ VYUŽITIE ÚZEMIA	Súčasná	ochrana prírody a krajiny – 1. stupeň; hospodárske lesy; interakčný prvok
	Navrhované	ekologická stabilita v širšom zmysle
	Nepripustné	výroba, výstavba, bývanie
PRIESTOROVÁ FORMA	súčasná	vysokokmenný les a sprievodná vegetácia vodného toku v lesnom poraste
	navrhovaná záväzná	vysokokmenný les s prirodzeným drevinovým zložením
PARCIÁLNE REGULATÍVY	Dodržiavať cieľové drevinové zloženie a hospodársky spôsob podľa platného LHP, uplatňovať princípy ekologického hospodárenia – ponechávať v porastoch ojedinelé staré suché a dutinové stromy, rešpektovať prirodzený biologický rytmus hlavných predstaviteľov fauny (hniezdne obdobia, obdobia rodenia mláďat); dodržiavať prirodzené drevinové zloženie podľa stanovištného prieskumu lesov; rýchlorastúce dreviny nahrádzať drevinami tvrdého lužného lesa s dlhodobou perspektívou	

OP_04 – návrh vodných plôch v poľnohospodárskej krajine – návrh bez udelenia súhlasu Krajského pozemkového úradu podľa §13 zákona č. 220/2004 Z.z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy na zábery plôch č. 22, 31, 32 a 34

FUNKČNÉ VYUŽITIE ÚZEMIA	Súčasná	ochrana prírody a krajiny – 1. stupeň; orná pôda
	Navrhované	Vodné plochy rybničného charakteru, interakčný prvok ÚSES
	nepripustné	výroba, výstavba, bývanie
PRIESTOROVÁ FORMA	súčasná	Orné pôdy ako súčasť veľkoplošných lánov
	navrhovaná záväzná	Zmeniť druh pozemku na vodné plochy
PARCIÁLNE REGULATÍVY	korytá vodných tokov a ich vodný režim upraviť technickými opatreniami tak, aby nedošlo k zvýšeniu ohrozenia územia povodňami a súčasne bolo zabezpečené trvalo udržateľné fungovanie nových vodných prvkov; z hľadiska diverzity a ekologickej stability krajiny ponechať súčasné prirodzené porasty stromov a krov bez zásahov,	

OP_05 – návrh mokradných a podmáčaných plôch v poľnohospodárskej krajine – návrh bez udelenia súhlasu Krajského pozemkového úradu podľa §13 zákona č. 220/2004 Z.z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy na zábery plôch č. 29, 30, 35, 36 a 37

FUNKČNÉ VYUŽITIE ÚZEMIA	Súčasná	ochrana prírody a krajiny – 1. stupeň; orná pôda
	Navrhované	Mokradné a podmáčané plochy, interakčný prvok ÚSES
	neprípustné	výroba, výstavba, bývanie
PRIESTOROVÁ FORMA	súčasná	Orné pôdy ako súčasť veľkopoľných lánov
	navrhovaná záväzná	Zmeniť druh pozemku na vodné plochy alebo ostatné plochy
PARCIÁLNE REGULATÍVY	korytá vodných tokov a ich vodný režim upraviť technickými opatreniami tak, aby nedošlo k zvýšeniu ohrozenia územia povodňami a súčasne bolo zabezpečené trvalo udržateľné fungovanie nových vodných prvkov; z hľadiska diverzity a ekologickej stability krajiny ponechať súčasné prirodzené porasty stromov a krov bez zásahov,	

OP_06 - nelesná drevinová vegetácia

FUNKČNÉ VYUŽITIE ÚZEMIA	Súčasná	ochrana prírody a krajiny – 1. stupeň; nelesná drevinová vegetácia
	Navrhované	nelesná drevinová vegetácia – posilňovanie biodiverzity krajiny, interakčný prvok ÚSES
	neprípustné	odstraňovanie porastov nelesnej drevinovej vegetácie
PRIESTOROVÁ FORMA	súčasná	prevažne líniové prvky stromovej a krovinovej vegetácie pozdĺž niektorých menších vodných tokov a fragmenty bývalých drevinových porastov v krajine
	navrhovaná záväzná	zachovať terajšie priestory a podľa možnosti ich rozšíriť v prijateľnej miere pre poľnohospodárske obrábanie
PARCIÁLNE REGULATÍVY	umožniť rozširovanie nelesnej drevinovej vegetácie v priestore najmä na neplodných plochách aj ako prirodzených izolačných bariér proti hluku, prachu, viditeľnosti napr. pri železnici a pozdĺž poľných ciest; pre posilnenie biodiverzity používať kombinácie drevín krovitého a stromového charakteru, uprednostňovať stromy pôvodných druhov nepestované v miestnych lesoch (neprodukčné dreviny), vhodné je použiť aj úžitkové dreviny (medo-, kveto- a plodonosné) – šípka, lieska, trnka, lipa	

OP_07 - orná pôda

FUNKČNÉ VYUŽITIE ÚZEMIA	Súčasná	ochrana prírody a krajiny – 1. stupeň; orná pôda
	Navrhované	poľnohospodárska výroba – plodiny na ornej pôde
	neprípustné	
PRIESTOROVÁ FORMA	súčasná	veľkopoľné lány
	navrhovaná záväzná	Veľkopoľné je vhodné rozčleniť nelesnou drevinovou vegetáciou najlepšie pozdĺž poľných ciest a prirodzených medzí resp. iných hraníc
PARCIÁLNE REGULATÍVY	uplatňovať princípy ekologického hospodárenia, na vhodných miestach pozdĺž poľných ciest pre posilnenie biodiverzity uplatniť výsadbu krovitej nelesnej drevinovej vegetácie z domácich druhov drevín (trnka, šípka, hloh, kalina, svíb, zemlezb, lieska, vrbá purpurová...)	

E.3. REGULATÍVY ÚSES

Pre tvorbu a ochranu krajiny sú záväzné tieto regulatívy vyplývajúce z ÚSES-ov spracovaných pre túto oblasť.

Nadregionálny ÚSES vymedzil tok rieky Nitry ako **nadregionálny biokoridor**. Je potrebné zachovať jeho funkciu aj naďalej spolu so sprievodnou vegetáciou a mŕtvymi ramenami rieky bezprostredne susediacimi s hrádzou.

Regionálny ÚSES vyčlenil koridor **riečky Žitavy ako regionálny biokoridor**. Jeho funkciu v krajine je potrebné podobne ako pri rieke Nitre zachovať.

Interakčnými prvkami na miestnej úrovni sú:

- 1) jestvujúce porasty drevinovej vegetácie v priestore mŕtveho ramena pri južnej časti intravilánu obce
- 2) jestvujúce lesné porasty hospodárskych lesov
- 3) navrhované vodné plochy a mokrade
- 4) navrhované pásy a plochy nelesnej drevinovej vegetácie

Pri akýchkoľvek zásahoch a aktivitách v extraviláne obce je nutné rešpektovať uvedené biocentrá, biokoridory a interakčné zóny.

E.4. REGULATÍVY V KRAJINE VYPLÝVAJÚCE Z ĎALŠÍCH REZORTNÝCH A INÝCH ZÁUJMOV

Pre plochy, na ktoré bol daný súhlas podľa ust. §13 zákona č. 220/2004 Z.z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy, platí:

- Pre účely navrhovanej výstavby, súvisiacich a podmieňujúcich investícií je možné použiť iba poľnohospodársku pôdu uvedenú v tomto súhlase.
- Na ploche trvalého odňatia bude jednotlivým investorom uložená podľa § 17 zákona povinnosť vykonať skrývku ornice a podorničia. V tejto súvislosti jednotliví investori predložia bilanciu skrývky humusového horizontu spracovanú podľa prílohy k vyhláske MP SR č. 508/2004 Z.z..
- V prípadoch použitia poľnohospodárskej pôdy do jedného roka za účelom realizácie podzemných a nadzemných vedení súvisiacich s vybudovaním investície je potrebné postupovať v zmysle ust. §18 ods.2 zákona.
- Pri zástavbe lokality prísne dodržiavať, zásady ochrany poľnohospodárskej pôdy ustanovené v § 12 zákona zvlášť zásadu nevyhnutnosti a odôvodneného rozsahu (so zreteľom na odsúhlasenú funkciu) pričom zástavbu navrhovať tak, aby nevznikali plochy so sťaženým obrábaním poľnohospodárskej pôdy, ktorá v rámci lokality nebude dotknutá rozhodnutím podľa § 17 zákona.
- Zaplatiť do štátneho rozpočtu odvod za odňatie pôdy.
- V prípade zásahu do hydromelioračných zariadení je investor povinný tieto uviesť do funkčného stavu.
- Záber poľnohospodárskej pôdy pre jednotlivé investície a ich rozmiestňovanie na danej lokalite projektovať v odôvodnenom rozsahu.
- Pri lokalitách určených na bývanie- tieto rozdeliť na funkčné celky/miestna komunikácia a k nej prislúchajúce pozemky určené pre IBV a BD s napojením na existujúcu cestnú sieť/ tak, aby sa celky zastavovali postupne. Pri vydaní prvého stavebného povolenia pre potreby IBV a BD v takomto funkčnom celku musí byť podľa schválenej bilancie skrývky ornice odhumusovaná parcela určená na cestu, pričom na túto cestu musí byť vydané stavebné povolenie. Pri zaplnení takéhoto funkčného celku na 80%, je možné otvoriť nový funkčný celok.
- Ak žiadosť na odňatie poľnohospodárskej pôdy nebude spĺňať zásady ochrany poľnohospodárskej pôdy podľa §12 zákona, ObPÚ v Nových Zámkoch pre danú investičnú akciu súhlas s odňatím nevydá.

- Tento súhlas neopravňuje žiadateľa na zahájenie akejkoľvek nepoľnohospodárskej činnosti na predmetnej poľnohospodárskej pôde.
- Pred fyzickým odňatím poľnohospodárskej pôdy je potrebné požiadať Obvodný pozemkový úrad v Nových Zámkoch o trvalé odňatie poľnohospodárskej pôdy podľa § 17 zákona.

F) ZÁSADY A REGULATÍVY STAROSTLIVOSTI O ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

F.1. OVZDUŠIE

- podporovať ekologické zdroje energie pre vykurovanie v obci na úkor spaľovania tuhých palív
- monitorovať stav ovzdušia v obci
- rešpektovať vplyv emisnej záťaže z dopravy a parkovacích plôch na okolitú obytnú a rekreačnú zástavbu

F.2. VODA

- pripravovať výstavbu kanalizácie v obci v zmysle „Územné rozhodnutie č. 2007/632-03-T na stavbu Región Šurany - odvedenie a čistenie odpadových vôd a zásobovanie pitnou vodou zo dňa 4.10.2007

F.3. ODPADOVÉ HOSPODÁRSTVO

- predchádzať vzniku odpadov a obmedziť ich tvorbu
- zhodnocovať odpady ich recykláciou, opätovným využitím alebo procesmi umožňujúcimi získavanie druhotných surovín
- využívať odpady ako zdroj energie
- zneškodňovať odpady spôsobom neohrozujúcim životné prostredie nad mieru ustanovenú zákonom

Uvedené body zároveň určujú prioritnú postupnosť pri nakladaní s odpadmi. Pre obec znamená dodržiavanie a realizácia týchto princípov nasledovné :

- vytváranie podmienok pre zber druhotných surovín
- zabezpečenie likvidácie odpadov
- vyvíjanie nástrojov pre likvidáciu divokých skládok odpadu a zamedzovanie ich vzniku

F.4. URBANISTICKÁ ZÁSTAVBA

- zachovať identitu obce

- rozvíjať vhodné funkcie v existujúcej štruktúre zástavby
- rozvíjať priestorové usporiadanie jednotlivých funkčných plôch v obci tak, aby vzťahy vnútri obce boli prehľadné, jasné a zrozumiteľné pre návštevníkov obce, ale i jej občanov

Podrobnejšie regulatívy výstavby v obci sú uvedené v kapitolách záväznej časti A.1. – Regulatívy urbanistickej koncepcie a B) – Určenie podmienok na využitie jednotlivých plôch.

F.5. VEGETÁCIA

- zachovať a zveľaďovať existujúcu zeleň v obci
- výsadbou izolačnej zelene znižovať nepriaznivé hlukové a pohľadové pomery v obci
- podporovať rozširovanie nelesnej drevinovej vegetácie na vhodných miestach v katastri
- vytvárať plochy verejnej zelene podľa návrhu (komplexný výkres funkčného využívania a priestorového usporiadania územia – č.2) a regulatívov jednotlivých plôch uvedených v rámci príslušnej kapitoly B.

G) VYMEDZENIE ZASTAVANÉHO ÚZEMIA OBCE

Súčasná hranica zastavaného územia obce k 1.1.1991 podľa podkladov z Katastrálneho úradu ohraničuje zastavané územie obce o rozlohe 114,04 ha. Skutočne zastavané územie má rozlohu 118,12 ha.

Toto územie je v návrhu rozšírené o 36,19 ha na celkovú rozlohu 150,23 ha zastavaného územia obce.

H) VYMEDZENIE OCHRANNÝCH PÁSIEM A CHRÁNENÝCH ÚZEMÍ

H.1..1. OCHRANNÉ PÁSMA

- Dodržať ochranné pásmo dvoru poľnohospodárskej výroby v zmysle platných hygienických noriem vzhľadom k počtu kusov chovaných zvierat
- Dodržať ochranné pásmo 50 m od cintorína na základe zákona č. 470/2006 o pohrebníctve

Ochranné pásma vzťahujúce sa na dopravné a technické vybavenie územia sú uvedené v kapitole D záväznej časti tohoto dokumentu.

Nové ochranné pásma alebo chránené územia v katastri obce nie sú navrhované okrem uvedených v kapitole D záväznej časti tohto dokumentu.

H.1..2. CHRÁNENÉ ÚZEMIA

Chránené územia sa v obci nenachádzajú.

I) PLOCHY PRE VEREJNOPROSPEŠNÉ STAVBY, NA VYKONANIE DELENIA A SCELENIA POZEMKOV, NA ASANÁCIU A CHRÁNENÉ ČASTI KRAJINY

I.1. PLOCHY PRE VEREJNOPROSPEŠNÉ STAVBY

Sú to plochy, na ktorých sú navrhované verejnoprospešné stavby. Jedná sa o plochy pre :

1. trafostanice
3. navrhované spevnené cestné komunikácie a ulice Žitavská a M.R. Štefánika
4. pešie komunikácie a priestranstvá
5. verejnú parkovú zeleň
6. výstavbu odдыхovej zóny v okolí štrkoviska
7. výstavbu odдыхovej zóny v okolí zrekonštruovaného rybníka
8. rozšírenie cintorína
9. stavby športových zariadení a športových ihrísk nekomerčného charakteru
10. stavby a zariadenia odpadového hospodárstva
11. vodné plochy a súvisiace zariadenia ako súčasť protipovodňových opatrení

I.2. PLOCHY NA VYKONANIE SCELENIA A DELENIA POZEMKOV

Takéto plochy sa v návrhu nenachádzajú.

I.3. PLOCHY NA ASANÁCIU

Nie sú.

I.4. PLOCHY NA CHRÁNENÉ ČASTI KRAJINY

Plochy na chránené časti krajiny nad rámec evidovaného stavu a zámerov nie sú.

J) URČENIE ČASTÍ OBCE, KDE JE POTREBNÉ OBSTARAŤ ÚPN-Z

Časti obce, kde je potrebné obstarat' ÚPN-Z, nie sú navrhované.

Vymedzené sú plochy pre podrobnejšie spracovanie prostredníctvom urbanistickej štúdie spracovanej v podrobnosti ÚPN-Z:

- plocha **CR** v lokalite Výmenky a Mäkkýše
- plocha **SP** v lokalite Rybársky kút

K) ZOZNAM VEREJNOPROSPEŠNÝCH STAVIEB

Zoznam navrhovaných verejnoprospešných stavieb pre obec Úľany nad Žitavou je nasledovný :

1. trafostanice
2. všetky líniové stavby a zariadenia technickej infraštruktúry
3. navrhované spevnené cestné komunikácie a ulice Žitavská a M.R. Štefánika
4. pešie komunikácie a priestranstvá
5. verejná parková zeleň
6. výstavba oddychovej zóny v okolí štrkoviska
7. výstavba oddychovej zóny v okolí zrekonštruovaného rybníka
8. rozšírenie cintorína
9. stavby športových zariadení a športových ihrísk nekomerčného charakteru
10. stavby a zariadenia odpadového hospodárstva
11. vodné plochy a súvisiace zariadenia ako súčasť protipovodňových opatrení

Na uskutočnenie uvedených stavieb je možné podľa § 108 zák. č. 50/76 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (Stavebný zákon) v znení zák. č. 262/92 Zb. a zák. č. 199/95 Z.z. pozemky, stavby a práva k nim vyvlastniť, alebo vlastnícke práva k pozemkom a stavbám obmedziť.

L) SCHÉMA ZÁVÄZNÝCH ČASTÍ RIEŠENIA A VEREJNOPROSPEŠNÝCH STAVIEB

Grafická príloha č. 1 – Schéma záväzných častí riešenia

Grafická príloha č. 2 – Schéma verejnoprospešných stavieb